

**PREDSJEDNIŠTVO
BOSNE I HERCEGOVINE**

643

Na osnovu člana 11. i 12. tačke c) Zakona o odbrani Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 88/05), člana 15. Zakona o učešću pripadnika Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, policijskih službenika, državnih službenika i ostalih zaposlenika u operacijama podrške miru i drugim aktivnostima u inostranstvu ("Službeni glasnik BiH", broj 14/05), te člana 32. stav 1. tačka a) Poslovnika o radu Predsjedništva Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 10/13, 32/13 i 22/14), Predsjedništvo Bosne i Hercegovine je na 62. vanrednoj sjednici, održanoj 26. maja 2017. godine, donijelo

**ODLUKU
O IMENOVANJU ŠEFA DIJELA KONTINGENTA
ORUŽANIH SNAGA BOSNE I HERCEGOVINE U
OPERACIJI PODRŠKE MIRU "ODLUČNA PODRŠKA"
U ISLAMSKOJ REPUBLICI AFGANISTAN**

Član 1.
(Predmet)

Ovom odlukom imenuje se šef dijela kontingenta Oružanih snaga Bosne i Hercegovine u operaciji podrške miru "Odlučna podrška", u Islamskoj Republici Afganistan (u daljem tekstu: operacija podrške miru RSM).

Član 2.

(Imenovanje šefa dijela kontingenta)

Poručnik Fehim Đelilović imenuje se za šefa dijela kontingenta Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, koji je u sastavu kontingenta Oružanih snaga Sjedinjenih Američkih Država.

Član 3.

(Dio kontingenta)

Dio kontingenta Oružanih snaga Bosne i Hercegovine u operaciji podrške miru RSM, za kojeg se vrši imenovanje šefa, čini šesta rotacija pješadijske jedinice Oružanih snaga Bosne i Hercegovine.

Član 4.

(Trajanje mandata)

Šef dijela kontingenta Oružanih snaga Bosne i Hercegovine imenuje se na period trajanja mandata šeste rotacije pješadijske jedinice Oružanih snaga Bosne i Hercegovine u operaciji podrške miru RSM.

Član 5.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a bit će objavljena u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01-50-1-1948-1/17

26. maja 2017. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Dr. **Mladen Ivanić**, s. r.

Temeljem članka 11. i 12. točke c) Zakona o obrani Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 88/05), članka 15. Zakona o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, policijskih službenika, državnih službenika i ostalih zaposlenika u operacijama potpore miru i drugim aktivnostima u inozemstvu ("Službeni glasnik BiH", broj 14/05), te članka 32. stavka 1. točka a) Poslovnika o radu Predsjedništva Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 10/13, 32/13 i 22/14), Predsjedništvo Bosne i Hercegovine je na 62. izvanrednoj sjednici, održanoj 26. svibnja 2017. godine, donijelo

Član 4.

(Zona angažovanja)

Razmještaj kontingenta Oružanih snaga Bosne i Hercegovine u mirovnoj operaciji MONUSCO je prema planu Ujedinjenih nacija.

Član 5.

(Mandat kontingenta)

- (1) Mandat kontingenta Oružanih snaga Bosne i Hercegovine u mirovnoj operaciji MONUSCO traje godinu dana.
- (2) Vrijeme početka i završetka mandata regulisat će ministrica odbrane Bosne i Hercegovine u skladu s planom Ujedinjenih nacija.

Član 6.

(Šef dijela kontingenta)

Major Saša Bratić imenuje se za šefa 16. rotacije kontingenta Oružanih snaga Bosne i Hercegovine u mirovnoj operaciji MONUSCO.

Član 7.

(Nadležnost operativne kontrole)

Ovlašćuje se načelnik Zajedničkog štaba Oružanih snaga Bosne i Hercegovine da nadležnost operativne kontrole nad kontingentom Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, prenese na komandanta mirovne operacije MONUSCO.

Član 8.

(Koordinacija)

Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine vršit će neophodne poslove koordinacije sa Uredom za mirovne operacije Ujedinjenih nacija po pitanju zamjene kontingenta Oružanih snaga Bosne i Hercegovine u mirovnoj operaciji MONUSCO.

Član 9.

(Naredba o upućivanju)

Naredbu o upućivanju 16. rotacije Oružanih snaga Bosne i Hercegovine u mirovnu operaciju MONUSCO donijet će ministrica odbrane.

Član 10.

(Ovlaštenje ministrice)

Ministrica odbrane će, u skladu sa Zakonom o odbrani Bosne i Hercegovine, regulisati sva pitanja neophodna za uspješno izvršenje misije kontingenta Oružanih snaga Bosne i Hercegovine u mirovnoj operaciji MONUSCO.

Član 11.

(Izvjешtavanje)

Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine dostavljat će Predsjedništvu Bosne i Hercegovine redovni izvještaj o učešću pripadnika Oružanih snaga Bosne i Hercegovine u operaciji MONUSCO dva puta godišnje, a vanredni izvještaj prema potrebi i iskazanom zahtjevu.

Član 12.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a bit će objavljena u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01-50-1-1948-2/17

26. maja 2017. godine

Sarajevo

Predsjedavajući

Dr. **Mladen Ivanić**, s. r.

Temeljem članka 11. i 12. točke c) i h) Zakona o obrani Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 88/05), članka 4. Zakona o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, policijskih službenika, državnih službenika i ostalih zaposlenika u operacijama potpore miru i drugim aktivnostima u inozemstvu ("Službeni glasnik BiH", broj 14/05), te članka 32. stavka 1. točka a) Poslovnika o radu Predsjedništva

Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 10/13, 32/13 i 22/14), Predsjedništvo Bosne i Hercegovine je na 62. izvanrednoj sjednici, održanoj 26. svibnja 2017. godine, donijelo

ODLUKU

**O PRODULJENJU MANDATA KONTINGENTU
ORUŽANIH SNAGA BOSNE I HERCEGOVINE U
ORGANIZACIJSKO-STABILIZACIJSKOJ MISIJI
UJEDINJENIH NARODA U DEMOKRATSKOJ
REPUBLICI KONGO**

Članak 1.

(Predmet)

Ovom odlukom produljava se mandat kontingentu Oružanih snaga Bosne i Hercegovine u Organizacijsko-stabilizacijskoj misiji Ujedinjenih naroda u Demokratskoj Republici Kongo (u daljem tekstu: mirovna operacija: MONUSCO), slanjem 16. rotacije vojnih promatrača.

Članak 2.

(Sastav kontingenta)

Kontingent Oružanih snaga Bosne i Hercegovine u mirovnoj operaciji MONUSCO je sastava pet časnika Oružanih snaga Bosne i Hercegovine.

Članak 3.

(Misija)

Misija kontingenta Oružanih snaga Bosne i Hercegovine u mirovnoj operaciji MONUSCO je uloga vojnih promatrača.

Članak 4.

(Zona angažiranja)

Razmještaj kontingenta Oružanih snaga Bosne i Hercegovine u mirovnoj operaciji MONUSCO je prema planu Ujedinjenih naroda.

Članak 5.

(Mandat kontingenta)

- (1) Mandat kontingenta Oružanih snaga Bosne i Hercegovine u mirovnoj operaciji MONUSCO traje godinu dana.
- (2) Vrijeme početka i završetka mandata regulirat će ministrica obrane Bosne i Hercegovine sukladno planu Ujedinjenih naroda.

Članak 6.

(Voditelj kontingenta)

Bojnik Saša Bratić imenuje se za voditelja 16. rotacije kontingenta Oružanih snaga Bosne i Hercegovine u mirovnoj operaciji MONUSCO.

Članak 7.

(Nadležnost operativnog nadzora)

Ovlašćuje se načelnik Zajedničkog stožera Oružanih snaga Bosne i Hercegovine da nadležnost operativnog nadzora nad kontingentom Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, prenese na zapovjednika mirovne operacije MONUSCO.

Članak 8.

(Koordinacija)

Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine vršit će neophodne poslove koordinacije sa Uredom za mirovne operacije Ujedinjenih naroda po pitanju zamjene kontingenta Oružanih snaga Bosne i Hercegovine u mirovnoj operaciji MONUSCO.

Članak 9.

(Zapovijed o upućivanju)

Zapovijed o upućivanju 16. rotacije Oružanih snaga Bosne i Hercegovine u mirovnu operaciju MONUSCO donijet će ministrica obrane.

Članak 10.

(Ovlaštenje ministrice)

Ministrica obrane će, sukladno Zakonu o obrani Bosne i Hercegovine, regulirati sva pitanja neophodna za uspješno izvršenje misije kontingenta Oružanih snaga Bosne i Hercegovine u mirovnoj operaciji MONUSCO.

Članak 11.

(Izvjешćivanje)

Ministarstvo obrane Bosne i Hercegovine dostavljat će Predsjedništvu Bosne i Hercegovine redovito izvješće o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Bosne i Hercegovine u operaciji MONUSCO dva puta godišnje, a izvanredno izvješće prema potrebi i iskazanom zahtjevu.

Članak 12.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a bit će objavljena u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01-50-1-1948-2/17

26. svibnja 2017. godine

Sarajevo

Predsjedatelj

Dr. **Mladen Ivanić**, v. r.

Na osnovu člana 11. i 12. tачке ц) и х) Закона о одбрани Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 88/05), члана 4. Закона о учешћу припадника Оружаних снага Босне и Херцеговине, полицијских службеника, државних службеника и осталих запосленика у операцијама подршке миру и другим активностима у иноземству ("Службени гласник БиХ", број 14/05), те члана 32. став 1. тачка а) Пословника о раду Председништва Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 10/13, 32/13 и 22/14), Председништво Босне и Херцеговине је на 62. ванредној сједници, одржаној 26. маја 2017. године, донијело

ОДЛУКУ

**О ПРОДУЖЕЊУ МАНДАТА КОНТИНГЕНТУ
ОРУЖАНИХ СНАГА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ У
ОРГАНИЗАЦИОНО-СТАБИЛИЗАЦИОНОЈ МИСИЈИ
УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА У ДЕМОКРАТСКОЈ
РЕПУБЛИЦИ КОНГО**

Члан 1.

(Предмет)

Овом одлуком продужава се мандат контингенту Оружаних снага Босне и Херцеговине у Организационо-стабилизационој мисији Уједињених народа у Демократској Републици Конго (у даљем тексту: мировна операција: MONUSCO), слањем 16. ротације војних посматрача.

Члан 2.

(Састав контингента)

Контингент Оружаних снага Босне и Херцеговине у мировној операцији MONUSCO је састава пет официра Оружаних снага Босне и Херцеговине.

Члан 3.

(Мисија)

Мисија контингента Оружаних снага Босне и Херцеговине у мировној операцији MONUSCO је улога војних посматрача.

Члан 4.

(Зона ангажовања)

Размјештај контингента Оружаних снага Босне и Херцеговине у мировној операцији MONUSCO је према плану Уједињених нација.

Члан 5.

(Мандат контингента)

- (1) Мандат контингента Оружаних снага Босне и Херцеговине у мировној операцији MONUSCO траје годину дана.
- (2) Вријеме почетка и завршетка мандата регулисаће министарка одбране Босне и Херцеговине у складу с планом Уједињених нација.

Члан 6.

(Шеф контингента)

Мајор Саша Братић именује се за шефа 16. ротације контингента Оружаних снага Босне и Херцеговине у мировној операцији MONUSCO.

Члан 7.

(Надлежност оперативне контроле)

Овлашћује се начелник Заједничког штаба Оружаних снага Босне и Херцеговине да надлежност оперативне контроле над контингентом Оружаних снага Босне и Херцеговине, пренесе на команданта мировне операције MONUSCO.

Члан 8.

(Координација)

Министарство иностраних послова Босне и Херцеговине вршиће неопходне послове координације са Канцеларијом за мировне операције Уједињених нација по питању замјене контингента Оружаних снага Босне и Херцеговине у мировној операцији MONUSCO.

Члан 9.

(Наредба о упућивању)

Наредбу о упућивању 16. ротације Оружаних снага Босне и Херцеговине у мировну операцију MONUSCO донијеће министарка одбране.

Члан 10.

(Овлаштење министарке)

Министарка одбране ће, у складу са Законом о одбрани Босне и Херцеговине, регулисати сва питања неопходна за успјешно извршење мисије контингента Оружаних снага Босне и Херцеговине у мировној операцији MONUSCO.

Члан 11.

(Извјештавање)

Министарство одбране Босне и Херцеговине достављаће Председништву Босне и Херцеговине редовни извјештај о учешћу припадника Оружаних снага Босне и Херцеговине у операцији MONUSCO два пута годишње, а ванредни извјештај према потреби и исказаном захтјеvu.

Члан 12.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а биће објављена у "Службеном гласнику БиХ".

Broj 01-50-1-1948-2/17

26. маја 2017. године

Sarajevo

Председавајући

Dr. **Mladen Ivanić**, с. р.

**VIJEĆE MINISTARA
BOSNE I HERCEGOVINE**

645

Na osnovu člana 15. stav (1) Zakona o štrajku zaposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 41/16) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), na prijedlog Državne agencije za

istrage i zaštitu, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 80. sjednici, održanoj 10.11.2016. godine, donijelo je

**ODLUKU
O UTVRĐIVANJU MINIMUMA PROCESA RADA U
DRŽAVNOJ AGENCIJI ZA ISTRAGE I ZAŠTITU ZA
VRIJEME TRAJANJA ŠTRAJKA**

Član 1.

(Predmet Odluke)

Ovom odlukom utvrđuje se minimum procesa rada u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu (u daljem tekstu: Agencija) za vrijeme trajanja štrajka.

Član 2.

(Minimum procesa rada)

Minimum procesa rada u Agenciji za vrijeme trajanja štrajka ostvaruje se sa najmanje 35% kadrovskih kapaciteta na nivou osnovnih organizacionih jedinica i organizacionih jedinica izvan sjedišta Agencije.

Član 3.

(Osiguravanje minimuma procesa rada)

- (1) Direktor Agencije, u slučaju potrebe, može rasporediti zaposlene u Agenciji na odgovarajuća radna mjesta, kako bi se osigurao minimum procesa rada za vrijeme trajanja štrajka.
- (2) Rukovodioci osnovnih organizacionih jedinica i organizacionih jedinica izvan sjedišta Agencije nakon organiziranja štrajka obavezni su:
  - a) provesti minimum procesa rada iz člana 2. ove odluke;
  - b) odrediti zaposlene koji će raditi za vrijeme trajanja štrajka;
  - c) odrediti poslove i radne zadatke koji ne trpe odlaganje, odnosno koje je neophodno izvršavati za vrijeme trajanja štrajka.

Član 4.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 357/2016
10. novembra 2016. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. **Denis Zvizdić**, s. r.

Na temelju članka 15. stavak (1) Zakona o štrajku zaposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 41/16) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), na prijedlog Državne agencije za istrage i zaštitu, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 80. sjednici, održanoj 10.11.2016. godine, donijelo je

**ODLUKU
O UTVRĐIVANJU MINIMUMA PROCESA RADA U
DRŽAVNOJ AGENCIJI ZA ISTRAGE I ZAŠTITU ZA
VRIJEME TRAJANJA ŠTRAJKA**

Članak 1.

(Predmet Odluke)

Ovom Odlukom utvrđuje se minimum procesa rada u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu (u daljem tekstu: Agencija) za vrijeme trajanja štrajka.

Članak 2.

(Minimum procesa rada)

Minimum procesa rada u Agenciji za vrijeme trajanja štrajka ostvaruje se sa najmanje 35% kadrovskih kapaciteta na

razini osnovnih organizacijskih jedinica i organizacijskih jedinica izvan sjedišta Agencije.

Članak 3.

(Osiguravanje minimuma procesa rada)

- (1) Ravnatelj Agencije, u slučaju potrebe, može rasporediti zaposlene u Agenciji na odgovarajuća radna mjesta, kako bi se osigurao minimum procesa rada za vrijeme trajanja štrajka.
- (2) Rukovodioci osnovnih organizacijskih jedinica i organizacijskih jedinica izvan sjedišta Agencije nakon organiziranja štrajka obavezni su:
  - a) provesti minimum procesa rada iz članka 2. ove Odluke;
  - b) odrediti zaposlene koji će raditi za vrijeme trajanja štrajka;
  - c) odrediti poslove i radne zadatke koji ne trpe odlaganje, odnosno koje je neophodno izvršavati za vrijeme trajanja štrajka.

Članak 4.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 357/2016
10. studenoga 2016. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. **Denis Zvizdić**, v. r.

На основу члана 15. став (1) Закона о штрајку запослених у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 41/16) и члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), на приједлог Државне агенције за истраге и заштиту, Савјет министара Босне и Херцеговине на 80. сједници, одржаној 10.11.2016. године, донио је

**ОДЛУКУ
О УТВРЂИВАЊУ МИНИМУМА ПРОЦЕСА РАДА У
ДРЖАВНОЈ АГЕНЦИЈИ ЗА ИСТРАГЕ И ЗАШТИТУ
ЗА ВРИЈЕМЕ ТРАЈАЊА ШТРАЈКА**

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Овом одлуком утврђује се минимум процеса рада у Државној агенцији за истраге и заштиту (у даљем тексту: Агенција) за вријеме трајања штрајка.

Члан 2.

(Минимум процеса рада)

Минимум процеса рада у Агенцији за вријеме трајања штрајка остварује се са најмање 35% кадрoвских капацитета на нивоу основних организационих јединица и организационих јединица изван сједишта Агенције.

Члан 3.

(Обезбјеђивање минимума процеса рада)

- (1) Директор Агенције, у случају потребе, може распоредити запослене у Агенцији на одговарајућа радна мјеста, како би се обезбиједио минимум процеса рада за вријеме трајања штрајка.
- (2) Рукoводиоци основних организационих јединица и организационих јединица изван сједишта Агенције након организовања штрајка обавезни су:
  - a) спровести минимум процеса рада из члана 2. ове одлуке;
  - b) одредити запослене који ће радити за вријеме трајања штрајка;

- ц) одредити послове и радне задатке који не трпе одлагање, односно које је неопходно извршавати за вријеме трајања штрајка.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 357/16
10. новембра 2016. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др **Денис Звиздић**, с. р.

646

На основу члана 7. став (1) Закона о плаћама и накнадима у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16 и 94/16) и члана 17. Закона о Вijeћу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Вijeће министара Босне и Херцеговине на 102. сједници, одржаној 23. маја 2017. године, донијело је

**ОДЛУКУ
О ВИСИНИ ОСНОВИЦЕ ЗА ОБРАЧУН ПЛАЋЕ
ЗАПОСЛЕНИМ У ИНСТИТУЦИЈАМА БОСНЕ И
ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2018. ГОДИНУ**

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Овом Одлуком утврђује се висина основице за обрачун плаће запосленим у институцијама Босне и Херцеговине за 2018. годину у складу са чланом 7. став (1) Закона о плаћама и накнадима у институцијама Босне и Херцеговине.

Члан 2.

(Висина основице)

Основица за обрачун плаће запосленим у институцијама Босне и Херцеговине за 2018. годину утврђује се у износу од 475,69 КМ.

Члан 3.

(Институције одговорне за провођење Одлуке)

За реализацију ове Одлуке задужењу се институције Босне и Херцеговине на које се ова Одлука односи и Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

- (1) Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ", а примјенјиват ће се од 01.01.2018. године до 31.12.2018. године.
- (2) Изузетно од одредби става (1) овог члана, уколико буџет за наредну фискалну годину не буде усвојен до 31. децембра текуће године, основица за обрачун плаће утврђена у складу са одредбама члана 7. став (1) Закона о плаћама и накнадима у институцијама Босне и Херцеговине примјенјиват ће се тек од наредног мјесеца од дана усвајања буџета.

VM број 104/17
23. маја 2017. године
Сарајево

Председавајући
Вijeћа министара БиХ
Др **Денис Звиздић**, с. р.

На основу члана 7. став (1) Закона о плаћама и накнадима у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16 и 94/16) и члана 17. Закона о Вijeћу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр.

30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Вijeће министара Босне и Херцеговине на 102. сједници, одржаној 23. свибња 2017. године, донијело је

**ОДЛУКУ
О ВИСИНИ ОСНОВИЦЕ ЗА ОБРАЧУН ПЛАЋЕ
УПОСЛЕНИМ У ИНСТИТУЦИЈАМА БОСНЕ И
ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2018. ГОДИНУ**

Чланак 1.

(Предмет Одлуке)

Овом Одлуком утврђује се висина основице за обрачун плаће уопсленим у институцијама Босне и Херцеговине за 2018. годину суkladно чланку 7. став (1) Закона о плаћама и накнадима у институцијама Босне и Херцеговине.

Чланак 2.

(Висина основице)

Основица за обрачун плаће уопсленим у институцијама Босне и Херцеговине за 2018. годину утврђује се у износу од 475,69 КМ.

Чланак 3.

(Институције одговорне за проведбу Одлуке)

За реализацију ове Одлуке задужењу се институције Босне и Херцеговине на које се ова Одлука односи и Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине.

Чланак 4.

(Ступање на снагу)

- (1) Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ", а примјенјиват ће се од 01.01.2018. године до 31.12.2018. године.
- (2) Изузетно од одредби ставка (1) овог чланка, уколико прораčун за наредну фискалну годину не буде усвојен до 31. проsinца текуће године, основица за обрачун плаће утврђена суkladно одредбама чланка 7. став (1) Закона о плаћама и накнадима у институцијама Босне и Херцеговине примјенјиват ће се тек од наредног мјесеца од дана усвајања прораčуна.

VM број 104/17
23. свибња 2017. године
Сарајево

Предсједатељ
Вijeћа министара БиХ
Др **Денис Звиздић**, в. р.

На основу члана 7. став (1) Закона о платама и накнадима у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16 и 94/16) и члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет министара Босне и Херцеговине на 102. сједници, одржаној 23. маја 2017. године, донио је

**ОДЛУКУ
О ВИСИНИ ОСНОВИЦЕ ЗА ОБРАЧУН ПЛАТЕ
ЗАПОСЛЕНИМ У ИНСТИТУЦИЈАМА БОСНЕ И
ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2018. ГОДИНУ**

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Овом Одлуком утврђује се висина основице за обрачун плате запосленим у институцијама Босне и Херцеговине за 2018. годину у складу са чланом 7. став (1) Закона о платама и накнадима у институцијама Босне и Херцеговине.

Члан 2.

(Висина основице)

Основица за обрачун плате запосленим у институцијама Босне и Херцеговине за 2018. годину утврђује се у износу од 475,69 КМ.

Члан 3.

(Институције одговорне за провођење Одлуке)

За реализацију ове Одлуке задужују се институције Босне и Херцеговине на које се ова Одлука односи и Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

- (1) Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ", а примјењиваће се од 01.01.2018. године до 31.12.2018. године.
- (2) Изузетно од одредби става (1) овог члана, уколико буџет за наредну фискалну годину не буде усвојен до 31. децембра текуће године, основица за обрачун плате утврђена у складу са одредбама члана 7. став (1) Закона о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине примјењиваће се тек од наредног мјесеца од дана усвајања буџета.

CM број 104/17
23. маја 2017. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др **Денис Звиздић**, с. р.

647

Na osnovu člana 3. Zakona o Agenciji za osiguranje u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 12/04) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 103. sjednici, održanoj 30. maja 2017. godine, donijelo je

**ODLUKU
O IMENOVANJU ČLANOVA UPRAVNOG ODBORA
AGENCIJE ZA OSIGURANJE U BOSNI I
HERCEGOVINI**

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Овом Одлуком именују се чланови Управног одбора Агенције за осигурање у Босни и Херцеговини (у даљњем тексту: Управни одбор).

Члан 2.

(Састав Управног одбора)

У Управни одбор именују се:

- a) Njegoš Pavlović, стручњак у области финансија и искуством у области осигурања, представник Вјећа министара Босне и Херцеговине - председник Управног одбора;
- b) Vera Letica, из Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине, представник Вјећа министара Босне и Херцеговине - члан Управног одбора;
- c) Alma Kešo, из области осигурања, представник Вјећа министара Босне и Херцеговине - члан Управног одбора;
- d) Snježana Rudić, из Министарства финансија Републике Српске - члан Управног одбора;
- e) Slaven Dujaković, из области осигурања, из Републике Српске - члан Управног одбора;
- f) Nusreta Čerkez, из Федералног министарства финансија - члан Управног одбора;
- g) Dinko Musulin, из области осигурања Федерације Босне и Херцеговине - члан Управног одбора.

Члан 3.

(Мандатни период)

Председник и чланови Управног одбора именују се на период од три године.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

VM број 105/17
30. маја 2017. године
Сарајево

Председавајући
Вјећа министара БиХ
Др **Денис Звиздић**, с. р.

Temeljem članka 3. Zakona o Agenciji za osiguranje u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 12/04) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 103. sjednici, održanoj 30. svibnja 2017. godine, donijelo je

**ODLUKU
O IMENOVANJU ČLANOVA UPRAVNOG ODBORA
AGENCIJE ZA OSIGURANJE U BOSNI I
HERCEGOVINI**

Чланак 1.

(Предмет Одлуке)

Овом Одлуком именују се чланови Управног одбора Агенције за осигурање у Босни и Херцеговини (у даљњем тексту: Управни одбор).

Чланак 2.

(Састав Управног одбора)

У Управни одбор именују се:

- a) Njegoš Pavlović, стручњак у области финансија и искуством у области осигурања, представник Вјећа министара Босне и Херцеговине - председник Управног одбора;
- b) Vera Letica, из Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине, представник Вјећа министара Босне и Херцеговине - члан Управног одбора;
- c) Alma Kešo, из области осигурања, представник Вјећа министара Босне и Херцеговине - члан Управног одбора;
- d) Snježana Rudić, из Министарства финансија Републике Српске - члан Управног одбора;
- e) Slaven Dujaković, из области осигурања, из Републике Српске - члан Управног одбора;
- f) Nusreta Čerkez, из Федералног министарства финансија - члан Управног одбора;
- g) Dinko Musulin, из области осигурања Федерације Босне и Херцеговине - члан Управног одбора.

Чланак 3.

(Мандатно раздобље)

Председник и чланови Управног одбора именују се на раздобље од три године.

Чланак 4.

(Ступање на снагу)

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

VM број 105/17
30. свибња 2017. године
Сарајево

Председатељ
Вјећа министара БиХ
Др **Денис Звиздић**, в. р.

На основу члана 3. Закона о Агенцији за осигурање у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 12/04) и члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине

("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет министара Босне и Херцеговине на 103. сједници, одржаној 30. маја 2017. године, донио је

ОДЛУКУ
О ИМЕНОВАЊУ ЧЛАНОВА УПРАВНОГ ОДБОРА
АГЕНЦИЈЕ ЗА ОСИГУРАЊЕ У БОСНИ И
ХЕРЦЕГОВИНИ

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Овом Одлуком именују су чланови Управног одбора Агенције за осигурање у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Управни одбор).

Члан 2.

(Састав Управног одбора)

У Управни одбор именују се:

- а) Његош Павловић, стручњак у области финансија и искуством у области осигурања, представник Савјета министара Босне и Херцеговине - председник Управног одбора;
- б) Вера Летица, из Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине, представник Савјета министара Босне и Херцеговине - члан Управног одбора;
- ц) Алма Кешо, из области осигурања, представник Савјета министара Босне и Херцеговине - члан Управног одбора;
- д) Снежана Рудић, из Министарства финансија Републике Српске - члан Управног одбора;
- е) Славен Дујаковић, из области осигурања, из Републике Српске - члан Управног одбора;
- ф) Нусрета Черкез, из Федералног министарства финансија - члан Управног одбора;
- г) Динко Мусулин, из области осигурања Федерације Босне и Херцеговине - члан Управног одбора.

Члан 3.

(Мандатни период)

Председник и чланови Управног одбора именују се на период од три године.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

СМ број 105/17
30. маја 2017. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др **Денис Звиздић**, с. р.

648

Na osnovu člana 11. st. (1) i (4), a u skladu sa članom 10. Zakona o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 36/08), te člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 102. sjednici, održanoj dana 23. maja 2017. godine, donijelo je

ОДЛУКУ
О ИМЕНОВАЊУ ЧЛАНОВА ОДБОРА ЗА ЖАЛБЕ
ПОЛИЦИЈСКИХ СЛУЖБЕНИКА

Члан 1.

(Osnivanje)

- (1) Ovom Odlukom imenuju se predsjednik, zamjenik predsjednika i članovi Odbora za žalbe policijskih službenika i uređuju određena pitanja koja se odnose na rad Odbora za žalbe policijskih službenika.
- (2) Odbor za žalbe policijskih službenika je osnovan Zakonom o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 36/08) (u daljem tekstu: Zakon) kao nezavisno tijelo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BiH) sa nadležnostima u članu 9. tog Zakona.

Члан 2.

(Imenovanje)

U Odbor za žalbe policijskih službenika imenuju se:

1. SAMIR RIZVO, diplomirani pravnik, pomoćnik ministra za međunarodnu saradnju i evropske integracije u Ministarstvu sigurnosti BiH, predsjednik Odbora;
2. BOŠNJAK IVICA, diplomirani pravnik, čin glavni inspektor pomoćnik direktora sektora za osiguranje VIP osoba i objekata u Direkciji za koordinaciju policijskih tijela BiH, zamjenik predsjednika;
3. SLOBODAN KRSTIĆ, diplomirani oficir policije, čin glavni inspektor pomoćnik direktora za organizaciju i operacije u Graničnoj policiji BiH, član;
4. SEMIR PAŠANBEGOVIĆ, diplomirani pravnik, čin glavni inspektor načelnik Centralnog istražnog ureda u Graničnoj policiji BiH, član;
5. LJUBIŠA PANDUREVIĆ, diplomirani pravnik, čin samostalni inspektor, šef kriminalističko-istražnog odsjeka u Regionalnom uredu Banja Luka u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu, član;
6. GRENKO ARAPOVIĆ, diplomirani pravnik, šef odsjeka za edukaciju u kaznenim stvarima pred Sudom BiH u Ministarstvu pravde BiH, član;
7. MERIMA ČOLAKHODŽIĆ, diplomirani pravnik, viši stručni saradnik za postupak naknadnog upisa u MKR u Ministarstvu civilnih poslova BiH, član.

Члан 3.

(Mandat)

Predsjednik, zamjenik predsjednika i članovi Odbora za žalbe policijskih službenika imenuju se na mandat od četiri godine.

Члан 4.

(Nadležnost)

- (1) Odbor za žalbe policijskih službenika nadležan je za donošenje odluka po žalbama koje podnesu policijski službenici protiv odluka koje su donijela policijska tijela BiH u pogledu statusa policijskog službenika ili u slučajevima propusta policijskog tijela da donese odluku u pogledu statusa policijskog službenika.
- (2) Odbor za žalbe policijskih službenika odlučuje o žalbi u roku od 30 dana od dana prijema žalbe, osim žalbe na odluku o suspenziji, o kojoj odlučuje u roku od tri dana.
- (3) Odluke Odbora za žalbe policijskih službenika su konačne i moraju se izvršavati bez odgađanja, s tim da mogu biti predmet sudskog preispitivanja u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine, a dostavljaju se u roku od osam dana od dana donošenja.

Član 5.
(Naknada)

- (1) Ministarstvo sigurnosti BiH pruža administrativno-tehničku podršku Odboru za žalbe policijskih službenika, a način administrativno-tehničke podrške će se detaljnije urediti Poslovníkom o radu Odbora za žalbe policijskih službenika.
- (2) Članovi Odbora za žalbe policijskih službenika imaju pravo na naknadu za rad u Odboru u skladu sa Odlukom o utvrđivanju naknade za rad članova Odbora za žalbe policijskih službenika ("Službeni glasnik BiH", br. 58/09, 71/11 i 52/16).

Član 6.
(Izvjestavanje)

- (1) Predsjednik Odbora za žalbe policijskih službenika podnosi godišnji izvještaj o radu Odbora za žalbe policijskih službenika Vijeću ministara BiH, te posebne izvještaje prema potrebi ili na zahtjev Vijeća ministara BiH.
- (2) Predsjednik Odbora za žalbe policijskih službenika je odgovoran za zakonitost rada Odbora za žalbe policijskih službenika.

Član 7.
(Poslovník)

Postupak i način rada Odbora za žalbe policijskih službenika u mjeri u kojoj nisu propisani Zakonom, utvrdit će se Poslovníkom o radu Odbora za žalbe policijskih službenika koji usvaja Vijeće ministara BiH na preporuku Odbora za žalbe policijskih službenika.

Član 8.
(Prijelazne odredbe)

Stupanjem na snagu ove Odluke prestaje da važi Odluka o imenovanju članova Odbora za žalbe policijskih službenika ("Službeni glasnik BiH", br. 94/08, 05/13 i 32/14).

Član 9.
(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 109/17
23. maja 2017. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, s. r.

Temeljem članka 11. st. (1) i (4), a sukladno članku 10. Zakona o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 36/08), te članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 102. sjednici, održanoj dana 23. svibnja 2017. godine, donijelo je

**ODLUKU
O IMENOVANJU ČLANOVA ODBORA ZA ŽALBE
POLICIJSKIH SLUŽBENIKA**

Članak 1.
(Osnivanje)

- (1) Ovom Odlukom imenuju se predsjednik, zamjenik predsjednika i članovi Odbora za žalbe policijskih službenika i uređuju određena pitanja koja se odnose na rad Odbora za žalbe policijskih službenika.
- (2) Odbor za žalbe policijskih službenika je osnovan Zakonom o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 36/08) (u daljem tekstu: Zakon) kao nezavisno tijelo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BiH) sa nadležnostima u članku 9. tog Zakona.

Članak 2.
(Imenovanje)

U Odbor za žalbe policijskih službenika imenuju se:

1. SAMIR RIZVO, diplomirani pravnik, pomoćnik ministra za međunarodnu saradnju i evropske integracije u Ministarstvu sigurnosti BiH, predsjednik Odbora;
2. BOŠNJAK IVICA, diplomirani pravnik, čin glavni inspektor pomoćnik direktora sektora za osiguranje VIP osoba i objekata u Direkciji za koordinaciju policijskih tijela BiH, zamjenik predsjednika;
3. SLOBODAN KRSTIĆ, diplomirani oficir policije, čin glavni inspektor pomoćnik direktora za organizaciju i operacije u Graničnoj policiji BiH, član;
4. SEMIR PAŠANBEGOVIĆ, diplomirani pravnik, čin glavni inspektor načelnik Centralnog istražnog ureda u Graničnoj policiji BiH, član;
5. LJUBIŠA PANDUREVIĆ, diplomirani pravnik, čin samostalni inspektor, šef kriminalističko-istražnog odsjeka u Regionalnom uredu Banja Luka u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu, član;
6. GRENKO ARAPOVIĆ, diplomirani pravnik, šef odsjeka za edukaciju u kaznenim stvarima pred Sudom BiH u Ministarstvu pravde BiH, član;
7. MERIMA ČOLAKHODŽIĆ, diplomirani pravnik, viši stručni saradnik za postupak naknadnog upisa u MKR u Ministarstvu civilnih poslova BiH, član.

Članak 3.
(Mandat)

Predsjednik, zamjenik predsjednika i članovi Odbora za žalbe policijskih službenika imenuju se na mandat od četiri godine.

Članak 4.
(Mjerodavnost)

- (1) Odbor za žalbe policijskih službenika mjerodavan je za donošenje odluka po žalbama koje podnesu policijski službenici protiv odluka koje su donijela policijska tijela BiH u pogledu statusa policijskog službenika ili u slučajevima propusta policijskog tijela da donese odluku u pogledu statusa policijskog službenika.
- (2) Odbor za žalbe policijskih službenika odlučuje o žalbi u roku od 30 dana od dana prijema žalbe, osim žalbe na odluku o suspenziji, o kojoj odlučuje u roku od tri dana.
- (3) Odluke Odbora za žalbe policijskih službenika su konačne i moraju se izvršavati bez odgađanja, s tim da mogu biti predmet sudskog preispitivanja u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine, a dostavljaju se u roku od osam dana od dana donošenja.

Članak 5.
(Naknada)

- (1) Ministarstvo sigurnosti BiH pruža administrativno-tehničku podršku Odboru za žalbe policijskih službenika, a način administrativno-tehničke podrške će se detaljnije urediti Poslovníkom o radu Odbora za žalbe policijskih službenika.
- (2) Članovi Odbora za žalbe policijskih službenika imaju pravo na naknadu za rad u Odboru u skladu sa Odlukom o utvrđivanju naknade za rad članova Odbora za žalbe policijskih službenika ("Službeni glasnik BiH", br. 58/09, 71/11 i 52/16).

Članak 6.
(Izvjestavanje)

- (1) Predsjednik Odbora za žalbe policijskih službenika podnosi godišnje izvješće o radu Odbora za žalbe policijskih službenika Vijeću ministara BiH, te posebna izvješća prema potrebi ili na zahtjev Vijeća ministara BiH.

- (2) Предсједник Одбора за жалбе полицијских службеника је одговоран за законитост рада Одбора за жалбе полицијских службеника.

Чланак 7.
(Poslovník)

Postupak i način rada Одбора за жалбе полицијских службеника у мјери у којој нису прописани Законом, утврдит ће се Poslovníком о раду Одбора за жалбе полицијских службеника који усваја Вјеће министара БиН на препоруку Одбора за жалбе полицијских службеника.

Чланак 8.
(Prijelazne odredbe)

Stupanjem на снагу ове Одлуке престаје да важи Одлука о именованју чланова Одбора за жалбе полицијских службеника ("Службени гласник БиН", бр. 94/08, 05/13 и 32/14).

Чланак 9.
(Stupanje на снагу)

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиН".

VM број 109/17
23. свибња 2017. године
Sarajevo

Предсједатељ
Вјећа министара БиН
Dr. Denis Zvizdić, v. r.

На основу члана 11. ст. (1) и (4), а у складу са чланом 10. Закона о независним и надзорним тијелима полицијске структуре Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 36/08), те члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет министара Босне и Херцеговине на 102. сједници, одржаној дана 23. маја 2017. године, донио је

**ОДЛУКУ
О ИМЕНОВАЊУ ЧЛАНОВА ОДБОРА ЗА ЖАЛБЕ
ПОЛИЦИЈСКИХ СЛУЖБЕНИКА**

Члан 1.
(Оснивање)

- Овом Одлуком именују се предсједник, замјеник предсједника и чланови Одбора за жалбе полицијских службеника и уређују одређена питања која се односе на рад Одбора за жалбе полицијских службеника.
- Одбор за жалбе полицијских службеника је основан Законом о независним и надзорним тијелима полицијске структуре Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 36/08) (у даљем тексту: Закон) као независно тијело Савјета министара Босне и Херцеговине (у даљем тексту: БиХ) са надлежностима у члану 9. тог Закона.

Члан 2.
(Именовање)

У Одбор за жалбе полицијских службеника именују се:

- САМИР РИЗВО, дипломирани правник, помоћник министра за међународну сарадњу и европске интеграције у Министарству безбједности БиХ, предсједник Одбора;
- БОШЊАК ИВИЦА, дипломирани правник, чин главни инспектор помоћник директора сектора за осигурање ВИП особа и објеката у Дирекцији за координацију полицијских тијела БиХ, замјеник предсједника;
- СЛОБОДАН КРСТИЋ, дипломирани официр полиције, чин главни инспектор помоћник дирек-

тора за организацију и операције у Граничној полицији БиХ, члан;

- СЕМИР ПАШАНБЕГОВИЋ, дипломирани правник, чин главни инспектор начелник Централне истражне канцеларије у Граничној полицији БиХ, члан;
- ЉУБИША ПАНДУРЕВИЋ, дипломирани правник, чин самостални инспектор, шеф криминалистичко-истражног одсека у Регионалној канцеларији Бања Лука у Државној агенцији за истраге и заштиту, члан;
- ГРЕНКО АРАПОВИЋ, дипломирани правник, шеф одсека за едукацију у казним стварима пред Судом БиХ у Министарству правде БиХ, члан;
- МЕРИМА ЧОЛАКХОЦИЋ, дипломирани правник, виши стручни сарадник за поступак накнадног уписа у МКР у Министарству цивилних послова БиХ, члан.

Члан 3.
(Мандат)

Предсједник, замјеник предсједника и чланови Одбора за жалбе полицијских службеника именују се на мандат од четири године.

Члан 4.
(Надлежност)

- Одбор за жалбе полицијских службеника надлежан је за доношење одлука по жалбама које поднесу полицијски службеници против одлука које су донијела полицијска тијела БиХ у погледу статуса полицијског службеника или у случајевима пропуста полицијског тијела да донесе одлуку у погледу статуса полицијског службеника.
- Одбор за жалбе полицијских службеника одлучује о жалби у року од 30 дана од дана пријема жалбе, осим жалбе на одлуку о суспензији, о којој одлучује у року од три дана.
- Одлуке Одбора за жалбе полицијских службеника су коначне и морају се извршавати без одгађања, с тим да могу бити предмет судског преиспитивања у складу са законима Босне и Херцеговине, а достављају се у року од осам дана од дана доношења.

Члан 5.
(Накнада)

- Министарство безбједности БиХ пружа административно-техничку подршку Одбору за жалбе полицијских службеника, а начин административно-техничке подршке ће се детаљније уредити Пословником о раду Одбора за жалбе полицијских службеника.
- Чланови Одбора за жалбе полицијских службеника имају право на накнаду за рад у Одбору у складу са Одлуком о утврђивању накнаде за рад чланова Одбора за жалбе полицијских службеника ("Службени гласник БиХ", бр. 58/09, 71/11 и 52/16).

Члан 6.
(Извјештавање)

- Предсједник Одбора за жалбе полицијских службеника подноси годишњи извјештај о раду Одбора за жалбе полицијских службеника Савјету министара БиХ, те посебне извјештаје према потреби или на захтјев Савјета министара БиХ.
- Предсједник Одбора за жалбе полицијских службеника је одговоран за законитост рада Одбора за жалбе полицијских службеника.

Члан 7.
(Пословник)

Поступак и начин рада Одбора за жалбе полицијских службеника у мјери у којој нису прописани Законом, утврдит ће се Пословником о раду Одбора за жалбе полицијских службеника који усваја Савјет министара БиХ на препоруку Одбора за жалбе полицијских службеника.

Члан 8.
(Пријелазне одредбе)

Ступањем на снагу ове Одлуке престаје да важи Одлука о именовану чланова Одбора за жалбе полицијских службеника ("Службени гласник БиХ", бр. 94/08, 05/13 и 32/14).

Члан 9.
(Ступање на снагу)

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 109/17
23. маја 2017. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др **Денис Звиздић**, с. р.

649

Na osnovu člana 3. stav 2. tačka a) Zakona o komunikacijama ("Službeni glasnik BiH", br. 31/03, 75/06, 32/10 i 98/12) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 102. sjednici, održanoj 23. maja 2017. godine, donijelo je

ODLUKU

O USVAJANJU POLITIKE SEKTORA ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA BOSNE I HERCEGOVINE ZA PERIOD 2017 - 2021. GODINE I AKCIONOG PLANA ZA REALIZACIJU POLITIKE

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Ovom Odlukom usvaja se Politika sektora elektronskih komunikacija Bosne i Hercegovine za period 2017 - 2021. godine i Akcioni plan za realizaciju Politike, koji kao Prilozi 1 i 2 čine sastavni dio ove Odluke.

Члан 2.

(Праћење реализације)

Zadužuje se Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine da Vijeću ministara Bosne i Hercegovine podnosi godišnji izvještaj o realizaciji Politike sektora elektronskih komunikacija Bosne i Hercegovine za period 2017 - 2021. godine i Akcionog plana za realizaciju Politike.

Члан 3.

(Ступање на снагу)

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

VM број 112/17
23. маја 2017. године
Сарајево

Председавајући
Вјеча министара БиХ
Др **Денис Звиздић**, с. р.

POLITIKA SEKTORA ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA BOSNE I HERCEGOVINE za period 2017 - 2021. godine

Prilikom izrade Politike pošlo se od sljedećih činjenica:

- a) Elektronske komunikacione (u daljem tekstu: EK) usluge su esencijalna ljudska potreba u 21. vijeku,

- b) Razvijene EK mreže i usluge predstavljaju uvjet za razvoj informacionog društva ili društva znanja,
- c) Procesi globalizacije su kao osnovno društveno određenje današnjice, posebno oslonjeni na efikasna i pouzdana sredstva komuniciranja,
- d) Stupio je na snagu Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Bosne i Hercegovine, sa druge strane i Privremeni sporazum o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice i Bosne i Hercegovine, te je Bosna i Hercegovina (u daljem tekstu: BiH) dužna da svoje propise harmonizira s legislativom Evropske unije (u daljem tekstu: EU),
- e) Međunarodna unija za telekomunikacije - ITU (*eng. International Telecommunication Union*, u daljem tekstu: ITU) je kroz Rezoluciju 200 ("Connect 2020 Agenda for Global Telecommunication/Information and Communication Technology Development", BUSAN 2014) definirala četiri cilja globalnog programa koji će voditi ka informacionom društvu osnaženom interkonektiranim svijetom u kojem telekomunikacije/informaciono-komunikacione tehnologije (u daljem tekstu: IKT) omogućavaju i ubrzavaju društveno, ekonomski i okolišno održivi rast i razvoj za svakoga,
- f) U području razvoja širokopojsnog pristupa na nivou država članica EU Digitalna agenda za Evropu (*eng. Digital Agenda for Europe*), kao jedna od sedam vodećih inicijativa Strategije Evropa 2020, definiira ključnu ulogu koju će imati IKT u realizaciji planova do 2020. godine, je donijela konkretne mjere koje se odnose na realizaciju općeg cilja - ostvarenje održive privredne i društvene pogodnosti na jedinstvenom digitalnom tržištu, zasnovanom na brzom i ultrabrzom Internetu, te interoperabilnim aplikacijama,
- g) EU je usvojila "Zelenu knjigu" (*eng. Green Paper*) o konvergenciji sektora telekomunikacija, medija i informacione tehnologije,
- h) Sektor IKT već učestvuje s više od 10% u ukupnom svjetskom GDP-u i kao takvom mu se treba dati posebna i prioritarna pažnja.

Ciljevi izrade Politike

Investicioni proces treba da ubrza dalji razvoj EK infrastrukture, čime se osigurava bogatiji asortiman usluga. EK infrastrukturu i usluge treba posmatrati kao esencijalne potrebe svih građana, bez obzira na vlasničku strukturu.

Put do ostvarenja ovog osnovnog cilja će se kroz izbalansiran odnos, u regulaciji tržišta, od strane Regulatorne agencije za komunikacije BiH (u daljem tekstu: Agencija) trasirati ovom Politikom, ostvarujući pri tome više ciljeva, od kojih su najvažniji sljedeći:

- a) Održavanje konkurentnosti na tržištu EK, koja će za posljedicu imati povećanje kvaliteta usluga, te zadovoljenje potreba korisnika,
- b) Dalji razvoj EK infrastrukture s naglaskom na EK infrastrukturu koja omogućava usluge širokopojsnog prijenosa, naročito u slabije naseljenim oblastima i nerazvijenim dijelovima zemlje,
- c) Razvoj EK za potrebe javnih EK usluga,
- d) Razvoj EK za potrebe sigurnosti, odbrane i hitnih službi u BiH,
- e) Definiranje procedura, metoda, rokova i naknada za dopune postojećih i dodjele budućih licenci za korištenje radiofrekventnog (u daljem tekstu: RF)

- spektra, posebno za implementaciju širokopojasnih bežičnih pristupnih sistema, kako bi se ubrzao razvoj sektora EK i omogućilo brzo uvođenje novih širokopojasnih usluga,
- f) Definiiranje minimalnih uvjeta za pružanje univerzalnih usluga po prihvatljivoj cijeni za sve korisnike na cijeloj teritoriji BiH i ispunjenje zahtjeva za besplatnim pozivima prema hitnim službama (*eng. Emergency Services*),
  - g) Unapređenje sistema zaštite svih korisnika EK usluga, a posebno zaštita tajnosti i povjerljivosti informacija koje oni razmjenjuju putem javnih i privatnih EK mreža,
  - h) Osiguranje provođenja zakonskog presretanja telekomunikacija kod svih operatora za potrebe sigurnosnog sektora u BiH,
  - i) Osiguranje efikasnosti sektora EK i održivost konkurentnosti na tržištu kroz efikasnu kontrolu cijena pruženih usluga, baziranih na troškovnom principu, uz sprječavanje zloupotreba na tržištu EK, uključujući regulaciju OTT (*eng. Over The Top*) pružalaca usluga u skladu s Regulatornim okvirom za elektronske komunikacije EU (u daljem tekstu: EU regulatorni okvir) i najboljom praksom država članica EU, te uvođenje simetrične regulacije,
  - j) Osiguranje racionalnog korištenja, objektivnosti, nediskriminacije i transparentnosti u dodjeli resursa RF spektra i numeracije,
  - k) Praćenje trendova i dinamike razvoja savremenog svijeta kroz usvajanje i primjenu novih tehnologija u oblasti EK i informacionog društva, te harmoniziranje regulative s EU regulatornim okvirom i regulativom susjednih država.

Očekivani rezultati implementacije Politike

- a) Fazna harmonizacija regulative sektora EK u BiH s pravnom stečevinom EU, u pogledu budućeg pristupanja BiH,
- b) Zadovoljavajući stepen razvoja i primjene savremenih regulatornih mehanizama,
- c) Zadovoljavajući stepen razvoja, modernizacije i obnove postojeće infrastrukture i poboljšanje kvaliteta EK usluga,
- d) Povećano investiranje u sektor EK,
- e) Priprema neophodne EK infrastrukture za funkcioniranje EK usluga u uvjetima prirodnih nepogoda, katastrofa, incidentnih situacija itd.,
- f) Zadovoljavajući stepen razvoja EK sistema duž strateški definiranih transportnih koridora u BiH,
- g) Prevencija i zaustavljanje nelojalne konkurencije na tržištu EK,
- h) Proširenje tržišta EK s raznovrsnim i kvalitetnim EK uslugama,
- i) Efektivna i pravedna konkurencija,
- j) Uvođenje virtualnih mobilnih mrežnih operatora (*eng. Mobile Virtual Network Operator*) (u daljem tekstu: MVNO) na tržište EK u BiH,

1. RAZVOJ TRŽIŠTA EK

1.1. Reguliranje i izgradnja EK infrastrukture

Razvojem i izgradnjom EK infrastrukture osigurava se zadovoljenje potreba građana, privrede, tijela državne uprave i društva u potpunosti.

S ciljem razvoja sektora EK u narednom periodu, a posebno EK infrastrukture, preduzimanje planiranja, razvoja, primjene nove EK infrastrukture očekuje se od strane svih učesnika na tržištu. Da bi se ovo ostvarilo potrebno je definirati i preduzeti konkretne korake, koji se mogu sažeti u slijedeće bitne aktivnosti:

- a) Unapređenje uvjeta pristupa EK mreži, EK infrastrukturi i drugoj povezanoj opremi,
- b) Osiguravanje podstjecaja i subvencija za intenziviranje izgradnje širokopojasne pristupne infrastrukture.
- c) Razvoj i implementiranje širokopojasnih tehnologija,
- d) Stalna harmonizacija Plana namjene i korištenja RF spektra u BiH s odgovarajućim međunarodnim propisima.

Takođe, potrebno je preduzimati mjere u cilju olakšavanja i podstjecanja uvođenja EK mreža a naročito EK mreža koje omogućavaju pružanje usluga širokopojasnog pristupa pri brzinama od najmanje 30 Mbit/s, promovirajući investiranje od strane svih učesnika na tržištu, zajedničko korištenje postojeće fizičke infrastrukture i omogućavajući efikasnije postavljanje nove fizičke infrastrukture kako bi trošak uvođenja takvih mreža bio što niži.

Dakle, BiH se nedvosmisleno opredjeljuje za osiguravanjem bržeg razvoja sektora EK, kao osnove za razvoj informacionog društva i uklapanja BiH u opće globalizacijske tokove, kao i za stvaranje uvjeta za brže podizanje standarda građana u BiH.

S tim u vezi, zakonodavne vlasti na svim administrativnim nivoima, u okviru svojih nadležnosti, će osigurati:

- a) Carinske olakšice za svu EK opremu koja se ne proizvodi u BiH, prema Programu mjera koji će, na prijedlog resornog ministarstva, donijeti Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vijeće ministara),
- b) Poreske olakšice po progresivnoj stopi u odnosu na veličinu uloženi sredstava za sve operatore EK mreža koji razvijaju pristupnu infrastrukturu, prema Programu mjera koji će, na prijedlog resornog ministarstva, donijeti Vijeće ministara,
- c) Izradu procedura izdavanja odobrenja za građenje, ostvarenja prava puta, odnosno prava na pristup, postavljanje, korištenje i održavanje EK infrastrukture i povezane opreme, koje će regulirati entitetska resorna ministarstva prema postojećim zakonskim propisima, a koja čini teret na nekretnini na kojoj je izgrađena EK infrastruktura i povezana oprema,
- d) Budžetska sredstva, u periodu važenja ove Politike, za podršku naučnim i istraživačkim projektima u oblasti IKT,
- e) Stimulativne mjere koje će podstjecati korištenje i izgradnju EK infrastrukture i povezivanje opreme za potrebe obuka, testiranja i izvođenja naučnih i istraživačkih projekata u oblasti IKT u BiH,
- f) Jasne propise kojima će detaljno urediti uvjeti i procedure za gradnju javnih EK mreža, čime će se ukloniti prepreke za građenje i instaliranje javnih EK mreža,
- g) Da objekti koji će se ubuduće graditi omogućavaju ulazak više operatora u isti stambeni ili poslovni objekat, što može podrazumjevati određivanje broja ulaza kablovske kanalizacije, razvodnih ormarića i obaveze gradnje unutrašnje kablovske kanalizacije (kanalica) u samom objektu,
- h) Da projektiranje EK mreža i izvođenje radova na instalaciji EK mreža mogu da vrše isključivo ovlaštena lica, te da se kontrola izgradnje i instaliranja provodi od faze odobrenja projekta do izdavanja upotrebne dozvole,
- i) Da pri donošenju prostornih planova pravovremeno predvide osnovne koridore EK infrastrukture u naseljenim i nenaseljenim mjestima, kako bi se

- izbjeglo loše planiranje, bespravno i stihijno građenje,
- j) Da se javno objavljuju uvjeti za građenje EK mreža, kako bi potencijalni investitori unaprijed znali koje su im obaveze,
  - k) Gradnju i postavljanje EK infrastrukture i povezane opreme za pružanje javnih EK usluga uključujući i mreže s upotrebom RF spektra, vodeći računa da se ne narušava kvalitet usluga,
  - l) Ukidanje/smanjenje troškova korištenja zemljišta za potrebe gradnje i održavanja EK infrastrukture na cijelom tržištu BiH,
  - m) Da se EK infrastruktura i povezana oprema planira u dokumentima prostornog uređenja i gradi na način da se zadovolji zaštita ljudskog zdravlja i životne sredine,
  - n) Da sve nadležne institucije na zahtjev Agencije pruže pomoć i pokrenu postupke iz svoje nadležnosti protiv nelegalnih operatera EK mreža i usluga,
  - o) Stimulativne mjere za razvoj pristupnih EK mreža, nezavisno od tehnologija pristupa u ruralnim područjima države.

Lokalna inicijativa treba biti pokretač razvoja EK, stoga investicije lokalne zajednice u infrastrukturu ne bi smjele biti prepreka za ulazak više operatera na određeno geografsko područje.

Jedinice lokalne samouprave i javna poduzeća trebaju uraditi katastre infrastrukture koja se može koristiti za instaliranje EK mreža i uređaja i ponuditi operatorima po razumnim cijenama. Korištenje postojeće kablovske kanalizacije, cjevovoda, toplovoda, objekata i druge infrastrukture koja može poslužiti za sigurno i ekonomično instaliranje EK mreža i uređaja smanjuje potrebu za novim građevinskim radovima. Time će se ubrzati ulazak novih operatera na tržište, povećati ekonomičnost poslovanja postojećih operatera, što će u završnici dovesti do smanjenja maloprodajnih cijena EK usluga.

Posebnu pažnju treba posvetiti mogućnosti iskorištavanja postojećih mreža javnih poduzeća kojima EK nisu primarna djelatnost kako bi oni, kao mrežni operatori, ponudili višak raspoloživih kapaciteta drugim operatorima na tržištu.

Katastrofalne poplave koje su pogodile BiH, kao i drugi mogući slični događaji u budućnosti, opomena su da se posebna pažnja mora posvetiti uslugama poziva prema jedinstvenom evropskom broju za hitne situacije - 112 kao i drugim brojevima za pristup hitnim službama u BiH te planiranju održive funkcionalnosti EK mreža u slučaju takvih događaja. Ministarstvo sigurnosti BiH treba pokrenuti aktivnosti na sinhroniziranom razvijanju mjera zaštite EK u slučaju prirodnih i drugih katastrofa. Takve aktivnosti mogu podrazumjevati i donošenje sigurnosnih smjernica i standarda za zaštitu EK.

1.2. Širokopolasne mreže i usluge

Mjere za dalji razvoj širokopolasne mrežne infrastrukture i na njoj baziranih širokopolasnih usluga ostvarivat će se kroz slijedeće prioritete:

- a) Izgradnju širokopolasnih mreža koje će omogućiti velike brzine prijenosa i pružanje novih usluga, čime će se osigurati pouzdan pristup multimedijalnim i interaktivnim sadržajima,
- b) Stimulirati primjenu širokopolasnih bežičnih pristupnih mreža u ruralnim područjima s ciljem smanjenja digitalne podjele stanovništva,
- c) Podstjecanje razvoja digitalnih sadržaja i usluga kao i prevođenje konvencionalnih sadržaja u digitalni format,
- d) Harmonizacija regulative iz oblasti EK i medija koji će biti tehnološki neutralni i koji će omogućiti lakšu

konvergenciju informacionog društva i medijskih usluga,

- e) Osiguravanje tehničkih preduvjeta za realizaciju širokopolasnog pristupa internetu svim korisnicima, a naročito institucijama školama i obrazovnim ustanovama,
- f) Unapređenje saradnje sa svim naučnim institucijama u BiH i omogućavanje njihove saradnje na važnim projektima za razvoj informacionog društva, kao i drugim projektima od zajedničkog interesa,
- g) Uključivanje i aktivna participacija BiH u međunarodnim projektima koji se tiču širokopolasnog pristupa.

U svrhu ostvarenja naprijed navedenih ciljeva, Vijeće ministara će usvojiti Strategiju razvoja širokopolasnog pristupa u BiH.

1.3 RF spektar

Aktivnosti na upravljanju RF spektrom rezultat su preuzetih međunarodnih obaveza i potreba BH tržišta. Poseban utjecaj na dalje uređenje RF spektra će imati proces prelaska s analogne na digitalnu zemaljsku radio difuziju i oslobađanje radiofrekventnog resursa za potrebe daljeg razvoja mobilnih mreža ali i provođenje zaključaka sa Svjetskih radio konferencija.

S tim u vezi, u oblasti upravljanja RF spektrom posebna pažnja će se pokloniti:

- a) Kontinuiranom usklađivanju strukture i sadržaja Plana namjene i korištenja RF spektra u BiH prema zaključcima Svjetskih radio konferencija, Zajedničkim evropskim planom namjene i interesima učesnika na tržištu EK u BiH,
- b) Oslobađanju RF spektra od postojećih korisnika u opsezima digitalne dividende i drugim opsezima namijenjenim uvođenju mobilnih širokopolasnih usluga i mreža četvrte generacije - LTE (*eng. Long Term Evolution*),
- c) Definiranju tehničkog okvira za korištenje širokopolasnih pristupnih sistema u BiH u opsezima predviđenim Zajedničkim evropskim planom namjene,
- d) Međunarodnoj koordinaciji frekvencija sa susjednim državama (određivanje preferencijalnih frekvencija, usklađivanje korištenja pojedinih frekvencionih opsega u pograničnim područjima),
- e) Definiranju RF opsega namijenjenih za nelicencno korištenje, uređenje korištenja nelicenciranih RF opsega u komercijalne svrhe,
- f) Utvrđivanju opsega frekvencija koji se koriste u svrhu zaštite i spašavanja ljudskih života i definiranje tehničkog okvira za korištenje ovih sistema,
- g) Stavljanju na raspolaganje tržištu RF opsega za potrebe širokopolasnih pristupnih sistema u skladu s potrebama i interesima tržišta i pokretanju postupka izdavanja dozvola,
- h) Pružanju podrške provođenju tranzicije u zemaljskoj radiodifuziji televizijskog signala u BiH,
- i) Učešću u projektima uspostavljanja digitalnih radiokomunikacionih mreža za potrebe institucija i organa vlasti u BiH i utvrđivanje potreba i načina koordinacije korištenja ovih mreža,
- j) Izradi procedura za korištenje RF spektra za potrebe obuka, prezentiranja i izvođenja naučnih i istraživačkih projekata u oblasti IKT u BiH,
- k) Reviziji sporazuma Agencije i Stabilizacionih snaga u BiH - SFOR (*eng. Stabilisation Force*) (pravni

sljedbenik: Ministarstvo odbrane BiH) o normalizaciji koordinacije resursa radio spektra iz 2002. godine,

- l) Istraživanju novih modela i načina upravljanja RF spektrom.

Pri dodjeljivanju dozvola za korištenje određenog dijela RF spektra, Agencija će u skladu s propisima iz ove oblasti, koji trebaju biti usklađeni u što je moguće većoj mjeri s EU regulatornim okvirom, primjenjivati princip tehnološke neutralnosti gdje je god to moguće i opravdano, vodeći računa o ravnopravnosti korisnika takvog dijela spektra. Agencija će osigurati uvjete za izdavanje saglasnosti za korištenje RF spektra u svrhu prezentacije mogućnosti nove opreme ili EK usluga.

Agencija će provoditi obaveze međunarodne koordinacije frekvencija namijenjenih uvođenju novih mobilnih mreža i usluga i blagovremeno pokretati inicijative kod nadležnih tijela u susjednim državama u cilju uređenja preferencijalnih frekvencija.

1.4. Infrastruktura mreže radiomonitoring stanica

Radiomonitoring predstavlja jednu od najvažnijih funkcija Agencije putem koje se obavlja kontrola i zaštita korištenja RF spektra u BiH i čini neizostavan instrument u međunarodnoj koordinaciji radiofrekvencija. Iz navedenih razloga, Agencija kontinuirano razvija savremenu mrežu radiomonitoring stanica na cijelom području BiH. Agencija će u saradnji sa nadležnim entitetskim ministarstvima osigurati posebne uvjete za plansku izgradnju i nesmetano funkcioniranje ove mreže.

U tom smislu, Agencija će u saradnji s Ministarstvom komunikacija i prometa BiH (u daljem tekstu: Ministarstvo) i nadležnim entitetskim ministarstvima, pokrenuti prema Vijeću ministara inicijativu da se navedena mreža tretira posebnim aktima, a koji se odnose na procedure dobijanja saglasnosti za njenu izgradnju i adekvatnu zaštitu.

1.5. Nove tehnologije

Posebno je važno podstjecati razvoj optičkih mreža FTTx (*eng. Fiber To The X*) koje će omogućiti velike brzine prijenosa, što će zadovoljiti sve zahtjeve korisnika u budućnosti i omogućiti bolje iskorištenje tako izgrađene mrežne infrastrukture.

U oblasti bežičnih pristupnih mreža podstjecat će se implementacija i razvoj novih tehnologija koje omogućavaju bežični širokopolasni pristup velikom broju potencijalnih korisnika na teritoriji cijele BiH. U tom cilju Agencija će osigurati neophodne frekvencijske opsege u gradskim, prigradskim i ruralnim područjima, pri čemu će dodijeljeni frekvencijski opsezi biti neutralni od tehnologije.

U izgradnji širokopolasnih pristupnih mreža će biti poštovani principi tehnološke neutralnosti, što znači da će se moći koristiti sve standardizirane tehnologije, uz uvjet garantiranja ponuđenog i propisima zahtijevanog kvaliteta usluga - QoS (*eng. Quality Of Service*).

Agencija će pratiti nove trendove razvoja i podstjecati uvođenje novih usluga, kao što su:

Budući Internet (*eng. Future Internet*), Komunikacije između mašina (*eng. Machine to Machine - M2M*), Internet stvari (*eng. Internet of Things - IoT*), Računarstvo u oblaku (*eng. Cloud Computing*) i Masovne grupe podataka (*eng. Big Data*), te po potrebi preduzimati određene regulatorne mjere uzimajući u obzir najbolju praksu država članica EU.

U cilju daljeg razvoja tržišta i suzbijanja neloyalne konkurencije potrebno je uvesti adekvatno praćenje, odnosno veći stepen kontrole pojedinih tržišta. S tim u vezi, Agencija će provoditi odgovarajuće kontrole sa stanovišta utvrđivanja mogućih nelegalnih pružanja komercijalnih usluga u određenom segmentu.

Primjenjujući najbolju praksu država članica EU, Agencija će donositi novi ili unaprijediti postojeći regulatorni okvir, u cilju efikasne primjene novih tehnologija.

1.6. Razvoj i istraživanje

Trenutno stanje u sektoru EK okarakterizirano je veoma malim učestvovanjem domaće proizvodnje i razvojne IKT industrije.

Vijeće ministara će u saradnji s entitetskim vladama, operatorima i drugim velikim korisnicima EK opreme, raditi na stvaranju uvjeta za zapošljavanje domaće radne snage i razvoj domaće IKT industrije, a posebno u razvoju softverskih rješenja.

U cilju uspostavljanja veze između nacionalne ekonomije i nauke, Ministarstvo u saradnji s resornim entitetskim ministarstvima će, na početku svake godine, nominirati određeni broj u praksi primjenjivih naučno-istraživačkih projekata, koji bi se realizirali prvenstveno kroz domaće naučno-istraživačke ustanove, kroz saradnju s privatnim sektorom ili kroz uzajamno usaglašene regionalne projekte.

Pored navedenog, Vijeće ministara će donijeti odgovarajuće odluke o oslobađanju od naknada za privremeno korištenje RF spektra za sve projekte, koji se realiziraju kroz domaće naučno-istraživačke ustanove, provode u cilju obuke, testiranja i izvođenja naučnih i istraživačkih projekata iz oblasti IKT u BiH.

Agencija će utvrditi kriterije za ostvarivanje ovih prava.

2. LICENCIRANJE JAVNIH EK MREŽA I USLUGA

2.1. Licenciranje operatora/Generalna autorizacija

Početkom 2006. godine liberalizirane su sve usluge na tržištu EK u BiH. Ovo podrazumijeva da su time stvoreni osnovni uvjeti za razvoj konkurencije, te se kao osnovni cilj nalaže dalje jačanje konkurencije u svim segmentima tržišta. Tokom provođenja ove sektorske politike Agencija će analizirati stvarne efekte procesa liberalizacije i intenziviranja konkurencije na tržištu i u slučaju njihovog izostanka adekvatno reagirati.

U cilju olakšavanja uvjeta za ulazak novih operatora na tržište, a u skladu s EU regulatornim okvirom, potrebno je osigurati uvjete za uvođenje sistema Generalne autorizacije. Time će se zamijeniti postojeći sistem izdavanja dozvola operatorima javnih EK mreža i usluga.

Propisi će biti usklađeni u što je moguće većoj mjeri s EU regulatornim okvirom, i istima je potrebno utvrditi jasne i transparentne kriterije o režimima pod kojim se obavljaju djelatnosti EK.

2.2. GSM/UMTS/LTE

Broj operatora GSM/UMTS (*eng. Global System for Mobile Communication / Universal Mobile Telecommunications System*) mobilnih komunikacija u BiH za vrijeme važenja ove Politike ostaje tri.

Agencija će u saradnji sa Ministarstvom i resornim entitetskim ministarstvima dostaviti Vijeću ministara prijedlog odluke kojom će se utvrditi kada i pod kojim uvjetima će Agencija izdati LTE dozvole postojećim licenciranim mobilnim operatorima u BiH, te cijenu, način i postupak plaćanja dozvola kao i namjenu uplaćenih sredstava.

Dvije godine nakon komercijalizacije LTE mreža, Agencija će u saradnji sa Ministarstvom i resornim entitetskim ministarstvima dostaviti Vijeću ministara prijedlog odluke kojom će se omogućiti ulazak MVNO na tržište mobilnih komunikacija Bosne i Hercegovine.

Po pitanju roaminga potrebno je koristiti/primijeniti pozitivnu evropsku praksu u mjeri koja je prihvatljiva za tržište BiH. Agencija će pratiti stanje u državama članicama EU, te u skladu sa stanjem tržišta u BiH, predložiti mjere u skladu s praksom država članica EU.

2.3. Bežične komunikacije

Iako za većinu RF opsega namijenjenih za izgradnju bežičnih pristupnih mreža postoji odgovarajuća regulativa harmonizirana s relevantnim međunarodnim propisima i

predstavlja sastavni dio Plana namjene i korištenja RF spektra u BiH, evidentan je izostanak interesa za ovim opsezima od strane učesnika na tržištu EK. Ova pojava uzrokuje spori razvoj bežičnih pristupnih mreža posebno u slabije razvijenim područjima i povećava digitalni jaz između urbanih i ruralnih krajeva države. S tim u vezi, obzirom da bežične komunikacije predstavljaju jedno od najadekvatnijih i najbržih rješenja u smanjivanju uočenog problema, identifikacija razloga i predlaganje stimulativnih mjera za brži razvoj bežičnih komunikacija mora biti obuhvaćeno kako u Strategiji razvoja širokopojasnog pristupa tako i drugim aktima Vijeća ministara uključujući i Odluku o visini naknada za korištenje RF spektra.

Agencija će provoditi kontrolu korištenja nelicenciranih frekvencijskih opsega kako sa stanovišta provjere poštovanja tehničkih normi, tako i sa stanovišta utvrđivanja mogućih nelegalnih pružanja komercijalnih usluga u tom pojasu.

3. REGULACIJA TRŽIŠTA

3.1. Analiza tržišta

Agencija će provoditi analize relevantnih tržišta podložnih prethodnoj (*ex ante*) regulaciji (u daljem tekstu: relevantna tržišta) i na osnovu toga donositi odgovarajuće odluke i mjere.

Agencija će utvrđivati relevantna tržišta u skladu s propisima iz ove oblasti, koji trebaju biti usklađeni u što je moguće većoj mjeri s EU regulatornim okvirom, te periodično vršiti analizu pojedinačnih relevantnih tržišta i objavljivati izvještaj o analizi na svojoj Internet stranici. U postupku analize tržišta Agencija će, prema potrebi, saradivati s nadležnim tijelom za zaštitu konkurencije.

Agencija će kontinuirano pratiti razvoj tržišta EK u BiH i najmanje dva puta godišnje objavljivati indikatore stanja tržišta EK na osnovu podataka o tržištu EK koje operatori periodično dostavljaju.

3.2. Interkonekcija

Iako je implementiranje interkonekcijskih odnosa na zadovoljavajućem nivou, u periodu važenja ove Politike proces interkonekcije treba stalno usavršavati, u skladu s razvojem tržišta, uvođenjem novih tehnologija, kao i promjenljivom strukturom tržišta sa aspekta broja operatora i davaoca usluga. Obzirom na važnost interkonekcije na liberaliziranom tržištu i njen doprinos razvoju konkurencije, Agencija će u periodu važenja ove Politike:

- Vršiti stalno praćenje stanja interkonekcije u BiH i na osnovu toga nalagati mjere za poboljšanje javne ponude interkonekcijskih usluga,
- Provoditi analize relevantnih tržišta i po osnovu njih određivati regulatorne obaveze,
- Nakon implementiranja troškovnog računovodstva, cijene interkonekcije koje operatori sa značajnom tržišnom snagom obračunavaju ostalim operatorima bit će utvrđene na troškovnom principu.

Postojeći mobilni operatori će osigurati pristup i interkonekciju na svoje mobilne mreže pod jednakim uvjetima za sve operatore.

3.3. Prenosivost broja

U cilju daljeg unapređenja usluge prenosivosti broja, Agencija će kontinuirano pratiti njenu primjenu i po potrebi propisivati tehničke i administrativne mjere u cilju njenog poboljšanja i brže realizacije u poslovnoj praksi.

3.4. Cijene javnih EK usluga

Tarifiranje cijena EK usluga treba biti studiozno i permanentno praćeno kako bi se stalnim poboljšanjem balansirano povećavao stepen korištenja EK usluga i osiguravala finansijska osnova operatorima za ubrzan razvoj mreža i usluga.

S tim u vezi, potrebno je da Agencija pri definiranju gornjih graničnih cijena za regulirane usluge, do potpunog ustanovljenja troškovno orijentiranih cijena, a koje ne može biti kasnije od trenutka implementacije obaveze troškovnog računovodstva, koristi metodu "najbolje prakse" i metodu komparacije s cijenama u susjednim državama uzimajući u obzir specifičnosti i stepen razvoja EK tržišta u BiH.

U cilju sprječavanja stjecanja prednosti vertikalnim i horizontalnim prenošenjem tržišne snage te sprječavanja cijenovne diskriminacije koja se najčešće javlja kroz tzv. "makaze cijena" (*eng. "margin squeeze"*), Agencija će izraditi metodologiju i prateće softversko rješenje za sprovođenje testa "makaze cijena" u cilju vršenja kontrole maloprodajnih cijena i cijena usluga vezanih u paket usluga.

3.5. Računovodstveno odvajanje i troškovno računovodstvo

U svrhu primjene računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva, kao regulatornih obaveza koje Agencija može odrediti operatoru sa značajnom tržišnom snagom na relevantnom tržištu, neophodno je da Agencija, na osnovu pažljive studije iskustava država članica EU i susjednih država sačini metodologiju u kojoj će biti jasno regulirani principi, kriterijumi, metode i postupci razdvajanja prihoda, rashoda, imovine i kapitala po grupama, odnosno vrstama usluga, kao i sve to za primjenu troškovnog principa, u formiranju prodajnih cijena, imajući u vidu iskustva s modelima istorijskih troškova HCA (*eng. Historical Cost Accounting*), tekućih troškova CCA (*eng. Current Cost Accounting*) i dugoročnih inkrementalnih troškova LRIC (*eng. Long Run Incremental Cost*).

Agencija će usvojiti metodologiju računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva.

4. UNIVERZALNE USLUGE I ZAŠTITA KORISNIKA

4.1. Univerzalne usluge

Univerzalne usluge, propisanog kvaliteta moraju biti dostupne, na osnovu razumnog zahtjeva, svim krajnjim korisnicima usluga po pristupačnoj cijeni na cijeloj teritoriji BiH, nezavisno o njihovoj geografskoj lokaciji.

Odredbe o obimu i pružanju univerzalnih usluga, određivanju operatora univerzalnih usluga, načinu obračuna stvarnih troškova i naknadi operatorima stvarnih troškova nastalih po osnovu obaveze pružanja univerzalnih usluga kao i kvalitetu univerzalnih usluga će biti definirane propisima koji će biti usklađeni u što je moguće većoj mjeri s EU regulatornim okvirom.

4.2. Zaštita korisnika

Propisi će biti usklađeni u maksimalno mogućoj mjeri s važećim propisima EU o univerzalnoj usluzi i pravima korisnika u vezi s EK mrežama i uslugama, i o obradi ličnih podataka i zaštiti privatnosti u području EK.

Privatnost korisnika ne smije biti narušena primjenom tehnologija i procedura za pružanje EK usluga. Sve nadležne institucije će osigurati da se propisima iz svoje nadležnosti, kojima se dotiče ili uređuje pružanje EK usluga, osigura dovoljan nivo zaštite povjerljivosti i privatnosti EK saobraćaja.

Zaštita interesa svih korisnika EK usluga, a posebno zaštita povjerljivih informacija, koje oni razmjenjuju putem javnih i privatnih EK mreža, mora biti u skladu s ekonomsko-finansijskim uvjetima uz primjenu najsavremenijih mehanizama.

Primjenom principa pružanja usluga na transparentnom, objektivnom i nediskriminatornom osnovu, osigurava se da krajnji korisnik dobije EK uslugu onakvu kakvu je ugovorio, s kvalitetom i karakteristikama usluge kakve su mu predočene u momentu zaključivanja ugovora. U sklopu mjera na zaštiti ovih principa, posebnu pažnju potrebno je posvetiti kontroli kvaliteta EK usluga. Agencija će u tu svrhu uspostaviti sistem za mjerenje

kvaliteta, s naglaskom na mjerenje brzine usluga širokopojsnog pristupa Internetu.

Propisima je potrebno jasnije definirati postupak rješavanja prigovora korisnika, kao i osigurati mogućnost transparentnih, jednostavnih i ekonomičnih izvansudskih postupaka za rješavanje sporova između krajnjih korisnika usluga i operatora.

U svrhu zaštite interesa korisnika EK usluga u smislu dostupnosti usluga potrebno je preduzeti posebne mjere na osiguranju pristupa EK uslugama za osobe s invaliditetom. BiH kao potpisnica UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom ima obavezu preduzimanja odgovarajućih mjera, kako bi se ovim osobama, na ravnopravnoj osnovi s drugima, osigurao pristup informaciono-komunikacionim uslugama, jednako kao pristup ostaloj opremi, prostorima i uslugama namijenjenim javnosti. S tim u vezi Agencija će u saradnji s Ministarstvom i drugim relevantnim institucijama, identificirati prepreke pristupačnosti informaciono-komunikacionim uslugama i razmotriti mjere i aktivnosti za njihovo otklanjanje.

5. ZAKONSKA I REGULATORNA KOORDINACIJA

Aktivnosti u oblasti zakonske i regulatorne koordinacije u EK odvijaju se između Vijeća ministara, preko nadležnih ministarstava kao i uz saradnju s određenim institucijama EU, odnosno Evropske komisije (u daljem tekstu: EC), direktno ili putem Direkcije za evropske integracije BiH ili Direkcije za elektronske komunikacije i informacione tehnologije pri EC. Institucije BiH saraduju i učestvuju u raznim projektima koje se vode ispred EC.

Postojeća regulativa obuhvatila je sve oblasti u EK i stvorila regulatorni ambijent za stvaranje otvorenog i liberaliziranog tržišta, kao i za razvoj konkurencije kroz povećanje broja učesnika na tržištu. Više nema niti jedne usluge koja je monopolizirana, a procedure za dobijanje dozvola su jednostavne, transparentne i nediskriminatorne, s tendencijom da pređu u Generalnu autorizaciju. Cjelokupan rad se odvija pred očima javnosti i uz dostupnost svih informacija.

EU regulatorni okvir ne pokriva sadržaj usluga koje se isporučuju preko EK mreža korištenjem EK usluga, kao što je sadržaj radiodifuznog emitiranja, finansijske i neke usluge informacionog društva. U skladu s EU regulatornim okvirom potrebno je odvojiti regulativu o prijenosu od regulative o sadržaju.

Imajući u vidu prethodno navedeno, potrebno je donijeti propise koji će biti u što je moguće većoj mjeri usklađeni s EU regulatornim okvirom.

U uvjetima liberaliziranog tržišta EK, Agencija će kontinuirano pratiti tržište EK i odnose između učesnika na tržištu.

6. STANDARDIZACIJA I LICENCIRANJE OPREME I UREĐAJA

Propisi kojim se uređuje standardizacija i licenciranje opreme i uređaja trebaju biti usaglašeni s propisima iz ove oblasti.

7. PARTNERSTVO JAVNOG I PRIVATNOG SEKTORA

Partnerstvo javnog i privatnog sektora u oblasti EK ima veliki utjecaj na lokalnu ekonomiju zbog visokih kapitalnih troškova i relativno dugog vremena eksploatacije. Skladno i ispravno strukturirano partnerstvo predstavlja sigurnost da će infrastruktura ili usluge efikasno i uspješno zadovoljavati potrebe u stalno mijenjajućim uvjetima primjene.

Ministarstvo će u saradnji s resornim entitetskim ministarstvima razmotriti pokretanje procedure za izradu dokumenta, kojim će se preciznije definirati partnerstvo javnog i privatnog sektora u oblasti EK.

8. HARMONIZACIJA I VEZE S OKRUŽENJEM

Sve aktivnosti u realiziranju Politike u narednom periodu treba harmonizirati, kako u okviru BiH, tako i s evropskim i svjetskim dostignućima u ovoj oblasti, kako bi se uspješno realizirali zacrtani ciljevi i time dostigli EU i svjetski trendovi razvoja sektora EK u pogledu infrastrukture, novih usluga, te regulative za dalji razvoj liberaliziranog konkurentnog tržišta u BiH.

8.1. Harmonizacija institucionalnog okvira

Donesena i primijenjena regulativa ne predstavlja smetnju za razvoj tržišta u ovoj oblasti i stvara preduvjete za investiranje domaćeg i stranog kapitala.

Prilikom izrade propisa potrebno je da isti budu usklađeni u što je moguće većoj mjeri s EU regulatornim okvirom.

Na svjetskom nivou značajno je praćenje preporuka i određenja koja donosi ITU. Tu su posebno značajni zaključci Globalnih simpozija regulatora koji se održavaju svake godine i na kojima se razmatra najaktuelnija regulatorna problematika u svijetu, razmjenjuju iskustva i daju preporuke ITU Svjetske radio konferencije.

Osnovni ciljevi nove regulative treba da budu u smjeru deregulacije tržišta i uvođenja više mogućnosti za korisnike kroz povećanje konkurencije. Takođe, potrebno je dati značajnu podršku razvoju tzv. "bežične ekonomije", kroz stvaranje uvjeta za jednostavniji pristup i korištenje spektra.

Posebno treba djelovati na stvaranju jedinstvenog tržišta EK, na kojem će sve više jačati utjecaj korisnika. Takođe, regulativa treba da se fokusira na otklanjanje uskih grla na tržištu.

8.2. Učešće u međunarodnim procesima

Politika u realiziranju zacrtanih ciljeva u predmetnom periodu treba kontinuirano pratiti procese razvoja sektora EK i tržište EK u EU, a posebne procese u regionu kroz koje EU daje podršku državama jugoistočne Evrope da što prije dostignu standarde EU u području razvoja tržišta EK i regulatornog okvira, te razvoja novih EK usluga, a što je predmet brojnih inicijativa među kojima su i:

- eSEE Initiative WG for Development of Information Society,
- bSEE Broadband SEE Taskforce,
- ICT Forum of the Private Sector for SEE, lead by BAC,
- SEDIFF (South European Digital Dividend Implementation Forum).

U svim ovim procesima BiH aktivno učestvuje i, pri postavljanju ciljeva u realizaciji ove Politike, procesi razvoja sektora EK u BiH trebaju biti harmonizirani s pomenutim međunarodnim inicijativama i dokumentima.

8.3. Harmonizacija sektorskih politika

Politika i drugi strateški dokumenti u BiH, koji imaju dodirnih tačaka s razvojem sektora EK, trebaju biti harmonizirani.

9. IMPLEMENTACIJA POLITIKE

9.1. Nosioci implementacije Politike

Nosioci implementacije Politike su: Vijeće ministara, Ministarstvo, Agencija, Ministarstvo odbrane BiH, Ministarstvo sigurnosti BiH, nadležno odjeljenje Brčko distrikta, resorna entitetska i kantonalna ministarstva, operatori sa značajnom tržišnom snagom i drugi operatori, te davaoci usluga, u skladu sa svojim nadležnostima.

9.2. Praćenje realizacije Politike

Realizacija Politike provodit će se u skladu sa Akcionim planom koji je sastavni dio Politike. Praćenje realizacije je obaveza svih nosilaca implementacije Politike, svako u svom

domenu, a integralno praćenje realizacije je obaveza Ministarstva. Ministarstvo će, najmanje jednom godišnje, dostaviti izvještaj o realizaciji Politike Vijeću ministara.

9.3. Naučno stručni skupovi

U cilju razmjene mišljenja relevantnih stručnjaka u pojedinim oblastima i pronalaženja najprihvatljivijih rješenja pojedinih pitanja/dilema Agencija će s Ministarstvom, resornim entitetskim ministarstvima, Akademskom zajednicom, operatorima i davaocima usluga organizirati naučno stručne skupove na teme bitne za realizaciju ciljeva Politike.

Skupove treba održavati u aktuelnim periodima tokom trajanja ove Politike.

AKCIONI PLAN ZA REALIZACIJU POLITIKE SEKTORA ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA BOSNE I HERCEGOVINE ZA PERIOD 2017 - 2021. GODINE

Redni broj	AKTIVNOST	NOSILAC AKTIVNOSTI	ROK	NAPOMENA
I. RAZVOJ EK TRŽIŠTA				
I.1. Razvoj i izgradnja EK infrastrukture				
1.1.1.	Donošenje Odluke o carinskim olakšicama za EK opremu koja se ne proizvodi u Bosni i Hercegovini	Vijeće ministara BiH Ministarstvo komunikacija i prometa BiH	decembar 2019. godine	
1.1.2.	Donošenje Odluke o poreskim olakšicama za operatore EK mreža koji razvijaju pristupnu infrastrukturu	Vijeće ministara BiH Ministarstvo komunikacija i prometa BiH	decembar 2019. godine	
1.1.3.	Donošenje procedura za izdavanje odobrenja za građenje, ostvarenja prava puta, odnosno prava na pristup, postavljanje, korištenje i održavanje EK infrastrukture i povezane opreme, a koja čini teret na nekretnini na kojoj je izgrađena EK infrastruktura i povezana oprema	Regulatorna agencija za komunikacije BiH Ministarstvo saobraćaja i veza RS Ministartvo prometa i komunikacija FBiH Nadležna entitetska ministarstva za gradnju i prostorno uređenje Nadležna kantonalna ministarstva za gradnju i prostorno uređenje	decembar 2018. godine	
1.1.4.	Donošenje propisa o uvjetima i procedurama za gradnju i korištenje javnih EK mreža	Regulatorna agencija za komunikacije BiH Ministarstvo saobraćaja i veza RS Ministartvo prometa i komunikacija FBiH Nadležna entitetska ministarstva za gradnju i prostorno uređenje Nadležna kantonalna ministarstva za gradnju i prostorno	decembar 2018. godine	

		uređenje		
I.2. Širokopojasne mreže i usluge				
1.2.1.	Donošenje Strategije razvoja širokopojasnog pristupa u BiH	Vijeće ministara BiH Ministarstvo komunikacija i prometa BiH	decembar 2017. godine	
I.3. RF spektar				
1.3.1.	Usklađivanje strukture i sadržaja Plana namjene i korištenja RF spektra u BiH prema zaključcima Svjetskih radio konferencija, Zajedničkim evropskim planom namjene i interesima učesnika na tržištu EK u BiH	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	kontinuirano	
1.3.2.	Oslobađanje RF spektra od postojećih korisnika u opsezima digitalne dividende i drugim opsezima namijenjenim uvođenju mobilnih širokopojasnih usluga i mreža četvrte generacije – LTE (<i>eng. Long Term Evolution</i>)	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	period 2018-2021. godine	
1.3.3.	Definiranje tehničkog okvira za korištenje širokopojasnih pristupnih sistema u BiH u opsezima predviđenim Zajedničkim evropskim planom namjene	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	decembar 2018. godine	
1.3.4.	Međunarodna koordinacija frekvencija sa susjednim državama (određivanje preferencijalnih frekvencija, usklađivanje korištenja pojedinih frekvencijskih opsega u pograničnim područjima)	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	kontinuirano	
1.3.5.	Definiranje RF opsega namijenjenih za nelicencno korištenje, uređenje korištenja nelicenciranih RF opsega u komercijalne svrhe	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	kontinuirano	
1.3.6.	Utvrđivanju opsega frekvencija koji se koriste u svrhu zaštite i spašavanja ljudskih života i definiranje tehničkog okvira za korištenje ovih sistema	Regulatorna agencija za komunikacije BiH Ministarstvo sigurnosti BiH	decembar 2018. godine	
1.3.7.	Stavljanje na raspolaganje tržištu radiofrekvencijskih opsega za potrebe širokopojasnih pristupnih sistema u skladu s potrebama i interesima tržišta i pokretanje postupka izdavanja dozvola	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	kontinuirano	
1.3.8.	Replaniranje frekvencija u UHF opsegu 470-694 MHz, njihova međunarodna koordinacija i pružanju podrške provođenju tranzicije u zemaljskoj radiodifuziji televizijskog signala u BiH	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	kontinuirano	
1.3.9.	Učešće u projektima uspostavljanja digitalnih radiokomunikacionih mreža za potrebe institucija i organa vlasti u BiH i utvrđivanje potreba i načina koordinacije korištenja ovih mreža	Regulatorna agencija za komunikacije BiH Ministarstvo komunikacija i prometa BiH Ministarstvo saobraćaja i veza RS Ministartvo	kontinuirano	

		prometa i komunikacija FBiH		
1.3.10.	Donošenje kriterija dodjele RF spektra za potrebe obuka, prezentiranja i izvođenja naučnih i istraživačkih projekata u oblasti IKT u BiH	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	septembar 2017. godine	
1.3.11.	Revizija sporazuma Regulatorne agencije za komunikacije BiH i Stabilizacijskih snaga u BiH – SFOR (eng. <i>Stabilisation Force</i>) (pravni sljedbenik: Ministarstvo odbrane BiH) o normalizaciji koordinacije resursa radio spektra iz 2002. godine	Regulatorna agencija za komunikacije BiH Ministarstvo odbrane BiH	decembar 2018. godine	
1.3.12.	Istraživanje novih modela i načina upravljanja RF spektrom	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	kontinuirano	
1.4. Infrastruktura mreže radiomonitoring stanica				
1.4.1.	Donošenje Odluke o mreži radiomonitoring stanica na cijelom području BiH i procedurama dobijanja saglasnosti za njenu izgradnju i adekvatnu zaštitu	Vijeće ministara BiH Regulatorna agencija za komunikacije BiH Ministarstvo komunikacija i prometa BiH Ministarstvo saobraćaja i veza RS Ministartvo prometa i komunikacija FBiH	decembar 2017. godine	
1.5. Nove tehnologije				
1.5.1.	Osiguranje neophodnih frekvencijskih opsega u cilju omogućavanja bežičnog širokopoljnog pristupa u gradskim, prigradskim i ruralnim područjima u BiH, uz poštovanje principa neutralnosti tehnologija	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	juni 2018. godine	
1.6. Razvoj i istraživanje				
1.6.1.	Nominiranje u praksi primjenljivih naučno-istraživačkih projekata, koji će se realizirati prvenstveno kroz domaće naučno-istraživačke ustanove, kroz saradnju s privatnim sektorom ili kroz uzajamno usaglašene regionalne projekte	Ministarstvo komunikacija i prometa BiH Ministarstvo saobraćaja i veza RS Ministartvo prometa i komunikacija FBiH	kontinuirano	
1.6.2.	Donošenje Odluke o izmjeni Odluke o naknadama za korištenje RF spektra u BiH u dijelu oslobađanja od naknada za privremeno korištenje RF spektra za projekte, koji se realiziraju kroz domaće naučno-istraživačke ustanove i provode u cilju obuka, testiranja i izvođenja naučnih i istraživačkih projekata iz oblasti IKT u BiH	Vijeće ministara BiH Ministarstvo komunikacija i prometa BiH Regulatorna agencija za komunikacije BiH	decembar 2017. godine	
2. LICENCIJANJE JAVNIH EK MREŽA I USLUGA				
2.1. Licenciranje operatora/Generalna autorizacija				

2.1.1.	Analiza stvarnih efekata procesa liberalizacije i intenziviranja konkurencije na tržištu	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	kontinuirano	
2.1.2.	Donošenje propisa za uspostavljanje režima Generalne autorizacije	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	juni 2017. godine	
2.2. GSM/UMTS/LTE				
2.2.1.	Donošenje Odluke o izdavanju LTE dozvola licenciranim mobilnim operatorima u BiH, cijeni, načinu i postupku plaćanja dozvola kao i namjeni uplaćenih sredstava	Vijeće ministara BiH Regulatorna agencija za komunikacije BiH Ministarstvo komunikacija i prometa BiH Ministarstvo saobraćaja i veza RS Ministartvo prometa i komunikacija FBiH	decembar 2017. godine	
2.2.2.	Donošenje Odluke o izdavanju dozvola za MVNO	Vijeće ministara BiH Regulatorna agencija za komunikacije BiH Ministarstvo komunikacija i prometa BiH Ministarstvo saobraćaja i veza RS Ministartvo prometa i komunikacija FBiH	decembar 2019. godine	
2.3. Bežične komunikacije				
---	---	---	---	---
3. REGULACIJA TRŽIŠTA				
3.1. Analiza tržišta				
3.1.1.	Provođenje analiza relevantnih tržišta podložnih ex-ante regulaciji i donošenje odgovarajućih regulatornih mjera za operatore sa značajnom tržišnom snagom	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	kontinuirano	
3.2. Interkonekcija				
3.2.1.	Praćenje realizacije interkonekcije u BiH i nalažanje mjera za poboljšanje referentnih ponuda interkonekcije operatora	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	kontinuirano	
3.3. Prenosivost broja				
---	---	---	---	---
3.4. Cijene javnih EK usluga				
3.4.1.	Donošenje Metodologije i osiguranje pratećeg softverskog rješenja za sprovođenje testa "makaze cijena"	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	decembar 2018. godine	
3.5. Računovodstveno odvajanje i troškovno računovodstvo				
3.5.1.	Usvajanje Metodologije računovodstvenog odvajanja	Regulatorna agencija	decembar 2017. godine	

	i troškovnog računovodstva	za komunikacije BiH		
4. UNIVERZALNE USLUGE I ZAŠTITA KORISNIKA				
4.1. Univerzalne usluge				
4.1.1.	Donošenje Odluke o obimu univerzalnih telekomunikacionih usluga u Bosni i Hercegovini	Vijeće ministara BiH Regulatorna agencija za komunikacije BiH	juni 2017. godine	
4.2. Zaštita korisnika				
4.2.1.	Uspostavljanje sistema za mjerenje kvaliteta usluga	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	decembar 2017. godine	
4.2.2.	Donošenje posebnih mjera na osiguranju pristupa EK uslugama za osobe s invaliditetom	Regulatorna agencija za komunikacije BiH Ministarstvo komunikacija i prometa BiH	decembar 2017. godine	
4.2.3.	Donošenje propisa koji se odnose na jasnije definiranje rješavanja prigovora korisnika, kao i na osiguranje transparentnih i ekonomičnih izvansudskih postupaka za rješavanje sporova između krajnjih korisnika usluga i telekom operatora	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	decembar 2017. godine	
5. ZAKONSKA I REGULATORNA KOORDINACIJA				
5.1.	Donošenje Zakona o elektronskim komunikacijama	Vijeće ministara BiH Ministarstvo komunikacija i prometa BiH	septembar 2017. godine	
5.2.	Donošenje podzakonskih akata koje donosi Vijeće ministara	Vijeće ministara BiH Ministarstvo komunikacija i prometa BiH Regulatorna agencija za komunikacije BiH Ministarstvo sigurnosti BiH	mart 2019. godine	
5.3.	Donošenje podzakonskih akata koje donosi Ministarstvo komunikacija i prometa BiH	Ministarstvo komunikacija i prometa BiH	septembar 2018. godine	
5.4.	Donošenje podzakonskih akata koje donosi Agencija	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	kontinuirano	
6. STANDARDIZACIJA I LICENCIRANJE OPREME I UREĐAJA				
---				
7. PARTNERSTVO JAVNOG I PRIVATNOG SEKTORA				
7.1.	Pokretanje procedure za izradu dokumenta kojim će se preciznije definirati partnerstvo javnog i privatnog sektora	Ministarstvo komunikacija i prometa BiH	decembar 2018. godine	
8. HARMONIZACIJA I VEZE S OKRUŽENJEM				
8.1. Harmonizacija institucionalnog okvira				

8.2. Učešće u međunarodnim procesima				

8.2.1.	Učešće u međunarodnim procesima	Ministartvo komunikacija i prometa BiH Regulatorna agencija za komunikacije BiH	kontinuirano	
8.3. Harmonizacija sektorskih politika				
---				
9. IMPLEMENTACIJA POLITIKE				
9.1. Nosioci implementacije Politike				

9.2. Praćenje realizacije Politike				
9.2.1.	Podnošenje Izvještaja o realizaciji Politike	Ministartvo komunikacija i prometa BiH	kontinuirano	
9.3. Naučno stručni skupovi				
9.3.1.	Organiziranje naučno stručnih skupova	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	kontinuirano	

Na temelju članka 3. stavak 2. točka a) Zakona o komunikacijama ("Službeni glasnik BiH", br. 31/03, 75/06, 32/10 i 98/12) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 102. sjednici, održanoj 23. svibnja 2017. godine, donijelo je

**ODLUKU
O USVAJANJU POLITIKE SEKTORA
ELEKTRONIČKIH KOMUNIKACIJA BOSNE I
HERCEGOVINE ZA RAZDOBLJE 2017 - 2021. GODINE I
AKCIJSKOG PLANA ZA REALIZIRANJE POLITIKE**

Članak 1.

(Predmet Odluke)

Ovom Odlukom usvaja se Politika sektora elektroničkih komunikacija Bosne i Hercegovine za razdoblje 2017 - 2021. godine i Akcijski plan za realiziranje Politike, koji kao Privitci 1 i 2 čine sastavni dio ove Odluke.

Članak 2.

(Praćenje realiziranja)

Zadužuje se Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine da Vijeću ministara Bosne i Hercegovine podnosi godišnje izvješće o realiziranju Politike sektora elektroničkih komunikacija Bosne i Hercegovine za razdoblje 2017 - 2021. godine i Akcijskog plana za realiziranje Politike.

Članak 3.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 112/17
23. svibnja 2017. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. **Denis Zvizdić**, v. r.

**POLITIKA SEKTORA ELEKTRONIČKIH
KOMUNIKACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
za razdoblje 2017 - 2021. godine**

Prilikom izrade Politike pošlo se od sljedećih činjenica:

- a) Elektroničke komunikacijske (u daljnjem tekstu: EK) usluge su esencijalna ljudska potreba u 21. stoljeću,
- b) Razvijene EK mreže i usluge predstavljaju uvjet za razvitak informacijskog društva ili društva znanja,

- c) Procesi globalizacije su kao temeljno društveno određenje današnjice, posebno oslonjeni na učinkovita i pouzdana sredstva komuniciranja,
  - d) Stupio je na snagu Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Bosne i Hercegovine, sa druge strane i Privremeni sporazum o trgovini i trgovinskim pitanjima između Europske zajednice i Bosne i Hercegovine, te je Bosna i Hercegovina (u daljnjem tekstu: BiH) dužna da svoje propise harmonizira s legislativom Europske unije (u daljnjem tekstu: EU),
  - e) Međunarodna unija za telekomunikacije - ITU (*eng. International Telecommunication Union*, u daljnjem tekstu: ITU) je kroz Rezoluciju 200 ("Connect 2020 Agenda for Global Telecommunication/Information and Communication Technology Development", BUSAN 2014) definirala četiri cilja globalnog programa koji će voditi ka informacijskom društvu osnaženom interkonektiranim svijetom u kojem telekomunikacije/informacijsko-komunikacijske tehnologije (u daljnjem tekstu: IKT) omogućuju i ubrzavaju društveno, ekonomski i okolišno održivi rast i razvitak za svakoga,
  - f) U području razvitka širokopojsnog pristupa na razini država članica EU Digitalna agenda za Europu (*eng. Digital Agenda for Europe*), kao jedna od sedam vodećih inicijativa Strategije Europa 2020, definira ključnu ulogu koju će imati IKT u realiziranju planova do 2020. godine, je donijela konkretne mjere koje se odnose na realiziranje općeg cilja - ostvarenje održive gospodarske i društvene pogodnosti na jedinstvenom digitalnom tržištu, utemeljenom na brzom i ultrabrzom Internetu, te interoperabilnim aplikacijama,
  - g) EU je usvojila "Zelenu knjigu" (*eng. Green Paper*) o konvergenciji sektora telekomunikacija, medija i informacijske tehnologije,
  - h) Sektor IKT već sudjeluje s više od 10% u ukupnom svjetskom GDP-u i kao takvom mu se treba dati posebna i prioritetna pažnja.
- f) Definiranje minimalnih uvjeta za pružanje univerzalnih usluga po prihvatljivoj cijeni za sve korisnike na cijelom teritoriju BiH i ispunjenje zahtjeva za besplatnim pozivima prema hitnim službama (*eng. Emergency Services*),
  - g) Unapređenje sustava zaštite svih korisnika EK usluga, a posebno zaštita tajnosti i povjerljivosti informacija koje oni razmjenjuju putem javnih i privatnih EK mreža,
  - h) Osiguranje provedbe zakonskog presretanja telekomunikacija kod svih operatera za potrebe sigurnosnog sektora u BiH,
  - i) Osiguranje učinkovitosti sektora EK i održivost konkurentnosti na tržištu kroz učinkovitu kontrolu cijena pruženih usluga, baziranih na troškovnom principu, uz sprječavanje zlouporaba na tržištu EK, uključujući regulaciju OTT (*eng. Over The Top*) pružatelja usluga sukladno Regulatornom okviru za elektroničke komunikacije EU (u daljnjem tekstu: EU regulatorni okvir) i najboljom praksom država članica EU, te uvođenje simetrične regulacije,
  - j) Osiguranje racionalnog korištenja, objektivnosti, nediskriminacije i transparentnosti u dodjeli resursa RF spektra i numeracije,
  - k) Praćenje trendova i dinamike razvitka suvremenog svijeta kroz usvajanje i primjenu novih tehnologija u oblasti EK i informacijskog društva, te harmoniziranje regulative s EU regulatornim okvirom i regulativom susjednih država.

Ciljevi izrade Politike

Investicijski proces treba da ubrza daljnji razvitak EK infrastrukture, čime se osigurava bogatiji asortiman usluga. EK infrastrukturu i usluge treba posmatrati kao esencijalne potrebe svih građana, bez obzira na vlasničku strukturu.

Put do ostvarenja ovoga temeljnog cilja će se kroz izbalansiran odnos, u regulaciji tržišta, od strane Regulatorne agencije za komunikacije BiH (u daljnjem tekstu: Agencija) trasirati ovom Politikom, ostvarujući pri tome više ciljeva, od kojih su najvažniji sljedeći:

- a) Održavanje konkurentnosti na tržištu EK, koja će za posljedicu imati povećanje kvalitete usluga, te zadovoljenje potreba korisnika,
- b) Daljnji razvitak EK infrastrukture s naglaskom na EK infrastrukturu koja omogućuje usluge širokopojsnog prijenosa, naročito u slabije naseljenim oblastima i nerazvijenim dijelovima zemlje,
- c) Razvitak EK za potrebe javnih EK usluga,
- d) Razvitak EK za potrebe sigurnosti, obrane i hitnih službi u BiH,
- e) Definiranje procedura, metoda, rokova i naknada za dopune postojećih i dodjele budućih licencija za korištenje radiofrekvencijskog (u daljnjem tekstu: RF) spektra, posebno za implementaciju širokopojsnih

Očekivani rezultati implementacije Politike

- a) Fazna harmonizacija regulative sektora EK u BiH s pravnom stečevinom EU, glede budućeg pristupanja BiH,
- b) Zadovoljavajući stupanj razvitka i primjene suvremenih regulatornih mehanizama,
- c) Zadovoljavajući stupanj razvitka, modernizacije i obnove postojeće infrastrukture i poboljšanje kvalitete EK usluga,
- d) Povećano investiranje u sektor EK,
- e) Priprema neophodne EK infrastrukture za funkcioniranje EK usluga u uvjetima prirodnih nepogoda, katastrofa, incidentnih situacija itd.,
- f) Zadovoljavajući stupanj razvitka EK sustava dulj strateški definiranih transportnih koridora u BiH,
- g) Prevencija i zaustavljanje nelojalne konkurencije na tržištu EK,
- h) Proširenje tržišta EK s raznovrsnim i kvalitetnim EK uslugama,
- i) Efektivna i pravedna konkurencija,
- j) Uvođenje virtualnih mobilnih mrežnih operatera (*eng. Mobile Virtual Network Operator*) (u daljnjem tekstu: MVNO) na tržište EK u BiH,

1. RAZVITAK TRŽIŠTA EK

1.1. Reguliranje i izgradnja EK infrastrukture

Razvitkom i izgradnjom EK infrastrukture osigurava se zadovoljenje potreba građana, gospodarstva, tijela državne uprave i društva u cjelosti.

S ciljem razvitka sektora EK u narednom razdoblju, a posebno EK infrastrukture, poduzimanje planiranja, razvitka, primjene nove EK infrastrukture očekuje se od strane svih sudionika na tržištu. Da bi se ovo ostvarilo potrebno je definirati i

poduzeti konkretne korake, koji se mogu sažeti u sljedeće bitne aktivnosti:

- a) Unapređenje uvjeta pristupa EK mreži, EK infrastrukturi i drugoj povezanoj opremi,
- b) Osiguravanje podstjecaja i subvencija za intenziviranje izgradnje širokopojasne pristupne infrastrukture.
- c) Razvitak i implementiranje širokopojasnih tehnologija,
- d) Stalna harmonizacija Plana namjene i korištenja RF spektra u BiH s odgovarajućim međunarodnim propisima.

Također, potrebno je poduzimati mjere u cilju olakšavanja i podstjecanja uvođenja EK mreža a naročito EK mreža koje omogućuju pružanje usluga širokopojasnog pristupa pri brzinama od najmanje 30 Mbit/s, promovirajući investiranje od strane svih sudionika na tržištu, zajedničko korištenje postojeće fizičke infrastrukture i omogućavajući učinkovitije postavljanje nove fizičke infrastrukture kako bi trošak uvođenja takvih mreža bio što niži.

Dakle, BiH se nedvosmisleno opredjeljuje za osiguravanjem bržeg razvitka sektora EK, kao temelj za razvitak informacijskog društva i uklapanja BiH u opće globalizacijske tokove, kao i za stvaranje uvjeta za brže podizanje standarda građana u BiH.

S tim u svezi, zakonodavne vlasti na svim administrativnim razinama, unutar svojih nadležnosti, će osigurati:

- a) Carinske olakšice za svu EK opremu koja se ne proizvodi u BiH, prema Programu mjera koji će, na prijedlog resornog ministarstva, donijeti Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara),
- b) Poreske olakšice po progresivnoj stopi u odnosu na veličinu uloženi sredstava za sve operatore EK mreža koji razvijaju pristupnu infrastrukturu, prema Programu mjera koji će, na prijedlog resornog ministarstva, donijeti Vijeće ministara,
- c) Izradu procedura izdavanja odobrenja za građenje, ostvarenja prava puta, odnosno prava na pristup, postavljanje, korištenje i održavanje EK infrastrukture i povezane opreme, koje će regulirati entitetska resorna ministarstva prema postojećim zakonskim propisima, a koja čini teret na nekretnini na kojoj je izgrađena EK infrastruktura i povezana oprema,
- d) Proračunska sredstva, u razdoblju važenja ove Politike, za potporu znanstvenim i istraživačkim projektima u oblasti IKT,
- e) Stimulativne mjere koje će podstjecati korištenje i izgradnju EK infrastrukture i povezivanje opreme za potrebe obuka, testiranja i izvođenja znanstvenih i istraživačkih projekata u oblasti IKT u BiH,
- f) Jasne propise kojima će detaljno urediti uvjete i procedure za gradnju javnih EK mreža, čime će se ukloniti zapreke za građenje i instaliranje javnih EK mreža,
- g) Da objekti koji će se ubuduće graditi omogućavaju ulazak više operatora u isti stambeni ili poslovni objekat, što može podrazumjevati određivanje broja ulaza kablovske kanalizacije, razvodnih ormarića i obveze gradnje unutarnje kablovske kanalizacije (kanalica) u samom objektu,
- h) Da projektiranje EK mreža i izvođenje radova na instalaciji EK mreža mogu da vrše isključivo ovlaštene osobe, te da se kontrola izgradnje i instaliranja provodi od faze odobrenja projekta do izdavanja upotrebne dozvole,

- i) Da pri donošenju prostornih planova pravodobno predvide temeljne koridore EK infrastrukture u naseljenim i nenaseljenim mjestima, kako bi se izbjeglo loše planiranje, bespravno i stihijsko građenje,
- j) Da se javno objavljuju uvjeti za građenje EK mreža, kako bi potencijalni investitori unaprijed znali koje su im obveze,
- k) Gradnju i postavljanje EK infrastrukture i povezane opreme za pružanje javnih EK usluga uključujući i mreže s uporabom RF spektra, vodeći računa da se ne narušava kvaliteta usluga,
- l) Ukidanje/smanjenje troškova korištenja zemljišta za potrebe gradnje i održavanja EK infrastrukture na cijelom tržištu BiH,
- m) Da se EK infrastruktura i povezana oprema planira u dokumentima prostornog uređenja i gradi na način da se zadovolji zaštita ljudskog zdravlja i životne sredine,
- n) Da sve nadležne institucije na zahtjev Agencije pruže pomoć i pokrenu postupke iz svoje nadležnosti protiv nelegalnih operatora EK mreža i usluga,
- o) Stimulativne mjere za razvitak pristupnih EK mreža, neovisno od tehnologija pristupa u ruralnim područjima države.

Lokalna inicijativa treba biti pokretač razvitka EK, stoga investicije lokalne zajednice u infrastrukturu ne bi smjele biti zapreka za ulazak više operatora na određeno geografsko područje.

Jedinice lokalne samouprave i javna poduzeća trebaju uraditi katastre infrastrukture koja se može koristiti za instaliranje EK mreža i uređaja i ponuditi operatorima po razumnim cijenama. Korištenje postojeće kablovske kanalizacije, cjevovoda, toplovoda, objekata i druge infrastrukture koja može poslužiti za sigurno i ekonomično instaliranje EK mreža i uređaja smanjuje potrebu za novim građevinskim radovima. Time će se ubrzati ulazak novih operatora na tržište, povećati ekonomičnost poslovanja postojećih operatora, što će u konačnici dovesti do smanjenja maloprodajnih cijena EK usluga.

Posebnu pažnju treba posvetiti mogućnosti iskorištavanja postojećih mreža javnih poduzeća kojima EK nisu primarna djelatnost kako bi oni, kao mrežni operatori, ponudili višak raspoloživih kapaciteta drugim operatorima na tržištu.

Katastrofalne poplave koje su pogodile BiH, kao i drugi mogući slični događaji u budućnosti, opomena su da se posebna pažnja mora posvetiti uslugama poziva prema jedinstvenom europskom broju za hitne situacije - 112 kao i drugim brojevima za pristup hitnim službama u BiH te planiranju održive funkcionalnosti EK mreža u slučaju takvih događaja. Ministarstvo sigurnosti BiH treba pokrenuti aktivnosti na sinhroniziranom razvijanju mjera zaštite EK u slučaju prirodnih i drugih katastrofa. Takve aktivnosti mogu podrazumjevati i donošenje sigurnosnih smjernica i standarda za zaštitu EK.

1.2. Širokopojasne mreže i usluge

Mjere za daljnji razvitak širokopojasne mrežne infrastrukture i na njoj baziranih širokopojasnih usluga ostvarivat će se kroz sljedeće prioritete:

- a) Izgradnju širokopojasnih mreža koje će omogućiti velike brzine prijenosa i pružanje novih usluga, čime će se osigurati pouzdan pristup multimedijalnim i interaktivnim sadržajima,
- b) Stimulirati primjenu širokopojasnih bežičnih pristupnih mreža u ruralnim područjima s ciljem smanjenja digitalne podjele stanovništva,

- c) Podstjecanje razvitka digitalnih sadržaja i usluga kao i prevođenje konvencionalnih sadržaja u digitalni format,
- d) Harmonizacija regulative iz oblasti EK i medija koji će biti tehnološki neutralni i koji će omogućiti lakšu konvergenciju informacijskog društva i medijskih usluga,
- e) Osiguravanje tehničkih preduvjeta za realiziranje širokopojasnog pristupa internetu svim korisnicima, a naročito institucijama školama i obrazovnim ustanovama,
- f) Unapređenje suradnje sa svim znanstvenim institucijama u BiH i omogućavanje njihove suradnje na važnim projektima za razvitak informacijskog društva, kao i drugim projektima od zajedničkog interesa,
- g) Uključivanje i aktivna participacija BiH u međunarodnim projektima koji se tiču širokopojasnog pristupa.
- j) Izradi procedura za korištenje RF spektra za potrebe obuka, prezentiranja i izvođenja znanstvenih i istraživačkih projekata u oblasti IKT u BiH,
- k) Reviziji sporazuma Agencije i Stabilizacijskih snaga u BiH - SFOR (*eng. Stabilisation Force*) (pravni sljedbenik: Ministarstvo obrane BiH) o normalizaciji koordinacije resursa radio spektra iz 2002. godine,
- l) Istraživanju novih modela i načina upravljanja RF spektrom.

U svrhu ostvarenja naprijed navedenih ciljeva, Vijeće ministara će usvojiti Strategiju razvitka širokopojasnog pristupa u BiH.

1.3 RF spektar

Aktivnosti na upravljanju RF spektrom rezultat su preuzetih međunarodnih obveza i potreba BH tržišta. Poseban utjecaj na daljnje uređenje RF spektra će imati proces prelaska s analogne na digitalnu zemaljsku radio difuziju i oslobađanje radiofrekvencijskih resursa za potrebe daljnjeg razvitka mobilnih mreža ali i provedba zaključaka sa Svjetskih radio konferencija.

S tim u svezi, u oblasti upravljanja RF spektrom posebna pažnja će se pokloniti:

- a) Kontinuiranom usklađivanju strukture i sadržaja Plana namjene i korištenja RF spektra u BiH prema zaključcima Svjetskih radio konferencija, Zajedničkim europskim planom namjene i interesima sudionika na tržištu EK u BiH,
- b) Oslobađanju RF spektra od postojećih korisnika u opsezima digitalne dividende i drugim opsezima namijenjenim uvođenju mobilnih širokopojasnih usluga i mreža četvrte generacije - LTE (*eng. Long Term Evolution*),
- c) Definiranju tehničkog okvira za korištenje širokopojasnih pristupnih sustava u BiH u opsezima predviđenim Zajedničkim europskim planom namjene,
- d) Međunarodnoj koordinaciji frekvencija sa susjednim državama (određivanje preferencijalnih frekvencija, usklađivanje korištenja pojedinih frekvencijskih opsega u pograničnim područjima),
- e) Definiranju RF opsega namijenjenih za nelicencno korištenje, uređenje korištenja nelicenciranih RF opsega u komercijalne svrhe,
- f) Utvrđivanju opsega frekvencija koji se koriste u svrhu zaštite i spašavanja ljudskih života i definiranje tehničkog okvira za korištenje ovih sustava,
- g) Stavljajući na raspolaganje tržištu RF opsega za potrebe širokopojasnih pristupnih sustava sukladno potrebama i interesima tržišta i pokretanju postupka izdavanja dozvola,
- h) Pružanju potpore provedbe tranzicije u zemaljskoj radiodifuziji televizijskog signala u BiH,
- i) Sudjelovanju u projektima uspostave digitalnih radiokomunikacijskih mreža za potrebe institucija i tijela vlasti u BiH i utvrđivanje potreba i načina koordinacije korištenja ovih mreža,

Pri dodjeljivanju dozvola za korištenje određenog dijela RF spektra, Agencija će sukladno propisima iz ove oblasti, koji trebaju biti usklađeni u što je moguće većoj mjeri s EU regulatornim okvirom, primjenjivati princip tehnološke neutralnosti gdje je god to moguće i opravdano, vodeći računa o ravnopravnosti korisnika takvog dijela spektra. Agencija će osigurati uvjete za izdavanje suglasnosti za korištenje RF spektra u svrhu prezentacije mogućnosti nove opreme ili EK usluga.

Agencija će provoditi obveze međunarodne koordinacije frekvencija namijenjenih uvođenju novih mobilnih mreža i usluga i blagodobno pokretati inicijative kod nadležnih tijela u susjednim državama u cilju uređenja preferencijalnih frekvencija.

1.4. Infrastruktura mreže radiomonitoring stanica

Radiomonitoring predstavlja jednu od najvažnijih funkcija Agencije putem koje se obavlja kontrola i zaštita korištenja RF spektra u BiH i čini neizostavan instrument u međunarodnoj koordinaciji radiofrekvencija. Iz navedenih razloga, Agencija kontinuirano razvija suvremenu mrežu radiomonitoring stanica na cijelom području BiH. Agencija će u suradnji sa nadležnim entitetskim ministarstvima osigurati posebne uvjete za plansku izgradnju i nesmetano funkcioniranje ove mreže.

U tom smislu, Agencija će u suradnji s Ministarstvom komunikacija i prometa BiH (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) i nadležnim entitetskim ministarstvima, pokrenuti prema Vijeću ministara inicijativu da se navedena mreža tretira posebnim aktima, a koji se odnose na procedure dobivanja suglasnosti za njenu izgradnju i adekvatnu zaštitu.

1.5. Nove tehnologije

Posebno je važno podstjecati razvitak optičkih mreža FTTx (*eng. Fiber To The X*) koje će omogućiti velike brzine prijenosa, što će zadovoljiti sve zahtjeve korisnika u budućnosti i omogućiti bolje iskorištenje tako izgrađene mrežne infrastrukture.

U oblasti bežičnih pristupnih mreža podstjecat će se implementacija i razvitak novih tehnologija koje omogućuju bežični širokopojasni pristup velikom broju potencijalnih korisnika na teritoriju cijele BiH. U tom cilju Agencija će obezbijediti neophodne frekvencijske opsege u gradskim, prigradskim i ruralnim područjima, pri čemu će dodijeljeni frekvencijski opsezi biti neutralni od tehnologije.

U izgradnji širokopojasnih pristupnih mreža će biti poštivani principi tehnološke neutralnosti, što znači da će se moći koristiti sve standardizirane tehnologije, uz uvjet garantiranja ponuđenog i propisima zahtijevanog kvalitete usluga - QoS (*eng. Quality Of Service*).

Agencija će pratiti nove trendove razvitka i podstjecati uvođenje novih usluga, kao što su:

Budući Internet (*eng. Future Internet*), Komunikacije između strojeva (*eng. Machine to Machine - M2M*), Internet stvari (*eng. Internet of Things - IoT*), Računarstvo u oblaku (*eng. Cloud Computing*) i Masovne skupine podataka (*eng. Big Data*), te po potrebi poduzimati određene regulatorne mjere uzimajući u obzir najbolju praksu država članica EU.

U cilju daljnjeg razvitka tržišta i suzbijanja neloyalne konkurencije potrebno je uvesti adekvatno praćenje, odnosno veći stupanj kontrole pojedinih tržišta. S tim u svezi, Agencija će provoditi odgovarajuće kontrole sa stanovišta utvrđivanja

mogućih nelegalnih pružanja komercijalnih usluga u određenom segmentu.

Primjenjujući najbolju praksu država članica EU, Agencija će donositi novi ili unaprijediti postojeći regulatorni okvir, u cilju učinkovite primjene novih tehnologija.

1.6. Razvitak i istraživanje

Trenutačno stanje u sektoru EK okarakterizirano je veoma malim sudjelovanjem domaće proizvodnje i razvojne IKT industrije.

Vijeće ministara će u suradnji s entitetskim vladama, operatorima i drugim velikim korisnicima EK opreme, raditi na stvaranju uvjeta za upošljavanje domaće radne snage i razvitak domaće IKT industrije, a posebno u razvitku softverskih rješenja.

U cilju uspostave veze između nacionalne ekonomije i znanosti, Ministarstvo u suradnji s resornim entitetskim ministarstvima će, na početku svake godine, nominirati određeni broj u praksi primjenjivih znanstveno-istraživačkih projekata, koji bi se realizirali prvenstveno kroz domaće znanstveno-istraživačke ustanove, kroz suradnju s privatnim sektorom ili kroz uzajamno usaglašene regionalne projekte.

Pored navedenog, Vijeće ministara će donijeti odgovarajuće odluke o oslobađanju od naknada za privremeno korištenje RF spektra za sve projekte, koji se realiziraju kroz domaće znanstveno-istraživačke ustanove, provode u cilju obuke, testiranja i izvođenja znanstvenih i istraživačkih projekata iz oblasti IKT u BiH.

Agencija će utvrditi kriterije za ostvarivanje ovih prava.

2. LICENCIJANJE JAVNIH EK MREŽA I USLUGA

2.1. Licenciranje operatora/Generalna autorizacija

Početkom 2006. godine liberalizirane su sve usluge na tržištu EK u BiH. Ovo podrazumijeva da su time stvoreni osnovni uvjeti za razvitak konkurencije, te se kao temeljni cilj nalaže daljnje jačanje konkurencije u svim segmentima tržišta. Tijekom provedbe ove sektorske politike Agencija će analizirati stvarne efekte procesa liberalizacije i intenziviranja konkurencije na tržištu i u slučaju njihovog izostanka adekvatno reagirati.

U cilju olakšavanja uvjeta za ulazak novih operatora na tržište, a sukladno EU regulatornim okvirom, potrebno je osigurati uvjete za uvođenje sustava Generalne autorizacije. Time će se zamijeniti postojeći sustav izdavanja dozvola operatorima javnih EK mreža i usluga.

Propisi će biti usklađeni u što je moguće većoj mjeri s EU regulatornim okvirom, i istima je potrebno utvrditi jasne i transparentne kriterije o režimima pod kojim se obavljaju djelatnosti EK.

2.2. GSM/UMTS/LTE

Broj operatora GSM/UMTS (*eng. Global System for Mobile Communication / Universal Mobile Telecommunications System*) mobilnih komunikacija u BiH za vrijeme važenja ove Politike ostaje tri.

Agencija će u suradnji sa Ministarstvom i resornim entitetskim ministarstvima dostaviti Vijeću ministara prijedlog odluke kojom će se utvrditi kada i pod kojim uvjetima će Agencija izdati LTE dozvole postojećim licenciranim mobilnim operatorima u BiH, te cijenu, način i postupak plaćanja dozvola kao i namjenu uplaćenih sredstava.

Dvije godine nakon komercijalizacije LTE mreža, Agencija će u suradnji sa Ministarstvom i resornim entitetskim ministarstvima dostaviti Vijeću ministara prijedlog odluke kojom će se omogućiti ulazak MVNO na tržište mobilnih komunikacija Bosne i Hercegovine.

Po pitanju roaminga potrebno je koristiti/primijeniti pozitivnu europsku praksu u mjeri koja je prihvatljiva za tržište BiH. Agencija će pratiti stanje u državama članicama EU, te

sukladno stanju tržišta u BiH, predložiti mjere sukladno praksi država članica EU.

2.3. Bežične komunikacije

Iako za većinu RF opsega namijenjenih za izgradnju bežičnih pristupnih mreža postoji odgovarajuća regulativa harmonizirana s relevantnim međunarodnim propisima i predstavlja sastavni dio Plana namjene i korištenja RF spektra u BiH, evidentan je izostanak interesa za ovim opsezima od strane sudionika na tržištu EK. Ova pojava uzrokuje spori razvitak bežičnih pristupnih mreža posebno u slabije razvijenim područjima i povećava digitalni jaz između urbanih i ruralnih krajeva države. S tim u svezi, obzirom da bežične komunikacije predstavljaju jedno od najadekvatnijih i najbržih rješenja u smanjivanju uočenog problema, identificiranje razloga i predlaganje stimulativnih mjera za brzi razvitak bežičnih komunikacija mora biti obuhvaćeno kako u Strategiji razvika širokopojsnog pristupa tako i drugim aktima Vijeća ministara uključujući i Odluku o visini naknada za korištenje RF spektra.

Agencija će provoditi kontrolu korištenja nelicenciranih frekvencijskih opsega kako sa stanovišta provjere poštivanja tehničkih normi, tako i sa stanovišta utvrđivanja mogućih nelegalnih pružanja komercijalnih usluga u tom pojasu.

3. REGULACIJA TRŽIŠTA

3.1. Analiza tržišta

Agencija će provoditi analize relevantnih tržišta podložnih prethodnoj (*ex ante*) regulaciji (u daljnjem tekstu: relevantna tržišta) i na temelju toga donositi odgovarajuće odluke i mjere.

Agencija će utvrđivati relevantna tržišta sukladno propisima iz ove oblasti, koji trebaju biti usklađeni u što je moguće većoj mjeri s EU regulatornim okvirom, te periodično vršiti analizu pojedinačnih relevantnih tržišta i objavljivati izvješće o analizi na svojoj Internet stranici. U postupku analize tržišta Agencija će, prema potrebi, surađivati s nadležnim tijelom za zaštitu konkurencije.

Agencija će kontinuirano pratiti razvitak tržišta EK u BiH i najmanje dva puta godišnje objavljivati indikatore stanja tržišta EK na temelju podataka o tržištu EK koje operatori periodično dostavljaju.

3.2. Interkonekcija

Iako je implementiranje interkonekcijskih odnosa na zadovoljavajućoj razini, u razdoblju važenja ove Politike proces interkonekcije treba stalno usavršavati, sukladno razvitku tržišta, uvođenjem novih tehnologija, kao i promjenljivom strukturom tržišta sa aspekta broja operatora i davatelja usluga. Obzirom na važnost interkonekcije na liberaliziranom tržištu i njen doprinos razvitku konkurencije, Agencija će u razdoblju važenja ove Politike:

- Vršiti stalno praćenje stanja interkonekcije u BiH i na temelju toga nalogati mjere za poboljšanje javne ponude interkonekcijskih usluga,
- Provoditi analize relevantnih tržišta i po temelju njih određivati regulatorne obveze,
- Nakon implementiranja troškovnog računovodstva, cijene interkonekcije koje operatori sa značajnom tržišnom snagom obračunavaju ostalim operatorima bit će utvrđene na troškovnom principu.

Postojeći mobilni operatori će osigurati pristup i interkonekciju na svoje mobilne mreže pod jednakim uvjetima za sve operatore.

3.3. Prenosivost broja

U cilju daljnjeg unapređenja usluge prenosivosti broja, Agencija će kontinuirano pratiti njenu primjenu i po potrebi propisivati tehničke i administrativne mjere u cilju njenog poboljšanja i brže realizacije u poslovnoj praksi.

3.4. Cijene javnih EK usluga

Tarifiranje cijena EK usluga treba biti studiozno i permanentno praćeno kako bi se stalnim poboljšanjem balansirano povećavao stupanj korištenja EK usluga i osiguravala finansijska osnova operatorima za ubrzan razvoj mreža i usluga.

S tim u svezi, potrebno je da Agencija pri definiranju gornjih graničnih cijena za regulirane usluge, do potpunog ustanovljenja troškovno orijentiranih cijena, a koje ne može biti kasnije od trenutka implementacije obveze troškovnog računovodstva, koristi metodu "najbolje prakse" i metodu komparacije s cijenama u susjednim državama uzimajući u obzir specifičnosti i stupanj razvika EK tržišta u BiH.

U cilju sprječavanja stjecanja prednosti vertikalnim i horizontalnim prenošenjem tržišne snage te sprječavanja cijenovne diskriminacije koja se najčešće javlja kroz tzv. "makaze cijena" (eng. "margin squeeze"), Agencija će izraditi metodologiju i prateće softversko rješenje za sprovedbu testa "makaze cijena" u cilju vršenja kontrole maloprodajnih cijena i cijena usluga vezanih u paket usluga.

3.5. Računovodstveno odvajanje i troškovno računovodstvo

U svrhu primjene računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva, kao regulatornih obveza koje Agencija može odrediti operatoru sa značajnom tržišnom snagom na relevantnom tržištu, neophodno je da Agencija, na temelju pažljive studije iskustava država članica EU i susjednih država saćini metodologiju u kojoj će biti jasno regulirani principi, kriterijumi, metode i postupci razdvajanja prihoda, rashoda, imovine i kapitala po skupinama, odnosno vrstama usluga, kao i sve to za primjenu troškovnog principa, u formiranju prodajnih cijena, imajući u vidu iskustva s modelima historijskih troškova HCA (eng. *Historical Cost Accounting*), tekućih troškova CCA (eng. *Current Cost Accounting*) i dugoroćnih inkrementalnih troškova LRIC (eng. *Long Run Incremental Cost*).

Agencija će usvojiti metodologiju računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva.

4. UNIVERZALNE USLUGE I ZAŠTITA KORISNIKA

4.1. Univerzalne usluge

Univerzalne usluge, propisane kvalitete moraju biti dostupne, na temelju razumnog zahtjeva, svim krajnjim korisnicima usluga po pristupaćnoj cijeni na cijelom teritoriju BiH, neovisno o njihovoj geografskoj lokaciji.

Odredbe o obujmu i pružanju univerzalnih usluga, određivanje operatora univerzalnih usluga, načinu obraćuna stvarnih troškova i naknadi operatorima stvarnih troškova nastalih po temelju obveze pružanja univerzalnih usluga kao i kvaliteti univerzalnih usluga će biti definirane propisima koji će biti usklaćeni u što je moguće većoj mjeri s EU regulatornim okvirom.

4.2. Zaštita korisnika

Propisi će biti usklaćeni u maksimalno mogućoj mjeri s važećim propisima EU o univerzalnoj usluzi i pravima korisnika u svezi s EK mrežama i uslugama, i o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području EK.

Privatnost korisnika ne smije biti narušena primjenom tehnologija i procedura za pružanje EK usluga. Sve nadležne institucije će osigurati da se propisima iz svoje nadležnosti, kojima se dotjeće ili uređuje pružanje EK usluga, osigura dovoljnu razinu zaštite povjerljivosti i privatnosti EK prometa.

Zaštita interesa svih korisnika EK usluga, a posebno zaštita povjerljivih informacija, koje oni razmjenjuju putem javnih i privatnih EK mreža, mora biti suklaćan ekonomsko-financijskim uvjetima uz primjenu najsuvremenijih mehanizama.

Primjenom principa pružanja usluga na transparentnom, objektivnom i nediskriminatornom temelju, osigurava se da

krajnji korisnik dobije EK uslugu onakvu kakvu je ugovorio, s kvalitetom i karakteristikama usluge kakve su mu predoćene u momentu zakljućivanja ugovora. U sklopu mjera na zaštiti ovih principa, posebnu pažnju potrebno je posvetiti kontroli kvalitete EK usluga. Agencija će u tu svrhu uspostaviti sustav za mjerenje kvalitete, s naglaskom na mjerenje brzine usluga širokopojsnog pristupa Internetu.

Propisima je potrebno jasnije definirati postupak rješavanja prigovora korisnika, kao i osigurati mogućnost transparentnih, jednostavnih i ekonomićnih izvansudskih postupaka za rješavanje sporova između krajnjih korisnika usluga i operatora.

U svrhu zaštite interesa korisnika EK usluga u smislu dostupnosti usluga potrebno je poduzeti posebne mjere na osiguranju pristupa EK uslugama za osobe s invaliditetom. BiH kao potpisnica UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom ima obvezu poduzimanja odgovarajućih mjera, kako bi se ovim osobama, na ravnopravnoj osnovi s drugima, osigurao pristup informacijsko-komunikacijskim uslugama, jednako kao pristup ostaloj opremi, prostorima i uslugama namijenjenim javnosti. S tim u svezi Agencija će u suadnji s Ministarstvom i drugim relevantnim institucijama, identificirati prepreke pristupaćnosti informacijsko-komunikacijskim uslugama i razmotriti mjere i aktivnosti za njihovo otklanjanje.

5. ZAKONSKA I REGULATORNA KOORDINACIJA

Aktivnosti u oblasti zakonske i regulatorne koordinacije u EK odvijaju se između Vijeća ministara, preko nadležnih ministarstava kao i uz suradnju s odrećenim institucijama EU, odnosno Europske komisije (u daljnjem tekstu: EC), izravno ili putem Direkcije za europske integracije BiH ili Direkcije za elektronićke komunikacije i informacijske tehnologije pri EC. Institucije BiH surađuju i sudjeluju u raznim projektima koje se vode ispred EC.

Postojećea regulativa obuhvatila je sve oblasti u EK i stvorila regulatorni ambijent za stvaranje otvorenog i liberaliziranog tržišta, kao i za razvika konkurencije kroz povećanje broja sudionika na tržištu. Više nema niti jedne usluge koja je monopolizirana, a procedure za dobivanje dozvola su jednostavne, transparentne i nediskriminatorne, s tendencijom da pređu u Generalnu autorizaciju. Cjelokupan rad se odvija pred oćima javnosti i uz dostupnost svih informacija.

EU regulatorni okvir ne pokriva sadržaj usluga koje se isporućuju preko EK mreža korištenjem EK usluga, kao što je sadržaj radiodifuzijskog emitiranja, finacijske i neke usluge informacijskog društva. Suklaćno EU regulatornom okviru potrebno je odvojiti regulativu o prijenosu od regulative o sadržaju.

Imajući u vidu prethodno navedeno, potrebno je donijeti propise koji će biti u što je moguće većoj mjeri usklaćeni s EU regulatornim okvirom.

U uvjetima liberaliziranog tržišta EK, Agencija će kontinuirano pratiti tržište EK i odnose između sudionika na tržištu.

6. STANDARDIZACIJA I LICENCIRANJE OPREME I UREĐAJA

Propisi kojim se uređuje standardizacija i licenciranje opreme i uređaja trebaju biti usaglaćeni s propisima EU iz ove oblasti.

7. PARTNERSTVO JAVNOG I PRIVATNOG SEKTORA

Partnerstvo javnog i privatnog sektora u oblasti EK ima veliki utjecaj na lokalnu ekonomiju zbog visokih kapitalnih troškova i relativno dugog vremena eksploatacije. Suklaćno i ispravno strukturirano partnerstvo predstavlja sigurnost da će infrastruktura ili usluge ućinkovito i uspješno zadovoljavati potrebe u stalno mijenjajućim uvjeta primjene.

Ministarstvo će u suradnji s resornim entitetskim ministarstvima razmotriti pokretanje procedure za izradu dokumenta, kojim će se preciznije definirati partnerstvo javnog i privatnog sektora u oblasti EK.

8. HARMONIZACIJA I VEZE S OKRUŽENJEM

Sve aktivnosti u realiziranju Politike u narednom razdoblju treba harmonizirati, kako unutar BiH, tako i s europskim i svjetskim dostignućima u ovoj oblasti, kako bi se uspješno realizirali zacrtani ciljevi i time dostigli EU i svjetski trendovi razvitka sektora EK gledajući infrastrukturu, novih usluga, te regulative za daljnji razvitak liberaliziranog konkurentnog tržišta u BiH.

8.1. Harmonizacija institucionalnog okvira

Donesena i primijenjena regulativa ne predstavlja smetnju za razvitak tržišta u ovoj oblasti i stvara preduvjete za investiranje domaćeg i stranog kapitala.

Prilikom izrade propisa potrebno je da isti budu usklađeni u što je moguće većoj mjeri s EU regulatornim okvirom.

Na svjetskoj razini značajno je praćenje preporuka i određenja koja donosi ITU. Tu su posebno značajni zaključci Globalnih simpozija regulatora koji se održavaju svake godine i na kojima se razmatra najaktuelnija regulatorna problematika u svijetu, razmjenjuju iskustva i daju preporuke ITU Svjetske radio konferencije.

Temeljni ciljevi nove regulative treba da budu u smjeru deregulacije tržišta i uvođenja više mogućnosti za korisnike kroz povećanje konkurencije. Također, potrebno je dati značajnu potporu razvitku tzv. "bežične ekonomije", kroz stvaranje uvjeta za jednostavniji pristup i korištenje spektra.

Posebno treba djelovati na stvaranju jedinstvenog tržišta EK, na kojem će sve više jačati utjecaj korisnika. Također, regulativa treba da se fokusira na otklanjanje uskih grla na tržištu.

8.2. Sudjelovanje u međunarodnim procesima

Politika u realiziranju zacrtanih ciljeva u predmetnom razdoblju treba kontinuirano pratiti procese razvitka sektora EK i tržište EK u EU, a posebno procese u regionu kroz koje EU daje potporu državama jugoistočne Europe da što prije dostignu standarde EU u području razvitka tržišta EK i regulatornog okvira, te razvitka novih EK usluga, a što je predmet brojnih inicijativa među kojima su i:

- eSEE Initiative WG for Development of Information Society,
- bSEE Broadband SEE Taskforce,
- ICT Forum of the Private Sector for SEE, lead by BAC,
- SEDIFF (South European Digital Dividend Implementation Forum)

U svim ovim procesima BiH aktivno sudjeluje i, pri postavljanju ciljeva u realiziranju ove Politike, procesi razvitka sektora EK u BiH trebaju biti harmonizirani s pomenutim međunarodnim inicijativama i dokumentima.

8.3. Harmoniziranje sektorskih politika

Politika i drugi strateški dokumenti u BiH, koji imaju dodirnih točaka s razvitkom sektora EK, trebaju biti harmonizirani.

9. IMPLEMENTACIJA POLITIKE

9.1. Nositelji implementacije Politike

Nositelji implementacije Politike su: Vijeće ministara, Ministarstvo, Agencija, Ministarstvo obrane BiH, Ministarstvo sigurnosti BiH, nadležno odjeljenje Brčko distrikta, resorna entitetska i kantonalna ministarstva, operatori sa značajnom tržišnom snagom i drugi operatori, te davatelji usluga, sukladno svojim nadležnostima.

9.2. Praćenje realiziranja Politike

Realiziranje Politike provodit će se sukladno Akcijskom planu koji je sastavni dio Politike. Praćenje realizacije je obaveza svih nositelja implementacije Politike, svako u svojoj domeni, a integralno praćenje realiziranja je obaveza Ministarstva. Ministarstvo će, najmanje jednom godišnje, dostaviti izvješće o realiziranju Politike Vijeću ministara.

9.3. Znanstveno stručni skupovi

U cilju razmjene mišljenja relevantnih stručnjaka u pojedinim oblastima i pronalaznja najprihvatljivijih rješenja pojedinih pitanja/dilema Agencija će s Ministarstvom, resornim entitetskim ministarstvima, Akademskom zajednicom, operatorima i davateljima usluga organizirati znanstveno stručne skupove na teme bitne za realiziranje ciljeva Politike.

Skupove treba održavati u aktualnim razdobljima tijekom trajanja ove Politike.

AKCIJSKI PLAN ZA REALIZIRANJE POLITIKE SEKTORA ELEKTRONIČKIH KOMUNIKACIJA BOSNE I HERCEGOVINE ZA RAZDOBLJE 2017 - 2021. GODINE

Redni broj	AKTIVNOST	NOSITELJ AKTIVNOSTI	ROK	NAPOMENA
I. RAZVITAK EK TRŽIŠTA				
I.1. Razvitak i izgradnja EK infrastrukture				
1.1.1.	Donošenje Odluke o carinskim olakšicama za EK opremu koja se ne proizvodi u Bosni i Hercegovini	Vijeće ministara BiH Ministarstvo komunikacija i prometa BiH	prosinac 2019. godine	
1.1.2.	Donošenje Odluke o poreskim olakšicama za operatore EK mreža koji razvijaju pristupnu infrastrukturu	Vijeće ministara BiH Ministarstvo komunikacija i prometa BiH	prosinac 2019. godine	
1.1.3.	Donošenje procedura za izdavanje odobrenja za građenje, ostvarenja prava puta, odnosno prava na pristup, postavljanje, korištenje i održavanje EK infrastrukture i povezane opreme, a koja čini teret na nekretnini na kojoj je izgrađena EK infrastruktura i povezana oprema	Regulatorna agencija za komunikacije BiH Ministarstvo saobraćaja i veza RS Ministarstvo prometa i komunikacija FBiH Nadležna entitetska ministarstva za gradnju i prostorno uređenje Nadležna kantonalna ministarstva za gradnju i prostorno uređenje	prosinac 2018. godine	
1.1.4.	Donošenje propisa o uvjetima i procedurama za gradnju i korištenje javnih EK mreža	Regulatorna agencija za komunikacije BiH Ministarstvo saobraćaja i veza RS Ministarstvo prometa i komunikacija FBiH Nadležna entitetska ministarstva za gradnju i prostorno uređenje	prosinac 2018. godine	

		Nadležna kantonalna ministarstva za gradnju i prostorno uređenje					Ministarstvo saobraćaja i veza RS Ministarstvo prometa i komunikacija FBiH		
1.2. Širokopoljnske mreže i usluge									
1.2.1.	Donošenje Strategije razvika širokopoljnskog pristupa u BiH	Vijeće ministara BiH Ministarstvo komunikacija i transporta BiH	prosinac 2017. godine				Regulatorna agencija za komunikacije BiH	rujan 2017. godine	
1.3. RF spektar									
1.3.1.	Usklađivanje strukture i sadržaja Plana namjene i korištenja RF spektra u BiH prema zaključcima Svjetskih radio konferencija, Zajedničkim europskim planom namjene i interesima sudionika na tržištu EK u BiH	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	kontinuirano				Regulatorna agencija za komunikacije BiH Ministarstvo odbrane BiH	prosinac 2018. godine	
1.3.2.	Oslobađanje RF spektra od postojećih korisnika u opsezima digitalne dividende i drugim opsezima namijenjenim uvođenju mobilnih širokopoljnskih usluga i mreža četvrte generacije – LTE (<i>eng. Long Term Evolution</i>)	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	razdoblje 2018-2021. godine				Regulatorna agencija za komunikacije BiH	kontinuirano	
1.3.3.	Definiranje tehničkog okvira za korištenje širokopoljnskih pristupnih sustava u BiH u opsezima predviđenim Zajedničkim europskim planom namjene	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	prosinac 2018. godine				Vijeće ministara BiH Regulatorna agencija za komunikacije BiH Ministarstvo komunikacija i prometa BiH Ministarstvo saobraćaja i veza RS Ministarstvo prometa i komunikacija FBiH	prosinac 2017. godine	
1.3.4.	Međunarodna koordinacija frekvencija sa susjednim državama (određivanje preferencijalnih frekvencija, usklađivanje korištenja pojedinih frekvencijskih opsega u pograničnim područjima)	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	kontinuirano				Vijeće ministara BiH Regulatorna agencija za komunikacije BiH Ministarstvo komunikacija i prometa BiH Ministarstvo saobraćaja i veza RS Ministarstvo prometa i komunikacija FBiH		
1.3.5.	Definiranje RF opsega namijenjenih za nelicencno korištenje, uređenje korištenja nelicenciranih RF opsega u komercijalne svrhe	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	kontinuirano				Regulatorna agencija za komunikacije BiH	lipanj 2018. godine	
1.3.6.	Utvrđivanju opsega frekvencija koji se koriste u svrhu zaštite i spašavanja ljudskih života i definiranje tehničkog okvira za korištenje ovih sustava	Regulatorna agencija za komunikacije BiH Ministarstvo sigurnosti BiH	prosinac 2018. godine						
1.3.7.	Stavljanje na raspolaganje tržištu radiofrekvencijskih opsega za potrebe širokopoljnskih pristupnih sustava sukladno potrebama i interesima tržišta i pokretanje postupka izdavanja dozvola	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	kontinuirano				Ministarstvo komunikacija i prometa BiH Ministarstvo saobraćaja i veza RS Ministarstvo prometa i komunikacija FBiH	kontinuirano	
1.3.8.	Replaniranje frekvencija u UHF opsegu 470-694 MHz, njihova međunarodna koordinacija i pružanju potpore provedbi tranzicije u zemaljskoj radiodifuziji televizijskog signala u BiH	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	kontinuirano				Vijeće ministara BiH Ministarstvo komunikacija i prometa BiH Regulatorna agencija za komunikacije BiH	prosinac 2017. godine	
1.3.9.	Učešće u projektima uspostave digitalnih radiokomunikacijskih mreža za potrebe institucija i tijela vlasti u BiH i utvrđivanje potreba i načina koordinacije korištenja ovih mreža	Regulatorna agencija za komunikacije BiH Ministarstvo komunikacija i prometa BiH	kontinuirano						
1.3.10.	Donošenje kriterija dodjele RF spektra za potrebe obuka, prezentiranja i izvođenja znanstvenih i istraživačkih projekata u oblasti IKT u BiH						Regulatorna agencija za komunikacije BiH		
1.3.11.	Revizija sporazuma Regulatorne agencije za komunikacije BiH i Stabilizacijskih snaga u BiH – SFOR (<i>eng. Stabilisation Force</i>) (pravni sljedbenik: Ministarstvo obrane BiH) o normalizaciji koordinacije resursa radio spektra iz 2002. godine						Regulatorna agencija za komunikacije BiH		
1.3.12.	Istraživanje novih modela i načina upravljanja RF spektrom						Regulatorna agencija za komunikacije BiH	kontinuirano	
1.4. Infrastruktura mreže radiomonitoring stanica									
1.4.1.	Donošenje Odluke o mreži radiomonitoring stanica na cijelom području BiH i procedurama dobivanja suglasnosti za njenu izgradnju i adekvatnu zaštitu						Vijeće ministara BiH Regulatorna agencija za komunikacije BiH Ministarstvo komunikacija i prometa BiH Ministarstvo saobraćaja i veza RS Ministarstvo prometa i komunikacija FBiH	prosinac 2017. godine	
1.5. Nove tehnologije									
1.5.1.	Osiguranje neophodnih frekvencijskih opsega u cilju omogućavanja bežičnog širokopoljnskog pristupa u gradskim, prigradskim i ruralnim područjima u BiH, uz poštovanje principa neutralnosti tehnologija						Regulatorna agencija za komunikacije BiH	lipanj 2018. godine	
1.6. Razvitak i istraživanje									
1.6.1.	Nominiranje u praksi primjenljivih znanstveno-istraživačkih projekata, koji će se realizirati prvenstveno kroz domaće znanstveno-istraživačke ustanove, kroz suradnju s privatnim sektorom ili kroz uzajamno usaglašene regionalne projekte						Ministarstvo komunikacija i prometa BiH Ministarstvo saobraćaja i veza RS Ministarstvo prometa i komunikacija FBiH	kontinuirano	
1.6.2.	Donošenje Odluke o izmjeni Odluke o naknadama za korištenje RF spektra u BiH u dijelu oslobađanja od naknada za privremeno korištenje RF spektra za projekte, koji se realiziraju kroz domaće znanstveno-istraživačke ustanove i provode u cilju obuka, testiranja i izvođenja znanstvenih i istraživačkih projekata iz oblasti IKT u						Vijeće ministara BiH Ministarstvo komunikacija i prometa BiH Regulatorna agencija za komunikacije BiH	prosinac 2017. godine	

BiH				
2. LICENCIRANJE JAVNIH EK MREŽA I USLUGA				
2.1. Licenciranje operatora/Generalna autorizacija				
2.1.1.	Analiza stvarnih efekata procesa liberalizacije i intenziviranja konkurencije na tržištu	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	kontinuirano	
2.1.2.	Donošenje propisa za uspostavu režima Generalne autorizacije	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	lipanj 2017. godine	
2.2. GSM/UMTS/LTE				
2.2.1.	Donošenje Odluke o izdavanju LTE dozvola licenciranim mobilnim operatorima u BiH, cijeni, načinu i postupku plaćanja dozvola kao i namjeni uplaćenih sredstava	Vijeće ministara BiH Regulatorna agencija za komunikacije BiH Ministarstvo komunikacija i prometa BiH Ministarstvo saobraćaja i veza RS Ministarstvo prometa i komunikacija FBiH	prosinac 2017. godine	
2.2.2.	Donošenje Odluke o izdavanju dozvola za MVNO	Vijeće ministara BiH Regulatorna agencija za komunikacije BiH Ministarstvo komunikacija i prometa BiH Ministarstvo saobraćaja i veza RS Ministarstvo prometa i komunikacija FBiH	prosinac 2019. godine	
2.3. Bežične komunikacije				
---	---	---	---	---
3. REGULACIJA TRŽIŠTA				
3.1. Analiza tržišta				
3.1.1.	Provedba analiza relevantnih tržišta podložnih ex-ante regulaciji i donošenje odgovarajućih regulatornih mjera za operatore sa značajnom tržišnom snagom	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	kontinuirano	
3.2. Interkonekcija				
3.2.1.	Praćenje realizacije interkonekcije u BiH i nalažanje mjera za poboljšanje referentnih ponuda interkonekcije operatora	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	kontinuirano	
3.3. Prenosivost broja				
---	---	---	---	---
3.4. Cijene javnih EK usluga				
3.4.1.	Donošenje Metodologije i osiguranje pratećeg softverskog rješenja za sprovedbu testa "makaze cijena"	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	prosinac 2018. godine	
3.5. Računovodstveno odvajanje i troškovno računovodstvo				

3.5.1.	Usvajanje Metodologije računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	prosinac 2017. godine	
4. UNIVERZALNE USLUGE I ZAŠTITA KORISNIKA				
4.1. Univerzalne usluge				
4.1.1.	Donošenje Odluke o obujmu univerzalnih telekomunikacijskih usluga u Bosni i Hercegovini	Vijeće ministara BiH Regulatorna agencija za komunikacije BiH	lipanj 2017. godine	
4.2. Zaštita korisnika				
4.2.1.	Uspostava sustava za mjerenje kvalitete usluga	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	prosinac 2017. godine	
4.2.2.	Donošenje posebnih mjera na osiguranju pristupa EK uslugama za osobe s invaliditetom	Regulatorna agencija za komunikacije BiH Ministarstvo komunikacija i prometa BiH	prosinac 2017. godine	
4.2.3.	Donošenje propisa koji se odnose na jasnije definiranje rješavanja prigovora korisnika, kao i na osiguranje transparentnih i ekonomičnih izvansudskih postupaka za rješavanje sporova između krajnjih korisnika usluga i telekom operatora	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	prosinac 2017. godine	
5. ZAKONSKA I REGULATORNA KOORDINACIJA				
5.1.	Donošenje Zakona o elektroničkim komunikacijama	Vijeće ministara BiH Ministarstvo komunikacija i prometa BiH	rujan 2017. godine	
5.2.	Donošenje podzakonskih akata koje donosi Vijeće ministara	Vijeće ministara BiH Ministarstvo komunikacija i prometa BiH Regulatorna agencija za komunikacije BiH Ministarstvo sigurnosti BiH	ožujak 2019. godine	
5.3.	Donošenje podzakonskih akata koje donosi Ministarstvo komunikacija i prometa BiH	Ministarstvo komunikacija i prometa BiH	prosinac 2018. godine	
5.4.	Donošenje podzakonskih akata koje donosi Agencija	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	kontinuirano	
6. STANDARDIZACIJA I LICENCIRANJE OPREME I UREĐAJA				
---	---	---	---	---
7. PARTNERSTVO JAVNOG I PRIVATNOG SEKTORA				
7.1.	Pokretanje procedure za izradu dokumenta kojim će se preciznije definirati partnerstvo javnog i privatnog sektora	Ministarstvo komunikacija i prometa BiH	prosinac 2018. godine	
8. HARMONIZACIJA I VEZE S OKRUŽENJEM				
8.1. Harmonizacija institucionalnog okvira				

---	---	---	---	---
8.2. Sudjelovanje u međunarodnim procesima				
8.2.1.	Sudjelovanje u međunarodnim procesima	Ministartstvo komunikacija i prometa BiH Regulatorna agencija za komunikacije BiH	kontinuirano	
8.3. Harmonizacija sektorskih politika				
---				
9. IMPLEMENTACIJA POLITIKE				
9.1. Nositelji implementacije Politike				

9.2. Praćenje realiziranja Politike				
9.2.1.	Podnošenje Izvješća o realiziranju Politike	Ministartstvo komunikacija i prometa BiH	kontinuirano	
9.3. Znanstveno stručni skupovi				
9.3.1.	Organiziranje znanstveno stručnih skupova	Regulatorna agencija za komunikacije BiH	kontinuirano	

На основу члана 3. став 2. тачка а) Закона о комуникацијама ("Службени гласник БиХ", бр. 31/03, 75/06, 32/10 и 98/12) и члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјета министара Босне и Херцеговине, на 102. сједници, одржаној 23. маја 2017. године, донио је

**ОДЛУКУ
О УСВАЈАЊУ ПОЛИТИКЕ СЕКТОРА
ЕЛЕКТРОНСКИХ КОМУНИКАЦИЈА БОСНЕ И
ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА ПЕРИОД 2017 – 2021. ГОДИНЕ И
АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПОЛИТИКЕ**

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Овом Одлуком усваја се Политика сектора електронских комуникација Босне и Херцеговине за период 2017 – 2021. године и Акциони план за реализацију Политике, који као Прилози 1 и 2 чине саставни дио ове Одлуке.

Члан 2.

(Праћење реализације)

Задужује се Министарство комуникација и транспорта Босне и Херцеговине да Савјету министара Босне и Херцеговине подноси годишњи извјештај о реализацији Политике сектора електронских комуникација Босне и Херцеговине за период 2017 – 2021. године и Акционог плана за реализацију Политике.

Члан 3.

(Ступање на снагу)

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 112/17
23. маја 2017. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др **Денис Звиздић**, с. р.

**ПОЛИТИКА СЕКТОРА ЕЛЕКТРОНСКИХ
КОМУНИКАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

за период 2017 – 2021. године

Приликом израде Политике пошло се од сљедећих чињеница:

- а) Електронске комуникационе (у даљем тексту: ЕК) услуге су есенцијална људска потреба у 21. вијеку,
- б) Развијене ЕК мреже и услуге представљају услов за развој информационог друштва или друштва знања,
- ц) Процеси глобализације су као основно друштвено одређење данашњице, посебно ослоњени на ефикасна и поуздана средства комуницирања,
- д) Ступио је на снагу Споразум о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Босне и Херцеговине, са друге стране и Привремени споразум о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице и Босне и Херцеговине, те је Босна и Херцеговина (у даљем тексту: БиХ) дужна да своје прописе хармонизује с легислативом Европске уније (у даљем тексту: ЕУ),
- е) Међународна унија за телекомуникације – ИТУ (*енг. International Telecommunication Union*, у даљем тексту: ИТУ) је кроз Резолуцију 200 ("Connect 2020 Agenda for Global Telecommunication/Information and Communication Technology Development", BUSAN 2014) дефинисала четири циља глобалног програма који ће водити ка информационом друштву оснаженом интерконектираним свијетом у којем телекомуникације/информационо-комуникационе технологије (у даљем тексту: ИКТ) омогућавају и убрзавају друштвено, економски и околишки одрживи раст и развој за свакога,
- ф) У подручју развоја широкопојасног приступа на нивоу држава чланица ЕУ Дигитална агенда за Европу (*енг. Digital Agenda for Europe*), као једна од седам водећих иницијатива Стратегије Европа 2020, дефинише кључну улогу коју ће имати ИКТ у реализацији планова до 2020. године, је донијела конкретне мјере које се односе на реализацију општег циља – остварење одрживе привредне и друштвене погодности на јединственом дигиталном тржишту, заснованом на брзом и ултрабрзом Интернету, те интероперабилним апликацијама,
- г) ЕУ је усвојила "Зелену књигу" (*енг. Green Paper*) о конвергенцији сектора телекомуникација, медија и информационе технологије,
- х) Сектор ИКТ већ учествује с више од 10% у укупном свјетском ГДП-у и као таквом му се треба дати посебна и приоритетна пажња.

Циљеви израде Политике

Инвестициони процес треба да убрза даљи развој ЕК инфраструктуре, чиме се обезбјеђује богатији асортиман услуга. ЕК инфраструктуру и услуге треба посматрати као есенцијалне потребе свих грађана, без обзира на власничку структуру.

Пут до остварења овог основног циља ће се кроз избалансирани однос, у регулацији тржишта, од стране Регулаторне агенције за комуникације БиХ (у даљем тексту: Агенција) трасирати овом Политиком, остварујући при томе више циљева, од којих су најважнији сљедећи:

- a) Одржавање конкурентности на тржишту ЕК, која ће за последицу имати повећање квалитета услуга, те задовољење потреба корисника,
- b) Даљи развој ЕК инфраструктуре с нагласком на ЕК инфраструктуру која омогућава услуге широкопојасног преноса, нарочито у слабије насељеним областима и неразвијеним дијеловима земље,
- ц) Развој ЕК за потребе јавних ЕК услуга,
- д) Развој ЕК за потребе безбједности, одбране и хитних служби у БиХ,
- e) Дефинисање процедура, метода, рокова и накнада за допуне постојећих и додјеле будућих лиценци за коришћење радиофреквентног (у даљем тексту: РФ) спектра, посебно за имплементацију широкопојасних бежичних приступних система, како би се убрзао развој сектора ЕК и омогућило брзо увођење нових широкопојасних услуга,
- ф) Дефинисање минималних услова за пружање универзалних услуга по прихватљивој цијени за све кориснике на цијелој територији БиХ и испуњење захтјева за бесплатним позивима према хитним службама (*eng. Emergency Services*),
- г) Унапређење система заштите свих корисника ЕК услуга, а посебно заштита тајности и повјерљивости информација које они размјењују путем јавних и приватних ЕК мрежа,
- х) Обезбјеђење провођења законског пресретања телекомуникација код свих оператора за потребе безбједности сектора у БиХ,
- и) Обезбјеђење ефикасности сектора ЕК и одрживост конкурентности на тржишту кроз ефикасну контролу цијена пружених услуга, базираних на трошковном принципу, уз спрјечавање злоупотреба на тржишту ЕК, укључујући регулацију ОТТ (*eng. Over The Top*) пружалаца услуга у складу с Регулаторним оквиром за електронске комуникације ЕУ (у даљем тексту: ЕУ регулаторни оквир) и најбољом праксом држава чланица ЕУ, те увођење симетричне регулације,
- ј) Обезбјеђење рационалног коришћења, објективности, недискриминације и транспарентности у додјели ресурса РФ спектра и нумерације,
- к) Праћење трендова и динамике развоја савременог свијета кроз усвајање и примјену нових технологија у области ЕК и информационог друштва, те хармонизација регулативе с ЕУ регулаторним оквиром и регулативом сусједних држава.
- ф) Задовољавајући степен развоја ЕК система дуж стратешки дефинисаних транспортних коридора у БиХ,
- г) Превенција и заустављање нелојалне конкуренције на тржишту ЕК,
- х) Проширење тржишта ЕК с разноврсним и квалитетним ЕК услугама,
- и) Ефективна и праведна конкуренција,
- ј) Увођење виртуалних мобилних мрежних оператора (*eng. Mobile Virtual Network Operator*) (у даљем тексту: MVNO) на тржиште ЕК у БиХ,

1. РАЗВОЈ ТРЖИШТА ЕК

1.1. Регулисање и изградња ЕК инфраструктуре

Развојем и изградњом ЕК инфраструктуре обезбјеђује се задовољење потреба грађана, привреде, органа државне управе и друштва у потпуности.

С циљем развоја сектора ЕК у наредном периоду, а посебно ЕК инфраструктуре, предузимање планирања, развоја, примјене нове ЕК инфраструктуре очекује се од стране свих учесника на тржишту. Да би се ово остварило потребно је дефинисати и предузети конкретне кораке, који се могу сажети у сљедеће битне активности:

- a) Унапређење услова приступа ЕК мрежи, ЕК инфраструктури и другој повезаној опреми,
- b) Обезбјеђивање подстицаја и субвенција за интензивирање изградње широкопојасне приступне инфраструктуре.
- ц) Развој и имплементација широкопојасних технологија,
- д) Стална хармонизација Плана намјене и коришћења РФ спектра у БиХ с одговарајућим међународним прописима.

Такође, потребно је предузимати мјере у циљу олакшавања и подстицања увођења ЕК мрежа а нарочито ЕК мрежа које омогућавају пружање услуга широкопојасног приступа при брзинама од најмање 30 Mbit/s, промовишући инвестирање од стране свих учесника на тржишту, заједничко коришћење постојеће физичке инфраструктуре и омогућавајући ефикасније постављање нове физичке инфраструктуре како би трошак увођења таквих мрежа био што нижи.

Дакле, БиХ се недвосмислено одређује за обезбјеђивањем бржег развоја сектора ЕК, као основе за развој информационог друштва и уклапања БиХ у опште глобализацијске токове, као и за стварање услова за брже подизање стандарда грађана у БиХ.

С тим у вези, законодавне власти на свим административним нивоима, у оквиру својих надлежности, ће обезбиједити:

- a) Царинске олакшице за сву ЕК опрему која се не производи у БиХ, према Програму мјера који ће, на приједлог ресорног министарства, донијети Савјет министара Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет министара),
- b) Пореске олакшице по прогресивној стопи у односу на величину уложених средстава за све операторе ЕК мрежа који развијају приступну инфраструктуру, према Програму мјера који ће, на приједлог ресорног министарства, донијети Савјет министара,
- ц) Израду процедура издавања одобрења за грађење, остварења права пута, односно права на приступ, постављање, коришћење и одржавање ЕК инфраструктуре и повезане опреме, које ће регулисати ентитетска ресорна министарства

Очекивани резултати имплементације Политике

- a) Фазна хармонизација регулативе сектора ЕК у БиХ с правном стечвином ЕУ, у погледу будућег приступања БиХ,
- b) Задовољавајући степен развоја и примјене савремених регулаторних механизма,
- ц) Задовољавајући степен развоја, модернизације и обнове постојеће инфраструктуре и побољшање квалитета ЕК услуга,
- д) Повећано инвестирање у сектор ЕК,
- e) Припрема неопходне ЕК инфраструктуре за функционисање ЕК услуга у условима природних непогода, катастрофа, инцидентних ситуација итд.,

- према постојећим законским прописима, а која чини терет на некретности на којој је изграђена ЕК инфраструктура и повезана опрема,
- д) Буџетска средства, у периоду важења ове Политике, за подршку научним и истраживачким пројектима у области ИКТ,
  - е) Стимулативне мјере које ће подстицати коришћење и изградњу ЕК инфраструктуре и повезивање опреме за потребе обука, тестирања и извођења научних и истраживачких пројеката у области ИКТ у БиХ,
  - ф) Јасне прописе којима ће детаљно уредити услови и процедуре за градњу јавних ЕК мрежа, чиме ће се уклонити препреке за грађење и инсталисање јавних ЕК мрежа,
  - г) Да објекти који ће се убудуће градити омогућавају улазак више оператора у исти стамбени или пословни објекат, што може подразумевати одређивање броја улаза кабловске канализације, разводних ормарића и обавезе градње унутрашње кабловске канализације (каналница) у самом објекту,
  - х) Да пројектовање ЕК мрежа и извођење радова на инсталацији ЕК мрежа могу да врше искључиво овлашћена лица, те да се контрола изградње и инсталисања проводи од фазе одобрења пројекта до издавања употребне дозволе,
  - и) Да при доношењу просторних планова правремено предвиде основне коридоре ЕК инфраструктуре у насељеним и ненасељеним мјестима, како би се избјегло лоше планирање, бесправно и стихијско грађење,
  - ј) Да се јавно објављују услови за грађење ЕК мрежа, како би потенцијални инвеститори унапријед знали које су им обавезе,
  - к) Градњу и постављање ЕК инфраструктуре и повезане опреме за пружање јавних ЕК услуга укључујући и мреже с употребом РФ спектра, водећи рачуна да се не нарушава квалитет услуга,
  - л) Укидање/смањење трошкова коришћења земљишта за потребе градње и одржавања ЕК инфраструктуре на цијелом тржишту БиХ,
  - м) Да се ЕК инфраструктура и повезана опрема планира у документима просторног уређења и гради на начин да се задовољи заштита људског здравља и животне средине,
  - н) Да све надлежне институције на захтјев Агенције пруже помоћ и покрену поступке из своје надлежности против нелегалних оператора ЕК мрежа и услуга,
  - о) Стимулативне мјере за развој приступних ЕК мрежа, независно од технологија приступа у руралним подручјима државе.

Локална иницијатива треба бити покретач развоја ЕК, стога инвестиције локалне заједнице у инфраструктуру не би смјеле бити препрека за улазак више оператора на одређено географско подручје.

Јединице локалне самоуправе и јавна предузећа требају урадити катастре инфраструктуре која се може користити за инсталисање ЕК мрежа и уређаја и понудити операторима по разумним цијенама. Коришћење постојеће кабловске канализације, цјевовода, топловода, објеката и друге инфраструктуре која може послужити за безбједно и економично инсталисање ЕК мрежа и уређаја смањити потребу за новим грађевинским радовима. Тиме ће се убрзати улазак нових оператора на тржиште, повећати

економичност пословања постојећих оператора, што ће у завршници довести до смањења малопродајних цијена ЕК услуга.

Посебну пажњу треба посветити могућности искоришћавања постојећих мрежа јавних предузећа којима ЕК нису примарна дјелатност како би они, као мрежни оператори, понудили вишак расположивих капацитета другим операторима на тржишту.

Катастрофалне поплаве које су погодиле БиХ, као и други могући слични догађаји у будућности, опомена су да се посебна пажња мора посветити услугама позива према јединственом европском броју за хитне ситуације - 112 као и другим бројевима за приступ хитним службама у БиХ те планирању одрживе функционалности ЕК мрежа у случају таквих догађаја. Министарство безбједности БиХ треба покренути активности на синхронизованом развијању мјера заштите ЕК у случају природних и других катастрофа. Такве активности могу подразумевати и доношење безбједносних смјерница и стандарда за заштиту ЕК.

1.2. Широкопојасне мреже и услуге

Мјере за даљи развој широкопојасне мрежне инфраструктуре и на њој базираних широкопојасних услуга оствариваће се кроз сљедеће приоритете:

- а) Изградњу широкопојасних мрежа које ће омогућити велике брзине преноса и пружање нових услуга, чиме ће се обезбиједити поуздан приступ мултимедијалним и интерактивним садржајима,
- б) Стимулисати примјену широкопојасних бежичних приступних мрежа у руралним подручјима с циљем смањења дигиталне подјеле становништва,
- ц) Подстицање развоја дигиталних садржаја и услуга као и превођење конвенционалних садржаја у дигитални формат,
- д) Хармонизација регулативе из области ЕК и медија који ће бити технолошки неутрални и који ће омогућити лакшу конвергенцију информационог друштва и медијских услуга,
- е) Обезбјеђивање техничких предуслова за реализацију широкопојасног приступа интернету свим корисницима, а нарочито институцијама школама и образовним установама,
- ф) Унапређење сарадње са свим научним институцијама у БиХ и омогућавање њихове сарадње на важним пројектима за развој информационог друштва, као и другим пројектима од заједничког интереса,
- г) Укључивање и активна партиципација БиХ у међународним пројектима који се тичу широкопојасног приступа.

У сврху остварења напријед наведених циљева, Савјет министара ће усвојити Стратегију развоја широкопојасног приступа у БиХ.

1.3 РФ спектар

Активности на управљању РФ спектром резултат су преузетих међународних обавеза и потреба БХ тржишта. Посебан утицај на даље уређење РФ спектра ће имати процес преласка с аналогне на дигиталну земаљску радио дифузију и ослобађање радиофреквентног ресурса за потребе даљег развоја мобилних мрежа али и провођење закључака са Свјетских радио конференција.

С тим у вези, у области управљања РФ спектром посебна пажња ће се поклонити:

- а) Континуираном усклађивању структуре и садржаја Плана намјене и коришћења РФ спектра

- у БиХ према закључцима Свјетских радио конференција, Заједничким европским планом намјене и интересима учесника на тржишту ЕК у БиХ,
- б) Ослобађању РФ спектра од постојећих корисника у опсезима дигиталне дивиденде и другим опсезима намијењеним увођењу мобилних широкопојасних услуга и мрежа четврте генерације – LTE (*eng. Long Term Evolution*),
  - ц) Дефинисању техничког оквира за коришћење широкопојасних приступних система у БиХ у опсезима предвиђеним Заједничким европским планом намјене,
  - д) Међународној координацији фреквенција са сусједним државама (одређивање преференцијалних фреквенција, усклађивање коришћења појединих фреквенционих опсега у пограничним подручјима),
  - е) Дефинисању РФ опсега намијењених за нелиценцирно коришћење, уређење коришћења нелиценцираних РФ опсега у комерцијалне сврхе,
  - ф) Утврђивању опсега фреквенција који се користе у сврху заштите и спасавања људских живота и дефинисање техничког оквира за коришћење ових система,
  - г) Стављању на располагање тржишту РФ опсега за потребе широкопојасних приступних система у складу с потребама и интересима тржишта и покретању поступка издавања дозвола,
  - х) Пружању подршке провођењу транзиције у земаљској радиодифузији телевизијског сигнала у БиХ,
  - и) Учешћу у пројектима успостављања дигиталних радиокомуникационих мрежа за потребе институција и органа власти у БиХ и утврђивање потреба и начина координације коришћења ових мрежа,
  - ј) Изради процедура за коришћење РФ спектра за потребе обука, презентовања и извођења научних и истраживачких пројеката у области ИКТ у БиХ,
  - к) Ревизији споразума Агенције и Стабилизационих снага у БиХ – СФОР (*eng. Stabilisation Force*) (правни сљедбеник: Министарство одбране БиХ) о нормализацији координације ресурса радио спектра из 2002. године,
  - л) Истраживању нових модела и начина управљања РФ спектром.

При додјеливању дозвола за коришћење одређеног дијела РФ спектра, Агенција ће у складу с прописима из ове области, који требају бити усклађени у што је могуће већој мјери с ЕУ регулаторним оквиром, примјењивати принцип технолошке неутралности гдје је год то могуће и оправдано, водећи рачуна о равноправности корисника таквог дијела спектра. Агенција ће обезбиједити услове за издавање сагласности за коришћење РФ спектра у сврху презентације могућности нове опреме или ЕК услуга.

Агенција ће проводити обавезе међународне координације фреквенција намијењених увођењу нових мобилних мрежа и услуга и благовремено покретати иницијативе код надлежних органа у сусједним државама у циљу уређења преференцијалних фреквенција.

1.4. Инфраструктура мреже радиомониторинг станица

Радиомониторинг представља једну од најважнијих функција Агенције путем које се обавља контрола и заштита коришћења РФ спектра у БиХ и чини неизоставан инстру-

мент у међународној координацији радиофреквенција. Из наведених разлога, Агенција континуирано развија савремену мрежу радиомониторинг станица на цијелом подручју БиХ. Агенција ће у сарадњи са надлежним ентитетским министарствима обезбиједити посебне услове за планску изградњу и несметано функционисање ове мреже.

У том смислу, Агенција ће у сарадњи с Министарством комуникација и транспорта БиХ (у даљем тексту: Министарство) и надлежним ентитетским министарствима, покренути према Савјету министара иницијативу да се наведена мрежа третира посебним актима, а који се односе на процедуре добијања сагласности за њену изградњу и адекватну заштиту.

1.5. Нове технологије

Посебно је важно подстицати развој оптичких мрежа FTTx (*eng. Fiber To The X*) које ће омогућити велике брзине пријеноса, што ће задовољити све захтјеве корисника у будућности и омогућити боље искориштење тако изграђене мрежне инфраструктуре.

У области бежичних приступних мрежа подстицаће се имплементација и развој нових технологија које омогућавају бежични широкопојасни приступ великом броју потенцијалних корисника на територији цијеле БиХ. У том циљу Агенција ће обезбиједити неопходне фреквенцијске опсеге у градским, приградским и руралним подручјима, при чему ће додијелени фреквенцијски опсеги бити неутрални од технологије.

У изградњи широкопојасних приступних мрежа ће бити поштовани принципи технолошке неутралности, што значи да ће се моћи користити све стандардизоване технологије, уз услов гарантовања понуђеног и прописима захтијевањег квалитета услуга - QoS (*eng. Quality Of Service*).

Агенција ће пратити нове трендове развоја и подстицати увођење нових услуга, као што су:

Будући Интернет (*eng. Future Internet*), Комуникације између машина (*eng. Machine to Machine - M2M*), Интернет ствари (*eng. Internet of Things – IoT*), Рачунарство у облаку (*eng. Cloud Computing*) и Масовне групе података (*eng. Big Data*), те по потреби предузимати одређене регулаторне мјере узимајући у обзир најбољу праксу држава чланица ЕУ.

У циљу даљег развоја тржишта и сузбијања нелегалне конкуренције потребно је увести адекватно праћење, односно већи степен контроле појединих тржишта. С тим у вези, Агенција ће проводити одговарајуће контроле са становишта утврђивања могућих нелегалних пружања комерцијалних услуга у одређеном сегменту.

Примјењујући најбољу праксу држава чланица ЕУ, Агенција ће доносити нови или унаприједити постојећи регулаторни оквир, у циљу ефикасне примјене нових технологија.

1.6. Развој и истраживање

Тренутно стање у сектору ЕК окарактерисано је веома малим учествовањем домаће производње и развојне ИКТ индустрије.

Савјет министара ће у сарадњи с ентитетским владама, операторима и другим великим корисницима ЕК опреме, радити на стварању услова за запошљавање домаће радне снаге и развој домаће ИКТ индустрије, а посебно у развоју софтверских рјешења.

У циљу успостављања везе између националне економије и науке, Министарство у сарадњи с ресорним ентитетским министарствима ће, на почетку сваке године, номинovati одређени број у пракси примјењивих научно-истраживачких пројеката, који би се реализовали првенствено кроз домаће научно-истраживачке установе,

кроз сарадњу с приватним сектором или кроз узајамно усаглашене регионалне пројекте.

Поред наведеног, Савјет министара ће донијети одговарајуће одлуке о ослобађању од накнада за привремено коришћење РФ спектра за све пројекте, који се реализују кроз домаће научно-истраживачке установе, проводе у циљу обуке, тестирања и извођења научних и истраживачких пројеката из области ИКТ у БиХ.

Агенција ће утврдити критерије за остваривање ових права.

2. ЛИЦЕНЦИРАЊЕ ЈАВНИХ ЕК МРЕЖА И УСЛУГА

2.1. Лиценцирање оператора/Генерална ауторизација

Почетком 2006. године либерализоване су све услуге на тржишту ЕК у БиХ. Ово подразумева да су тиме створени основни услови за развој конкуренције, те се као основни циљ налаже даље јачање конкуренције у свим сегментима тржишта. Током провођења ове секторске политике Агенција ће анализирати стварне ефекте процеса либерализације и интензивирања конкуренције на тржишту и у случају њиховог изостанка адекватно реаговати.

У циљу олакшавања услова за улазак нових оператора на тржиште, а у складу с ЕУ регулаторним оквиром, потребно је обезбиједити услове за увођење система Генералне ауторизације. Тиме ће се замијенити постојећи систем издавања дозвола операторима јавних ЕК мрежа и услуга.

Прописи ће бити усклађени у што је могуће већој мјери с ЕУ регулаторним оквиром, и истима је потребно утврдити јасне и транспарентне критерије о режимима под којим се обављају дјелатности ЕК.

2.2. GSM/UMTS/LTE

Број оператора GSM/UMTS (*енг. Global System for Mobile Communication / Universal Mobile Telecommunications System*) мобилних комуникација у БиХ за вријеме важења ове Политике остаје три.

Агенција ће у сарадњи са Министарством и ресорним ентитетским министарствима доставити Савјету министара приједлог одлуке којом ће се утврдити када и под којим условима ће Агенција издати LTE дозволе постојећим лиценцираним мобилним операторима у БиХ, те цијену, начин и поступак плаћања дозвола као и намјену уплаћених средстава.

Двије године након комерцијализације LTE мрежа, Агенција ће у сарадњи са Министарством и ресорним ентитетским министарствима доставити Савјету министара приједлог одлуке којом ће се омогућити улазак MVNO на тржиште мобилних комуникација Босне и Херцеговине.

По питању роминга потребно је користити/примјенити позитивну европску праксу у мјери која је прихватљива за тржиште БиХ. Агенција ће пратити стање у државама чланицама ЕУ, те у складу са стањем тржишта у БиХ, предложити мјере у складу с праксом држава чланица ЕУ.

2.3. Бежичне комуникације

Иако за већину РФ опсега намијењених за изградњу бежичних приступних мрежа постоји одговарајућа регулатива хармонизирана с релеватним међународним прописима и представља саставни дио Плана намјене и коришћења РФ спектра у БиХ, евидентан је изостанак интереса за овим опсезима од стране учесника на тржишту ЕК. Ова појава узрокује спори развој бежичних приступних мрежа посебно у слабије развијеним подручјима и повећава дигитални јаз између урбаних и руралних крајева државе. С тим у вези, обзиром да бежичне комуникације представљају

једно од најадекватнијих и најбржих рјешења у смањивању ученог проблема, идентификација разлога и предлагање стимулативних мјера за бржи развој бежичних комуникација мора бити обухваћено како у Стратегији развоја широкопојасног приступа тако и другим актима Сасвјета министара укључујући и Одлуку о висини накнада за коришћење РФ спектра.

Агенција ће проводити контролу коришћења нелиценцираних фреквенцијских опсега како са становишта провјере поштовања техничких норми, тако и са становишта утврђивања могућих нелегалних пружања комерцијалних услуга у том појасу.

3. РЕГУЛАЦИЈА ТРЖИШТА

3.1. Анализа тржишта

Агенција ће проводити анализе релевантних тржишта подложних претходној (*ex ante*) регулацији (у даљем тексту: релевантна тржишта) и на основу тога доносити одговарајуће одлуке и мјере.

Агенција ће утврђивати релевантна тржишта у складу с прописима из ове области, који требају бити усклађени у што је могуће већој мјери с ЕУ регулаторним оквиром, те периодично вршити анализу појединачних релевантних тржишта и објављивати извјештај о анализи на својој Интернет страници. У поступку анализе тржишта Агенција ће, према потреби, сарађивати с надлежним органом за заштиту конкуренције.

Агенција ће континуирано пратити развој тржишта ЕК у БиХ и најмање два пута годишње објављивати индикаторе стања тржишта ЕК на основу података о тржишту ЕК које оператори периодично достављају.

3.2. Интерконекија

Иако је имплементација интерконекијских односа на задовољавајућем нивоу, у периоду важења ове Политике процес интерконекије треба стално усавршавати, у складу с развојем тржишта, увођењем нових технологија, као и промјенљивом структуром тржишта са аспекта броја оператора и даваоца услуга. Обзиром на важност интерконекије на либерализованом тржишту и њен допринос развоју конкуренције, Агенција ће у периоду важења ове Политике:

- а) Вршити стално праћење стања интерконекије у БиХ и на основу тога налагати мјере за побољшање јавне понуде интерконекијских услуга,
- б) Проводити анализе релевантних тржишта и по основу њих одређивати регулаторне обавезе,
- ц) Након имплементације трошковног рачуноводства, цијене интерконекије које оператори са значајном тржишном снагом обрачунавају осталим операторима биће утврђене на трошковном принципу.

Постојећи мобилни оператори ће обезбиједити приступ и интерконекију на своје мобилне мреже под једнаким условима за све операторе.

3.3. Преносивост броја

У циљу даљег унапређења услуге преносивости броја, Агенција ће континуирано пратити њену примјену и по потреби прописивати техничке и административне мјере у циљу њеног побољшања и брже реализације у пословној пракси.

3.4. Цијене јавних ЕК услуга

Тарифирање цијена ЕК услуга треба бити студиозно и перманентно праћено како би се сталним побољшањем балансирано повећавао степен коришћења ЕК услуга и

обезбјеђивала финансијска основа операторима за убрзан развој мрежа и услуга.

С тим у вези, потребно је да Агенција при дефинисању горњих граничних цијена за регулисане услуге, до потпуног установљења трошковно оријентисаних цијена, а које не може бити касније од тренутка имплементације обавезе трошковог рачуноводства, користи методу "најбоље праксе" и методу компарације с цијенама у сусједним државама узимајући у обзир специфичности и степен развоја ЕК тржишта у БиХ.

У циљу спречавања стицања предности вертикалним и хоризонталним преношењем тржишне снаге те спречавања цијеновне дискриминације која се најчешће јавља кроз тзв. "маказе цијена" (*енг. "margin squeeze"*), Агенција ће изградити методологију и пратеће софтверско рјешење за спровођење теста "маказе цијена" у циљу вршења контроле малопродајних цијена и цијена услуга везаних у пакет услуга.

3.5. Рачуноводствено одвајање и трошковно рачуноводство

У сврху примјене рачуноводственог одвајања и трошковог рачуноводства, као регулаторних обавеза које Агенција може одредити оператору са значајном тржишном снагом на релевантном тржишту, неопходно је да Агенција, на основу пажљиве студије искустава држава чланица ЕУ и сусједних држава сачини методологију у којој ће бити јасно регулисани принципи, критеријуми, методе и поступци раздвајања прихода, расхода, имовине и капитала по групама, односно врстама услуга, као и све то за примјену трошковог принципа, у формирању продајних цијена, имајући у виду искуства с моделима историјских трошкова НСА (*енг. Historical Cost Accounting*), текућих трошкова ССА (*енг. Current Cost Accounting*) и дугорочних инкременталних трошкова LRIC (*енг. Long Run Incremental Cost*).

Агенција ће усвојити методологију рачуноводственог одвајања и трошковог рачуноводства.

4. УНИВЕРЗАЛНЕ УСЛУГЕ И ЗАШТИТА КОРИСНИКА

4.1. Универзалне услуге

Универзалне услуге, прописаног квалитета морају бити доступне, на основу разумног захтјева, свим крајњим корисницима услуга по приступачној цијени на цијелој територији БиХ, независно о њиховој географској локацији.

Одредбе о обиму и пружању универзалних услуга, одређивању оператора универзалних услуга, начину обрачуна стварних трошкова и накнади операторима стварних трошкова насталих по основу обавезе пружања универзалних услуга као и квалитету универзалних услуга ће бити дефинисане прописима који ће бити усклађени у што је могуће већој мјери с ЕУ регулаторним оквиром.

4.2. Заштита корисника

Прописи ће бити усклађени у максимално могућој мјери с важећим прописима ЕУ о универзалној услузи и правима корисника у вези с ЕК мрежама и услугама, и о обради личних података и заштити приватности у подручју ЕК.

Приватност корисника не смије бити нарушена примјеном технологија и процедура за пружање ЕК услуга. Све надлежне институције ће обезбиједити да се прописима из своје надлежности, којима се дотиче или уређује пружање ЕК услуга, обезбиједи довољан ниво заштите повјерљивости и приватности ЕК саобраћаја.

Заштита интереса свих корисника ЕК услуга, а посебно заштита повјерљивих информација, које они размјењују путем јавних и приватних ЕК мрежа, мора бити у складу с економско-финансијским условима уз примјену најсавременијих механизма.

Примјеном принципа пружања услуга на транспарентном, објективном и недискриминаторном основу, обезбјеђује се да крајњи корисник добије ЕК услугу онакву какву је уговорио, с квалитетом и карактеристикама услуге какве су му предочене у моменту закључивања уговора. У склопу мјера на заштити ових принципа, посебну пажњу потребно је посветити контроли квалитета ЕК услуга. Агенција ће у ту сврху успоставити систем за мјерење квалитета, с нагласком на мјерење брзине услуга широкопојасног приступа Интернету.

Прописима је потребно јасније дефинисати поступак рјешавања приговора корисника, као и обезбиједити могућност транспарентних, једноставних и економичних вансудских поступака за рјешавање спорова између крајњих корисника услуга и оператора.

У сврху заштите интереса корисника ЕК услуга у смислу доступности услуга потребно је предузети посебне мјере на обезбјеђењу приступа ЕК услугама за лица са инвалидитетом. БиХ као потписница УН Конвенције о правима лица са инвалидитетом има обавезу предузимања одговарајућих мјера, како би се овим лицима, на равноправној основи с другима, обезбиједио приступ информационо-комуникационим услугама, једнако као приступ осталој опреми, просторима и услугама намијењеним јавности. С тим у вези Агенција ће у сарадњи с Министарством и другим релевантним институцијама, идентификовати препреке приступачности информационо-комуникационим услугама и размотрити мјере и активности за њихово отклањање.

5. ЗАКОНСКА И РЕГУЛАТОРНА КООРДИНАЦИЈА

Активности у области законске и регулаторне координације у ЕК одвијају се између Савјета министара, преко надлежних министарстава као и уз сарадњу с одређеним институцијама ЕУ, односно Европске комисије (у даљем тексту: ЕЦ), директно или путем Дирекције за европске интеграције БиХ или Дирекције за електронске комуникације и информационе технологије при ЕЦ. Институције БиХ сарађују и учествују у разним пројектима које се воде испред ЕЦ.

Постојећа регулатива обухватила је све области у ЕК и створила регулаторни амбијент за стварање отвореног и либерализованог тржишта, као и за развој конкуренције кроз повећање броја учесника на тржишту. Више нема ни једне услуге која је монополизована, а процедуре за добијање дозвола су једноставне, транспарентне и недискриминаторне, с тенденцијом да пређу у Генералну ауторизацију. Цјелокупан рад се одвија пред очима јавности и уз доступност свих информација.

ЕУ регулаторни оквир не покрива садржај услуга које се испоручују преко ЕК мрежа коришћењем ЕК услуга, као што је садржај радиодифузног емитовања, финансијске и неке услуге информационог друштва. У складу с ЕУ регулаторним оквиром потребно је одвојити регулативу о преносу од регулативе о садржају.

Имајући у виду претходно наведено, потребно је донијети прописе који ће бити у што је могуће већој мјери усклађени с ЕУ регулаторним оквиром.

У условима либерализованог тржишта ЕК, Агенција ће континуирано пратити тржиште ЕК и односе између учесника на тржишту.

6. СТАНДАРДИЗАЦИЈА И ЛИЦЕНЦИРАЊЕ ОПРЕМЕ И УРЕЂАЈА

Прописи којим се уређује стандардизација и лиценцирање опреме и уређаја требају бити усаглашени с прописима ЕУ из ове области.

7. ПАРТНЕРСТВО ЈАВНОГ И ПРИВАТНОГ СЕКТОРА

Партнерство јавног и приватног сектора у области ЕК има велики утицај на локалну економију због високих капиталних трошкова и релативно дугог времена експлоатације. Складно и исправно структурирано партнерство представља безбједност да ће инфраструктура или услуге ефикасно и успјешно задовољавати потребе у стално мијењајућим условима примјене.

Министарство ће у сарадњи с ресорним ентитетским министарствима размотрити покретање процедуре за израду документа, којим ће се прецизније дефинисати партнерство јавног и приватног сектора у области ЕК.

8. ХАРМОНИЗАЦИЈА И ВЕЗЕ С ОКРУЖЕЊЕМ

Све активности у реализовању Политике у наредном периоду треба хармонизовати, како у оквиру БиХ, тако и с европским и свјетским достигнућима у овој области, како би се успјешно реализовали зацртани циљеви и тиме достигли ЕУ и свјетски трендови развоја сектора ЕК у погледу инфраструктуре, нових услуга, те регулативе за даљи развој либерализованог конкурентног тржишта у БиХ.

8.1. Хармонизација институционалног оквира

Донесена и примијењена регулатива не представља сметњу за развој тржишта у овој области и ствара предуслове за инвестирање домаћег и страног капитала.

Приликом израде прописа потребно је да исти буду усклађени у што је могуће већој мјери с ЕУ регулаторним оквиром.

На свјетском нивоу значајно је праћење препорука и одређења која доноси ИТУ. Ту су посебно значајни закључци Глобалних симпозија регулатора који се одржавају сваке године и на којима се разматра најактуелнија регулаторна проблематика у свијету, размјењују искуства и дају препоруке ИТУ Свјетске радио конференције.

Основни циљеви нове регулативе треба да буду у смјеру дерегулације тржишта и увођења више могућности за кориснике кроз повећање конкуренције. Такође, потребно је дати значајну подршку развоју тзв. "бежичне економије", кроз стварање услова за једноставнији приступ и коришћење спектра.

Посебно треба дјеловати на стварању јединственог тржишта ЕК, на којем ће све више јачати утицај корисника. Такође, регулатива треба да се фокусира на отклањање уских грла на тржишту.

8.2. Учешће у међународним процесима

Политика у реализовању зацртаних циљева у предметном периоду треба континуирано пратити процесе развоја сектора ЕК и тржиште ЕК у ЕУ, а посебно процесе у региону кроз које ЕУ даје подршку државама југоисточне Европе да што прије достигну стандарде ЕУ у подручју развоја тржишта ЕК и регулаторног оквира, те развоја нових ЕК услуга, а што је предмет бројних иницијатива међу којима су и:

- а) eSEE Initiative WG for Development of Information Society,
- б) bSEE Broadband SEE Taskforce,
- ц) ICT Forum of the Private Sector for SEE, lead by BAC,

д) SEDIFF (South European Digital Dividend Implementation Forum)

У свим овим процесима БиХ активно учествује и, при постављању циљева у реализацији ове Политике, процеси развоја сектора ЕК у БиХ требају бити хармонизовани с поменутиим међународним иницијативама и документима.

8.3. Хармонизација секторских политика

Политика и други стратешки документи у БиХ, који имају додирних тачака с развојем сектора ЕК, требају бити хармонизовани.

9. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПОЛИТИКЕ

9.1. Носиоци имплементације Политике

Носиоци имплементације Политике су: Савјет министара, Министарство, Агенција, Министарство одбране БиХ, Министарство безбједности БиХ, надлежно одјељење Брчко дистрикта, ресорна ентитетска и кантонална министарства, оператори са значајном тржишном снагом и други оператори, те даваоци услуга, у складу са својим надлежностима.

9.2. Праћење реализације Политике

Реализација Политике проводиће се у складу са Акционим планом који је саставни дио Политике. Праћење реализације је обавеза свих носилаца имплементације Политике, свако у свом домену, а интегрално праћење реализације је обавеза Министарства. Министарство ће, најмање једном годишње, доставити извјештај о реализацији Политике Савјету министара.

9.3. Научно стручни скупови

У циљу размјене мишљења релевантних стручњака у појединим областима и проналажења најприхватљивијих рјешења појединих питања/дилема Агенција ће с Министарством, ресорним ентитетским министарствима, Академском заједницом, операторима и даваоцима услуга организовати научно стручне скупове на теме битне за реализацију циљева Политике.

Скупове треба одржавати у актуелним периодима током трајања ове Политике.

АКЦИОНИ ПЛАН ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПОЛИТИКЕ СЕКТОРА ЕЛЕКТРОНСКИХ КОМУНИКАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА ПЕРИОД 2017 - 2021. ГОДИНЕ

Редни број	АКТИВНОСТ	НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ	РОК	НАПОМЕНА
I. РАЗВОЈ ЕК ТРЖИШТА				
I.1. Развој и изградња ЕК инфраструктуре				
1.1.1.	Доношење Одлуке о царинским олакшицама за ЕК опрему која се не производи у Босни и Херцеговини	Савјет министара БиХ Министарство комуникација и транспорта БиХ	децембар 2019. године	
1.1.2.	Доношење Одлуке о пореским олакшицама за операторе ЕК мрежа који развијају приступну инфраструктуру	Савјет министара БиХ Министарство комуникација и транспорта БиХ	децембар 2019. године	
1.1.3.	Доношење процедура за издавање одобрења за грађење, остварења права на приступ, постављање, коришћење и одржавање ЕК	Регулаторна агенција за комуникације БиХ Министарство саобраћаја и веза РС Министарство промета	децембар 2018. године	

1.3.11.	Ревизија споразума Регулаторне агенције за комуникације БиХ и Стабилизацијских снага у БиХ – СФОР (<i>eng. Stabilisation Force</i>) (правни сљедбеник: Министарство одбране БиХ) о нормализацији координације ресурса радио спектра из 2002. године	Регулаторна агенција за комуникације БиХ Министарство одбране БиХ	децембар 2018. године		
1.3.12.	Истраживање нових модела и начина управљања РФ спектром	Регулаторна агенција за комуникације БиХ	континуирано		
1.4. Инфраструктура мреже радиомониторинг станица					
1.4.1.	Доношење Одлуке о мрежи радиомониторинг станица на цијелом подручју БиХ и процедурама добијања сагласности за њену изградњу и адекватну заштиту	Савјет министара БиХ Регулаторна агенција за комуникације БиХ Министарство комуникација и транспорта БиХ Министарство саобраћаја и веза РС Министарство промета и комуникација ФБиХ	децембар 2017. године		
1.5. Нове технологије					
1.5.1.	Обезбјеђење неопходних фреквенцијских опсега у циљу омогућавања бежичног широкопојасног приступа у градским, приградским и руралним подручјима у БиХ, уз поштовање принципа неутралности технологија	Регулаторна агенција за комуникације БиХ	јуни 2018. године		
1.6. Развој и истраживање					
1.6.1.	Номинавање у пракси примјењљивих научно-истраживачких пројеката, који ће се реализовати првенствено кроз домаће научно-истраживачке установе, кроз сарадњу с приватним сектором или кроз узајамно услашене регионалне пројекте	Министарство комуникација и транспорта БиХ Министарство саобраћаја и веза РС Министарство промета и комуникација ФБиХ	континуирано		
1.6.2.	Доношење Одлуке о измјени Одлуке о накнадама за коришћење РФ спектра у БиХ у дијелу ослобађања од накнада за привремено коришћење РФ спектра за пројекте, који се реализују кроз домаће научно-истраживачке	Савјет министара БиХ Министарство комуникација и транспорта БиХ Регулаторна агенција за комуникације БиХ	децембар 2017. године		
	установе и проводе у циљу обука, тестирања и извођења научних и истраживачких пројеката из области ИКТ у БиХ				
2. ЛИЦЕНЦИРАЊЕ ЈАВНИХ ЕК МРЕЖА И УСЛУГА					
2.1. Лиценцирање оператора/Генерална ауторизација					
2.1.1.	Анализа стварних ефеката процеса либерализације и интензивирања конкуренције на тржишту	Регулаторна агенција за комуникације БиХ	континуирано		
2.1.2.	Доношење прописа за успостављање режима Генералне ауторизације	Регулаторна агенција за комуникације БиХ	јуни 2017. године		
2.2. GSM/UMTS/LTE					
2.2.1.	Доношење Одлуке о издавању LTE дозвола лиценцираним мобилним операторима у БиХ, цијени, начину и поступку плаћања дозвола као и намјени уплаћених средстава	Савјет министара БиХ Регулаторна агенција за комуникације БиХ Министарство комуникација и транспорта БиХ Министарство саобраћаја и веза РС Министарство промета и комуникација ФБиХ	децембар 2017. године		
2.2.2.	Доношење Одлуке о издавању дозвола за MVNO	Савјет министара БиХ Регулаторна агенција за комуникације БиХ Министарство комуникација и транспорта БиХ Министарство саобраћаја и веза РС Министарство промета и комуникација ФБиХ	децембар 2019. године		
2.3. Бежичне комуникације					
---	---	---	---	---	---
3. РЕГУЛАЦИЈА ТРЖИШТА					
3.1. Анализа тржишта					
3.1.1.	Провођење анализа релевантних тржишта подложних ех-анте регулацији и доношење одговарајућих регулаторних мјера за операторе са значајном тржишном снагом	Регулаторна агенција за комуникације БиХ	континуирано		
3.2. Интерконекија					
3.2.1.	Праћење реализације интерконекије у БиХ и налагање мјера за побољшање	Регулаторна агенција за комуникације	континуирано		

Temeljem članka 9. stavak 4. Zakona o osnivanju Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 44/04) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 103. sjednici održanoj 30. svibnja 2017. godine, donijelo je

RJEŠENJE

O IMENOVANJU DIREKTORA INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU BOSNE I HERCEGOVINE

1. ALEKSANDAR CINCAR, imenuje se za direktora Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine, na mandatno razdoblje od pet godina.
2. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 101/17
30. svibnja 2017. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, v. r.

На основу члана 9. став 4. Закона о оснивању Института за стандардизацију Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 44/04) и члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет министара Босне и Херцеговине, на 103. сједници одржаној 30. маја 2017. године, донио је

RJEŠEŃE

O IMENOVANJU DIREKTORA INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU BOSNE I HERCEGOVINE

1. ALEKSANDAR CINCAR, imenuje se za direktora Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine, na mandatni period od pet godina.
2. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

CM broj 101/17
30. maja 2017. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Savjeta ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, s. r.

651

Na osnovu člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), člana 21. stava 1. Zakona o administrativnim pristojbama ("Službeni glasnik BiH", broj 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07, 3/10, 98/12 i 15/14), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, na 87. sjednici održanoj 29.12.2016. godine, donijelo je

PRAVILNIK

O USPOSTAVI REGISTRA NEPOREZNIH PRIHODA

Član 1.

(Predmet, definicija i nadležnost za uspostavu Registra)

- (1) Pravilnikom o uspostavi Registra neporeznih prihoda uspostavlja se javno dostupan Registar neporeznih prihoda (u daljnjem tekstu: Registar) koje naplaćuju institucije Bosne i Hercegovine.
- (2) Neporeznim приходима u smislu ovog Pravilnika podrazumijevaju se prihodi koje naplaćuju institucije Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom o administrativnim taksama i drugim zakonima i podzakonskim aktima kojima je predviđena naplata neporeznih prihoda, a isti nisu

ostvareni po osnovu poreza, carine, akciza, doprinosa, kazni i ne naplaćuju se po osnovu komercijalnog/ugovornog odnosa između institucija i korisnika, a koji se evidentiraju na Jedinstveni račun trezora Bosne i Hercegovine.

- (3) Za uspostavu Registra i njegovo održavanje nadležno je Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine.

Član 2.

(Sadržaj Registra)

- (1) Registar se sastoji od sljedećih podataka:
  - a) naziv neporeznog prihoda,
  - b) šifra prihoda,
  - c) broj uplatnog računa,
  - d) pravni osnov za naplatu (primarni i sekundarni),
  - e) naziv institucije nadležne za naplatu,
  - f) obaveznik plaćanja,
  - g) naziv i šifra budžetske organizacije,
  - h) iznos,
  - i) učestalost plaćanja i
  - j) namjena sredstava.
- (2) Podatke koji se unose u Registar Ministarstvu finansija i trezora Bosne i Hercegovine dostavljaju/verifikuju institucije koje su zadužene za njihovu naplatu i prikupljanje.

Član 3.

(Ažuriranje podataka)

- (1) Institucije BiH obavezne su svaku promjenu podataka, iz člana 2. stavak (1) dostaviti Ministarstvu finansija i trezora Bosne i Hercegovine.
- (2) Ažuriranje podataka vršit će se jednom mjesečno.

Član 4.

(Dostupnost/Javnost Registra)

Registar će biti javno dostupan na službenoj web stranici Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine.

Član 5.

(Informatička podrška)

- (1) Zaštita podataka u Registru provodi se programskim ograničenjem pristupa podacima.
- (2) Pristup podacima i ažuriranje Registra dozvoljen je samo ovlaštenim licima.

Član 6.

(Završne odredbe)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu 8 (osmog) dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 358/16
29. decembra 2016. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, s. r.

Na temelju članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), članka 21. stavak 1. Zakona o administrativnim pristojbama ("Službeni glasnik BiH", broj 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07, 3/10, 98/12 i 15/14), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, na 87. sjednici održanoj 29.12.2016. godine, donijelo je

PRAVILNIK

O USPOSTAVI REGISTRA NEPOREZNIH PRIHODA

Članak 1.

(Predmet, definicija i nadležnost za uspostavu Registra)

- (1) Pravilnikom o uspostavi Registra neporeznih prihoda uspostavlja se javno dostupan Registar neporeznih prihoda

(u daljnjem tekstu: Registar) koje naplaćuju institucije Bosne i Hercegovine.

- (2) Neporeznim приходима u smislu ovog Pravilnika podrazumijevaju se prihodi koje naplaćuju institucije Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom o administrativnim taksama i drugim zakonima i podzakonskim aktima kojima je predviđena naplata neporeznih prihoda, a isti nisu ostvareni po osnovu poreza, carine, akciza, doprinosa, kazni i ne naplaćuju se po osnovu komercijalnog/ugovornog odnosa između institucija i korisnika, a koji se evidentiraju na Jedinствени račun trezora Bosne i Hercegovine.
- (3) Za uspostavu Registra i njegovo održavanje nadležno je Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine.

Članak 2.

(Sadržaj Registra)

- (1) Registar se sastoji od sljedećih podataka:
- naziv neporeznog prihoda,
  - šifra prihoda,
  - broj uplatnog računa,
  - pravni osnov za naplatu (primarni i sekundarni),
  - naziv institucije nadležne za naplatu,
  - obveznik plaćanja,
  - naziv i šifra budžetske organizacije,
  - iznos,
  - učestalost plaćanja i
  - namjena sredstava.
- (2) Podatke koji se unose u Registar Ministarstvu finansija i trezora Bosne i Hercegovine dostavljaju/verifikuju institucije koje su zadužene za njihovu naplatu i prikupljanje.

Članak 3.

(Ažuriranje podataka)

- (1) Institucije BiH obavezne su svaku promjenu podataka, iz članka 2. stavak (1) dostaviti Ministarstvu finansija i trezora Bosne i Hercegovine.
- (2) Ažuriranje podataka vršit će se jednom mjesečno.

Članak 4.

(Dostupnost/Javnost Registra)

Registar će biti javno dostupan na službenoj web stranici Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine.

Članak 5.

(Informatička podrška)

- (1) Zaštita podataka u Registru provodi se programskim ograničenjem pristupa podacima.
- (2) Pristup podacima i ažuriranje Registra dozvoljen je samo ovlaštenim osobama.

Članak 6.

(Završne odredbe)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu 8 (osmog) dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 358/16
29. prosinca 2016. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. **Denis Zvizdić**, v. r.

Na osnovu člana 17. Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), člana 21. stava 1. Zakona o administrativnim taksama ("Službeni glasnik BiH", broj 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07, 3/10, 98/12 i 15/14), Savjet ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, na 87. sjednici održanoj 29.12.2016. godine, donio je

ПРАВИЛНИК

О УСПОСТАВИ РЕГИСТРА НЕПОРЕЗНИХ ПРИХОДА

Чланак 1.

(Предмет, дефиниција и надлежност за успоставу Регистра)

- (1) Правилником о успостави Регистра непорезних прихода успоставља се јавно доступан Регистар непорезних прихода (у даљњем тексту: Регистар) које наплаћују институције Босне и Херцеговине.
- (2) Непорезним приходима у смислу овог Правилника подраумијевају се приходи које наплаћују институције Босне и Херцеговине у складу са Законом о административним таксама и другим законима и подзаконским актима којима је предвиђена наплата непорезних прихода, а исти нису остварени по основу пореза, царине, акциза, доприноса, казни и не наплаћују се по основу комерцијалног/уговорног односа између институција и корисника, а који се евидентирају на Јединствени рачун трезора Босне и Херцеговине.
- (3) За успоставу Регистра и његово одржавање надлежно је Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине.

Члан 2.

(Садржај Регистра)

- (1) Регистар се састоји од следећих података:
- назив непорезног прихода,
  - шифра прихода,
  - број уплатног рачуна,
  - правни основ за наплату (примарни и секундарни),
  - назив институције надлежне за наплату,
  - обавезник плаћања,
  - назив и шифра буџетске организације,
  - износ,
  - учесталост плаћања и
  - намјена средстава.
- (2) Податке који се уносе у Регистар Министарству финансија и трезора Босне и Херцеговине достављају/верификују институције које су задужене за њихову наплату и прикупљање.

Члан 3.

(Ажурирање података)

- (1) Институције БиХ обавезне су сваку промјену података, из члана 2. става (1) доставити Министарству финансија и трезора Босне и Херцеговине.
- (2) Ажурирање података вршит ће се једном мјесечно.

Члан 4.

(Доступност/Јavnост Регистра)

Регистар ће бити јавно доступан на службеној web страници Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине.

Члан 5.

(Информатичка подршка)

- (1) Заштита података у Регистру проводи се програмским ограничењем приступа подацима.
- (2) Приступ подацима и ажурирање Регистра дозвољен је само овлашћеним лицима.

Члан 6.

(Завршне одредбе)

Овај Правилник ступа на снагу 8 (осмог) дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 358/16
29. децембра 2016. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др **Денис Звиздић**, с. р.

SADRŽAJ

**PREDSJEDNIŠTVO
BOSNE I HERCEGOVINE**

643	Odluka o imenovanju šefa dijela kontingenta Oružanih snaga Bosne i Hercegovine u operaciji podrške miru "Odlučna podrška" u Islamskoj Republici Afganistan (bosanski jezik)	647	Odluka o visini osnovice za obračun plate zaposlenim u institucijama Bosne i Hercegovine za 2018. godinu (srpski jezik)	6
	Odluka o imenovanju voditelja dijela kontingenta Oružanih snaga Bosne i Hercegovine u operaciji potpore miru "Odlučna potpora" u Islamskoj Republici Afganistan (hrvatski jezik)	1	Odluka o imenovanju članova Upravnog odbora Agencije za osiguranje u Bosni i Hercegovini (bosanski jezik)	7
	Odluka o imenovanju šefa dijela kontingenta Oružanih snaga Bosne i Hercegovine u operaciji podrške miru "Odlučna podrška" u Islamskoj Republici Afganistan (srpski jezik)	1	Odluka o imenovanju članova Upravnog odbora Agencije za osiguranje u Bosni i Hercegovini (hrvatski jezik)	7
644	Odluka o produženju mandata kontingentu Oružanih snaga Bosne i Hercegovine u Organizaciono-stabilizacionoj misiji Ujedinjenih nacija u Demokratskoj Republici Kongo (bosanski jezik)	648	Odluka o imenovanju članova Odbora za žalbe policijskih službenika (bosanski jezik)	8
	Odluka o produljenju mandata kontingentu Oružanih snaga Bosne i Hercegovine u Organizacijsko-stabilizacijskoj misiji Ujedinjenih naroda u Demokratskoj Republici Kongo (hrvatski jezik)	2	Odluka o imenovanju članova Odbora za žalbe policijskih službenika (hrvatski jezik)	9
	Odluka o produženju mandata kontingentu Oružanih snaga Bosne i Hercegovine u Organizaciono-stabilizacionoj misiji Ujedinjenih nacija u Demokratskoj Republici Kongo (srpski jezik)	649	Odluka o imenovanju članova Odbora za žalbe policijskih službenika (srpski jezik)	10
	Odluka o utvrđivanju minimuma procesa rada u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu za vrijeme trajanja štrajka (bosanski jezik)	2	Odluka o usvajanju Politike sektora elektronskih komunikacija Bosne i Hercegovine za period 2017 - 2021. godine i Akcionog plana za realizaciju Politike (bosanski jezik)	11
	Odluka o utvrđivanju minimuma procesa rada u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu za vrijeme trajanja štrajka (hrvatski jezik)		Odluka o usvajanju Politike sektora elektroničkih komunikacija Bosne i Hercegovine za razdoblje 2017 - 2021. godine i Akcijskog plana za realiziranje Politike (hrvatski jezik)	19
	Odluka o utvrđivanju minimuma procesa rada u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu za vrijeme trajanja štrajka (srpski jezik)	3	Odluka o usvajanju Politike sektora elektronskih komunikacija Bosne i Hercegovine za period 2017 - 2021. godine i Akcionog plana za realizaciju Politike (srpski jezik)	28
646	Odluka o visini osnovice za obračun plaće zaposlenim u institucijama Bosne i Hercegovine za 2018. godinu (bosanski jezik)	4	Rješenje o imenovanju direktora Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	37
	Odluka o visini osnovice za obračun plaće zaposlenim u institucijama Bosne i Hercegovine za 2018. godinu (hrvatski jezik)	5	Rješenje o imenovanju direktora Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	38
		5	Rješenje o imenovanju direktora Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine (srpski jezik)	38
		651	Pravilnik o uspostavi registra neporeznih prihoda (bosanski jezik)	38
		6	Pravilnik o uspostavi registra neporeznih prihoda (hrvatski jezik)	38
		6	Pravilnik o uspostavi registra neporeznih prihoda (srpski jezik)	39

Izdavač: Ovlaštena služba Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Trg BiH 1, Sarajevo - Za izdavača: sekretar Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine Bojan Ninković - Priprema i distribucija: JP NIO Službeni list BiH Sarajevo, Džemala Bijedića 39/III - Direktor: Dragan Prusina - Telefoni: Centrala: 722-030 - Direktor: 722-061 - Pretplata: 722-054, faks: 722-071 - Oglasni odjel: 722-049, 722-050, faks: 722-074 - Služba za pravne i opće poslove: 722-051 - Računovodstvo: 722-044 722-046 - Komercijala: 722-042 - Pretplata se utvrđuje polugodišnje, a uplata se vrši UNAPRIJED u korist računa: UNICREDIT BANK d.d. 338-320-22000052-11, VAKUFKA BANKA d.d. Sarajevo 160-200-00005746-51, HYPO-ALPE-ADRIA-BANK A.D. Banja Luka, filijala Brčko 552-000-00000017-12, RAIFFEISEN BANK d.d. BiH Sarajevo 161-000-00071700-57 - Štampa: GIK "OKO" d.d. Sarajevo - Za štampariju: Mevludin Hamzić - Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se 20 dana od izlaska glasila.

"Službeni glasnik BiH" je upisan u evidenciju javnih glasila pod rednim brojem 731.

Upis u sudski registar kod Kantonalnog suda u Sarajevu, broj UF/I - 2168/97 od 10.07.1997. godine. - Identifikacijski broj 4200226120002. - Porezni broj 01071019. - PDV broj 200226120002. Molimo pretplatnike da obavezno dostave svoj PDV broj radi izdavanja poreske fakture.

Pretplata za 1 polugodište 2017. za "Službeni glasnik BiH" i "Međunarodne ugovore" 120,00 KM, "Službene novine Federacije BiH" 110,00 KM.

Web izdanje: <http://www.sluzbenilist.ba> - godišnja pretplata 240,00 KM